

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 687 ■ 3,00 ΕΥΡΩ

Θα είμαστε υφειστώ από
3 έως 18 Αυγούστου.

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ 1924-2024

ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΦΩΤΟ ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΕΚΣΙΑΝ

Την Κυριακή, 14ην Ιουλίου 2024, εορτή των Αγίων 630 Θεοφόρων Πατέρων της εν Χαλκηδόνι συνελθούσης το έτος 451 Δ' Οικουμενικής Συνόδου, η Ιερά Μητρόπολις Πριγκηποννήσων, εν απείρῳ ευγνωμοσύνῃ προς τον Παντοδύναμον Θεόν, εώρτασε την συμπλήρωσιν εκατονταετούς ζωής και μαρτυρίας από της ιδρύσεώς της υπό του αοιδίμου και μαρτυρικού εν Πατριάρχαις Γρηγορίου Ζ' το έτος 1924.

Ο προεξάρχων της μεγαλυνόμευ αυτής ιστορικής ημέρας Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, προσελθών την πρωίαν της Κυριακής εις την Πρίγκηπον, προσηπτηθή ευλαβώς υπό του Σεβ.Ποιμενάρχου της Επαρχίας Γέροντος Μητροπολίτου κ. Δημητρίου και των υπό την προεδρείαν της Ελλογ. κ. Αγνής Νικολαΐδου μελών της Εφοροεπιτροπής Πριγκήπου, οίτινες συνώδευσαν Αυτόν εις τον Μητροπολιτικόν Ιερόν Ναόν του Αγίου Δημητρίου, εν τω οποίῳ ο Πατριάρχης ημών προέστη πανηγυρικής Πατριαρχικής και πολυαρχιερατικής Θ. Λειτουργίας, εν μέσω εκατοντάδων πιστών εντεύθεν και εκ του εξωτερικού.

Μετά της Α.Θ.Παναγιότητος, συνελειτούργησαν οι Σεβ. Μητροπολίται, Γέροντες Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Σεβαστείας κ. Σεραφείμ, Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Σμύρνης κ. Βαρθολομαίος, Σύμης κ. Χρυσόστομος και Φαναρίου κ. Αγαθάγγελος.

> ΣΕΛΙΔΑ 7

«ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΑΥΣΩΝΑΣ» ΠΛΗΤΤΕΙ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

► ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Σε πολιτική τρικυμία βρίσκεται μετά τις ευρωεκλογές το πολιτικό σύστημα της χώρας, καθώς το αποτέλεσμα της ευρωκάλπης «πάγωσε τα χαμόγελα» στα κομματικά επιτελεία. Στο κυβερνών κόμμα διά χειλέων του Πρωθυπουργού «το μήνυμα ελήφθη», καθώς πλέον δεν είναι σε θέση να κραδαίνουν στους αντιπάλους τους το χαρτί του 41%. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης επέδειξε γρήγορα ανακλαστικά. Προχώρησε σε ανασχηματισμό, χωρίς όμως να καταφέρει να αλλάξει το κλίμα στο εσωτερικό του στον βαθμό που θα ήθελε. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναδιάρθρωσε την κυβέρνηση με στόχο να ρίξει το βάρος στην επίλυση των προβλημάτων της καθημερινότητας που αποτελούν αγκάθι για την υλοποίηση της πολιτικής του.

Τίποτα δεν είναι ίδιο όμως στους κόλπους των γαλάζιων βουλευτών, καθώς πλέον αρχίζουν και εκφράζουν ανοιχτά τη δυσφορία τους παρά τις προσπάθειες για αποσυμπίεση. Αν δεν αποδώσει ο σχεδιασμός που έχει γίνει, τότε όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά. Ο ίδιος πάντως δεν αφήνει περιθώρια για δεύτερες σκέψεις και όπως μονότονα δηλώνει, οι εκλογές θα γίνουν όπως προβλέπεται το 2027.

Εκεί που υπάρχει μεγάλη ρευστότητα είναι στον χώρο της αντιπολίτευσης και δη στις δυνάμεις που βρίσκονται στο φάσμα της Κεντροαριστεράς. Οι κινήσεις του Στέφανου Κασσελάκη εκτός από εσωκομματική αναταραχή προοιωνίζουν και νέα διάσπαση. Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις ο κ. Κασσελάκης έχει απλώσει μπροστά του όλα

τα ενδεχόμενα καθώς πιο σαφές δεν γίνεται ότι στις άμεσες επιδιώξεις του είναι οι ριζικές αλλαγές σε όλα τα επίπεδα. Επιδιώκει την «αποτσιπροποίηση» και τη δημιουργία πιθανόν ενός νέου κόμματος μακριά από τις στενές γραμμές και περιθώρια της Αριστεράς που γνωρίζαμε μέχρι τώρα. Ήδη μπήκε λουκέτο στο καθημερινό φύλλο της Αυγής, ενώ δεν αποκλείεται να δούμε και αλλαγή ονόματος. Εκεί όμως που το πολιτικό παιχνίδι στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ περνάει κυριολεκτικά σε άλλη διάσταση είναι ο ρόλος του πρώην πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα.

Είναι σαφές ότι περιμένει στη γωνία. Ετοιμάζει με τρόπο μεθοδικό, την επιστροφή του εμφανιζόμενος ως ο μελλοντικός ηγέτης μιας ενωμένης Κεντροαριστεράς, που μπορεί να της δώσει εκτός από ενότητα και προοπτική επανόδου της εξουσίας.

Ο κ. Κασσελάκης έχει αντιληφθεί το σχέδιο εξοστρακισμού του και έχει ανοίξει το ντουλάπι με τους σκελετούς, απειλώντας «θεούς και δαίμονες». Τα υπονοούμενα για «μαύρα ταμεία» έχουν προκαλέσει θύελλα και καταβάλλονται προσπάθειες να πέσουν οι τόνοι. Παρά ταύτα το χάσμα Κασσελάκη-Τσίπρα παραμένει αγεφύρωτο και δεν διακρίνεται φως στο τούνελ.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Πολίτες δημοσιογράφοι μιλούν για το βιβλίο
του Στρατή Ταρίνα ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ

Όπως αποτυπώθηκαν
στον ελληνικό και ξένο Τύπο

'55

Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, Δημ. Σούτσου 46

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
2024

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
Σύνδεσμος Ζωγραφειωτών
(ΣΕΖ), εκδόσεις Τσουκάτου

Ένας αιώνας Απογευματινή της Πόλης

Η δραστήρια και δυναμική δημοσιογράφος κ. Melike Çapan, η οποία ασχολείται εδώ και πολλά χρόνια με θέματα που αφορούν τις μειονότητες της Τουρκίας –ειδικά των Ρωμιών της Πόλης και της Ίμβρου– έκανε την παραγωγή και βιντεοσκόπηση ενός ντοκιμαντέρ με θέμα τα 100 χρόνια λειτουργίας της ομογενειακής εφημερίδας «Απογευματινή» που κυκλοφορεί εδώ και έναν αιώνα στην Κωνσταντινούπολη. Η προβολή του ντοκιμαντέρ πραγματοποιήθηκε στις 12/7/2024 από το YouTube και παρουσιάζει την ιστορία της «Απογευματινής» από την ίδρυση της μέχρι σήμερα.

Στο ντοκιμαντέρ Bellek 365 της δημοσιογράφου Melike Çapan αναφέρονται εμπειριστάτωμενα στη μακρά ιστορία της εφημερίδας Απογευματινή οι σημερινοί εκδότες Μιχάλης Βασιλειάδης και ο γιος του Μηνάς, καθώς και οι Κωνσταντινουπολίτες κ.κ. Αντώνης Παριζάνος, Γιάννης Θεοδώρου, Έλλη Καλαμάρη, Βασίλης Καλαμάρης, Κατερίνα Πρόκου-Τουρκέρ, Αρά Κοτσουνγάν, Πόλα Τακτάκ, Δημήτρης Φραντζής, Στέφανος Μπαϊράμογλου, Γρηγόρης Οκταποδάς, Κώστας Κωνσταντίνδης, Αθανάσιος Παπάς, Χρυσόστομος Καλαϊτζής και ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Οι ομιλητές που ήταν και συνεχίζουν να είναι συνδρομητές της Απογευματινής αφηγούνται στην τουρκική γλώσσα, τον μεγάλο αριθμό αντιτύπων της Απογευματινής που πουλιόταν πριν τις απελάσεις του 1964, τις δύσκολες εποχές που πέρασε στην ιστορία της, τη σημερινή κατάσταση, τους εκδότες που ανέλαβαν την εφημερίδα από την αρχή, τα άρθρα που διάβαζαν οι ίδιοι αλλά και οι γονείς τους, τον σημερινό τρόπο διανομής της και πολλές άλλες σχετικές πληροφορίες. Ο σημερινός εκδότης κ. Μιχάλης Βασιλειάδης και ο γιος του Μηνάς, ο οποίος ανέλαβε την εφημερίδα, εξηγούν το παρόν, το μέλλον, αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν στην έκδοση της πρώτης ελληνικής εφημερίδας που εκδόθηκε μετά την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Το ντοκιμαντέρ πραγματοποιήθηκε με αφορμή τη συμπλήρωση 99 ετών από την έκδοσή της. Η μόνη παρατήρηση αυτών που παρακολούθησαν το ντοκιμαντέρ ήταν ότι δεν υπήρχε υποτιτλισμός στα ελληνικά, καθώς και τα ονόματα των ομιλητών, ένα θέμα που η δημιουργός ανακοίνωσε ότι θα τακτοποιήσει εντός των προσεχών εβδομάδων.

Η εφημερίδα ο Πολίτης συγχαίρει την κ. Melike Çapan για το ντοκιμαντέρ και για όλα προσφέρει στη Ρωμιοσύνη της Πόλης δημοσιεύοντας άρθρα για αυτήν.

Εύχεται δε στους εκδότες της ομογενειακής εφημερίδας Απογευματινή κ.κ. Μιχάλη Βασιλειάδη και Μηνά Βασιλειάδη, να συνεχίσουν την έκδοσή της για πολλά ακόμα χρόνια.

Το ντοκιμαντέρ μπορείτε να το παρακολουθήσετε στον υπολογιστή ή στο κινητό σας από το You Tube προσθέτοντας τον τίτλο «100: Apyeymatini»

Εφημερίδα ο Πολίτης

Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (aantonopoulos10@gmail.com)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ὁράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ευνυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	36 €
Για τους Οργανισμούς	40 €
Για Σωματεία - Συλλόγους	40 €
Για την Ε.Ε.	70 €
Για τις υπόλοιπες χώρες	70 €

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 10.00-18.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλεφώνo, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: IBAN: GR8701101100000011093622154
ΠΕΙΡΑΙΩΣ: IBAN: GR3201721260005126111093913
EUROBANK: IBAN: GR6702602050000770202376387

Η BEGÜM ÖNER ΣΥΝΕΚΡΙΝΕ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ

«Υπάρχει σοβαρή διαφορά στις τιμές μεταξύ των δύο χωρών και αυτό είναι πολύ λυπηρό για εμάς», δήλωσε η γνωστή Τουρκάλα ηθοποιός Begüm Öner. Το ρεπορτάζ δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα Son dakika (6/7/2024).

Η γνωστή Τουρκάλα ηθοποιός Begüm Öner πήγε πρόσφατα για διακοπές πρώτα στο Bodrum (Αλικαρνασσό) και μετά στην Ελλάδα. Η ηθοποιός φρίκιασε με την ακρίβεια στο Bodrum δηλώνοντας: «Το μενού με γαρίδες, χταπόδι και καλαμαράκια για 2 άτομα στην Τουρκία το πληρώνετε 5.000 Τ.Λ. το λιγότερο, ενώ στη Σάμο το πληρώνεις περίπου με 1.000 με 1.500 Τ.Λ. Υπάρχει δηλαδή σοβαρή διαφορά».

Η Begüm Öner που παίζει τον ρόλο της Elvan στην τηλεοπτική σειρά «Ογδοντάρηδες», έχει την ευρεία εκτίμηση των θαυμαστών της. Μαζί με τον σύζυγό της Seyhun Fersoy ξεκίνησαν τις διακοπές τους. Η Begüm Öner, που πήγε πρώτα στο Bodrum (Αλικαρνασσό) και μετά στην Ελλάδα, συνέκρινε τις τιμές των δύο χωρών.

«5.000 Τ.Λ. ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ, 1.000 Τ.Λ. ΣΤΗ ΣΑΜΟ»

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, η όμορφη ηθοποιός Begüm Öner συνομίλησε με τους δημοσιογράφους και μίλησε για τις διακοπές της. Η ηθοποιός, η οποία είπε ότι μαζί με τον Seyhun Fersoy πήγαν στη Σάμο μετά τις διακοπές τους στο Bodrum (Αλικαρνασσό), δήλωσε ότι είναι πολύ στενοχωρημένη για τη διαφορά τιμών: «Οι τιμές στο Bodrum είναι τρομερές. Οι τιμές στο νησί της Σάμου είναι οι μισές από εκείνες στο Bodrum. Αν έτρωγες γαρίδες, καλαμάρια και χταπόδι, ξέρετε πόσο θα κόστιζε για δύο άτομα στην Τουρκία; Θα πλήρωνες τουλάχιστον 5.000 Τ.Λ. ενώ στη Σάμο θα ήταν γύρω στις 1.500 Τ.Λ., ίσως και 1000 Τ.Λ. περίπου. Υπάρχει σοβαρή διαφορά στις τιμές».

«ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΠΛΗΡΩΝΕΙΣ ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΠΑΣ»

Δηλώνοντας ότι οι παραλίες είναι δωρεάν στην Ελλάδα, η ηθοποιός είπε: «Δεν πληρώνεις εισιτήριο στην είσοδο. Νομίζω ότι αυτό είναι πολύ σημαντικό. Δεν πληρώνεις για ξαπλώστρες. Στη χώρα μας πρέπει να πληρώσεις για ξαπλώστρες. Όπου κι αν πάτε πληρώνετε και αυτό είναι πραγματικά λυπηρό γιατί όλοι χρειάζονται διακοπές».

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ

Σε κάποια μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχολίασαν την Begüm Öner λέγοντας: «Να γνωρίζουν ότι αντί για το ακριβό Bodrum, υπάρχει και το Akyarlar και το Turgut Reis». Κάποιοι άλλοι πάλι έγραψαν: «Είναι λάθος να συγκρίνουμε το Bodrum με τη Σάμο. Πηγαίνετε στην Datça και τον Çeşme». Άλλοι χρήστες όμως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συμφώνησαν με την Begüm Öner για την ακρίβεια του Bodrum.

επικαιρότητα

«ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΑΥΣΩΝΑΣ» ΠΛΗΤΤΕΙ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Στο ΠΑΣΟΚ η προεκλογική αντιπαράθεση «άλλαξε πίστα» μετά την κάθοδο της Άννας Διαμαντοπούλου στην κούρσα για την ηγεσία της παράταξης. Με το «καλημέρα» η πρώην Επίτροπος επιβεβαίωσε τις προθέσεις της να κινηθεί πολιτικά χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα «χαριστεί» στους αντιπάλους της που ήδη επιχείρησαν να δείξουν τα δόντια τους. Την ώρα λοιπόν που στο παιχνίδι τα φαβορί ήταν η τριπλέτα «Ανδρουλάκης-Δούκας-Γερούλανος» πλέον με τη σφήνα Διαμαντοπούλου μιλάμε για κουαρτέτο που θα κονταροχτυπηθεί στα ίσια. Όλα τα ενδεχόμενα μοιάζουν να είναι ανοιχτά. Με τη λογική ότι η κ. Διαμαντοπούλου δεν κατέβηκε για να χάσει ή να μετρήσει το πολιτικό της αποτύπωμα, τίποτα πια δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο. «Είναι η ώρα να μιλήσουμε για πλήρη αναδιάρθρωση του ΠΑΣΟΚ, για να γί-

νει ένα μεγάλο και κυβερνών κόμμα».

Οι εσωκομματικές διαδικασίες στο ΠΑΣΟΚ έχουν «παγώσει» όμως τις παρασκηνακές διεργασίες για το ενδεχόμενο επίτευξης πολιτικών συνεργασιών σε μια προσπάθεια δημιουργίας ενός πολιτικού πόλου με προοπτική κυβερνησιμότητας.

Εκεί είναι στραμμένο και το ενδιαφέρον του κ. Τσίπρα, για τον οποίο όμως θα πρέπει να σημειωθεί ότι η βάση του ΠΑΣΟΚ δεν τον αποδέχτηκε ποτέ.

Με απλά λόγια, το ενδιαφέρον για τις εκλογές ηγεσίας στο ΠΑΣΟΚ έχει να κάνει με το πρόσωπο που θα αναλάβει το κομματικό πηδάλιο και αυτό διότι αυτό το πρόσωπο θα ανοίξει ή θα κλείσει οριστικά τον δρόμο για συνεργασίες. Είναι σαφές δε, ότι συνεργασίες με προοπτική χωρίς το ΠΑΣΟΚ δεν υφίσταται.

Στο μεταξύ τα ευρήματα δημοσκοπήσεων που πραγματοποιήθηκαν στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στα μέσα Ιουλίου για την εφημερίδα Πελοπόννησος στην πρόθεση ψήφου για τον Α' γύρο και συγκεκριμένα στο ερώτημα: Εάν είχαμε εκλογές σήμερα και εάν ψήφιζαν όσοι σήμερα δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ), θα είχαμε αποτελέσματα που φέρνουν πολύ κοντά (στα όρια του στατιστικού λάθους) τον Ν. Ανδρουλάκη με 24,6% και τον Χ. Δούκα με 23,4%. Οι άλλοι υποψήφιοι θα ελάμβαναν: Α. Διαμαντοπούλου 14,5%, Μ. Κατρίνης 13,3%, Π. Γερούλανος 10,5%. Στους «ψηφοφόρους ΠΑΣΟΚ», οι 2 πρώτοι όπως και η σειρά κατάταξης παραμένουν ίδια, μεταβάλλεται όμως το εύρος της

διαφοράς, υπέρ του Ν. Ανδρουλάκη. Στην πρόθεση ψήφου για τον Β' γύρο με το ζευγάρι που προκρίνεται να είναι οι Χ. Δούκας-Ν. Ανδρουλάκης, οι δύο υποψήφιοι λαμβάνουν ακριβώς το ίδιο ποσοστό. Τον Ν. Ανδρουλάκη, στον 2ο γύρο, επιλέγει σε μεγαλύτερο ποσοστό το εκλογικό σώμα του Π. Γερούλανου και της Α. Διαμαντοπούλου, ενώ τον Χ. Δούκα επιλέγει αναλογικά περισσότερο το εκλογικό σώμα των Μ. Κατρίνη, Μ. Αποστολάκη και Γ. Κανελλάκη.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ: ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΕ

ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Το μήνυμα αντίστασης που ξεσήκωσε τους παρευρισκόμενους

Ο Αλέξης Τσίπρας σε ομιλία του στο Πανεπιστήμιο Κοτς της Πόλης, ανέδειξε τις ελληνοτουρκικές σχέσεις σε κεντρικό ζήτημα, αναγνωρίζοντας τις ιστορικές προκλήσεις αλλά και τις προοπτικές για συνεργασία, ενώ επικαλούμενος έναν στίχο του Ναζίμ Χικμέτ, έδωσε μηνύματα συναδέλφωσης.

«Ο διάσημος ποιητής σας είπε: “Η πιο όμορφη θάλασσα είναι αυτή που δεν έχει ακόμη ταξιδέψει κανείς”. Αυτό ακριβώς πρέπει να είναι η ανατολική Μεσόγειος. Μια θάλασσα σεβασμού της αμοιβαίας κυριαρχίας και των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Μια θάλασσα ειρήνης και συνεργασίας».

Ο πρώην πρωθυπουργός υπογράμμισε την ανάγκη παραπομπής των ζητημάτων υφαλοκρηπίδας και αποκλειστικής οικονομικής ζώνης στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, υποστηρίζοντας ότι οι λαοί των δύο χωρών αξίζουν ένα μέλλον ειρήνης και συνεργασίας κι επισήμανε ότι η εμπιστοσύνη απαιτεί συνεχή προσπάθεια και αμοιβαίο σεβασμό.

Ο Αλέξης Τσίπρας κάλεσε τη νέα γενιά να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτήν τη διαδικασία και απευθυνόμενος στους φοιτητές, τους ενθάρρυνε να παραμείνουν πιστοί στις αξίες τους και να αγωνιστούν για ένα καλύτερο μέλλον, συμβάλλοντας ενεργά στη βελτίωση των ελληνο-τουρκικών σχέσεων. Παράλληλα, προέτρεψε τους νέους να «Μην σκύβουν το κεφάλι!» (Boyun Egme), παραπέμποντας στο σύνθημα των διαδηλώσεων του πάρκου Γκεζί το 2013, καταχειροκροτούμενος από τους παρευρισκόμενους φοιτητές και ακαδημαϊκούς.

Στον πρώην πρωθυπουργό απονεμήθηκε τιμητικός διδακτορικός τίτλος στις Πολιτικές Επιστήμες και τις Διεθνείς Σχέσεις, ως ένας από τους αρχιτέκτονες της αλλαγής κατά τη διάρκεια της θητείας του ως πρωθυπουργός και την ηγετική του ικανότητα στη δημιουργία μιας κοινωνίας δίκαιης, χωρίς αποκλεισμούς.

Επιμέλεια Γιάννης Τοπσόγλου

ΠΑΛΙ ΤΑ ΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΑΠΟΡΟΣΚΑΛΑ
ΣΤΗΝ ΝΗΣΟ ΡΩ

Δεν πρόλαβε η Ελλάδα να κατασκευάσει μια προβλήτας στην νήσο Ρω που βρίσκεται δίπλα από το Καστελόριζο και οι Τούρ-

κοί άρχισαν τα συνηθισμένα παράπονα τους από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με πρώτη και καλύτερη την ιστοσελίδα της ANT HABER που κυκλοφόρησε στις 18/7/2024 με επικεφαλίδα «Η Ελλάδα κατασκεύασε προβλήτα στην Νήσο Ρω (Karaada), όπως και άδεια ανοικοδόμησης και την εκτέλεση τακτικών δρομολογίων πλοίων» στην φωτογραφία μάλιστα αναφέρει ότι η Ελλάδα δεν τηρεί την Συνθήκη της Λωζάνης. Συνεχίζει γράφοντας ότι από χτες μετά από τελετή που πραγματοποιήθηκε αρχίζουν τα δρομολόγια των πλοίων. Η Νήσος Ρω είναι κοντά στο Καστελόριζο και στο Κας του Νομού Αντάλιας και 1,5 χιλιόμετρο από το Kizilhisar.

Μετά την κατασκευή προβλήτας στο νησί αυτό, το οποίο είναι ένα από τα νησιά που δεν μπορούν είναι εξοπλισμένα ή να αναπτυχθούν οικοδομικά, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης, το επιβατικό καταμαράν της Dodekanisos Seaways έκανε το πρώτο του ταξίδι μετά την τελετή που πραγματοποιήθηκε. Μια ομάδα τουριστών, μαζί με την παρουσία του Πρόεδρου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Γιώργου Χατζημάρκου και της Αντιπρόεδρου αρμόδιας για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση, Χαρούλα Γιασιράνη, κατέβηκαν στους βράχους, έκαναν μια βόλτα και παρέστησαν στην τελετή αυτή.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΑΞΙΔΗ ΠΛΟΙΟΥ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑΣ

Ο Πρόεδρος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου Γιώργος Χατζημάρκος μοιράστηκε τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης το εξής μήνυμα: «Σήμερα, στέλνουμε το ίδιο μήνυμα στη γλώσσα μας από αυτά τα εδάφη όπου κυμάτιζε η ελληνική σημαία για 40 χρόνια. Η Τρίτη 16η Ιουλίου 2024 είναι μια ιστορική μέρα για τα νησιά μας. Αυτό δεν είναι υπερβολή. Για πρώτη φορά στην ιστορία, ένα πλοίο έρχεται και ελλμενίζεται στη νησίδα Ρω (Karaada). Σήμερα, στέλνουμε το ίδιο μήνυμα στη γλώσσα μας από αυτά τα εδάφη όπου η αείμνηστη Δέσποινα Αχλαδιώτη σήκωνε την ελληνική σημαία για 40 χρόνια. Είναι ένα μήνυμα δέσμευσης για υπευθυνότητα. Είναι από την αγάπη μας για τη χώρα. «Ένα μήνυμα για να θωρακίσουμε τα νησιά του Αιγαίου με υποδομές».

ΣΤΟΝ ΝΗΣΙ ΖΟΥΣΕ ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Η Νήσος Ρω είναι ένα μικρό νησί στην Ανατολική Μεσόγειο, κοντά στις τουρκικές ακτές μαζί με το Καστελόριζο. Διοικητικά ανήκει στον Δήμο Καστελόριζου και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Μαζί με άλλες νησίδες της γύρω περιοχής, έγινε αντικείμενο διαπραγματεύσεων τη δεκαετία του 1920 μεταξύ Ιταλίας και Τουρκίας, ενώ τότε βρισκόταν υπό τον έλεγχο των Δωδεκανήσων και του Καστελόριζου. Οι διαπραγματεύσεις έληξαν το 1932 με μια συμφωνία που άφηνε το νησί στην Ιταλία. Η Ρω μαζί με άλλα νησιά που ήταν ιδιοκτησίας της Ιταλίας στο Αιγαίο δόθηκαν στην Ελλάδα. Σε όλη την ιστορία της η Βραχονησίδα Ρω ήταν ένα έρημο νησί, που κατοικήθηκε από τη μοναδική διάσημη Ελληνίδα που βρέθηκε στο νησί, την Δέσποινα Αχλαδιώτη. Η Δέσποινα Αχλαδιώτη, γνωστή και ως «Κυρά της Ρω», σήκωνε την ελληνική σημαία στο νησί, που ήταν ορατή από την Τουρκία, μέχρι τον θάνατό της το 1982. Σήμερα, υπάρχει μια μικρή Ελληνική στρατιωτική μονάδα στο νησί που συνεχίζει την παράδοση αυτή της σημαίας της «Κυράς της Ρω», της Δέσποινας Αχλαδιώτη.

ΣΤΑ ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΑΛΛΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ

Στις 24 Ιουνίου 2024 στην Αστική Σχολή Γαλατά πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση Ρωμιών, την οποία οργάνωσε ο γνωστός Κωνσταντινουπολίτης καθηγητής Καρδιοχειρουργικής Δρ. Αυξέντιος Καλαγκός, ανακοινώνοντας την υποψηφιότητά του για την προεδρία του Νοσοκομείου Μπαλουκλή. Είναι γνωστό ότι εδώ και πολλά χρόνια στο Ίδρυμα δεν έγιναν εκλογές, αλλά ούτε μέχρι σήμερα έχει κατατεθεί από την τουρκική κυβέρνηση νέος νόμος εκλογής Δ.Σ. των Μειονοτικών Νοσοκομειακών Ιδρυμάτων. Από τις τελευταίες κινήσεις των μειονοτήτων, υποθέτουμε ότι υπάρχουν πληροφορίες πως πλησιάζει η ώρα κατάθεσης νέου νόμου για εκλογές, ίσως δε κάποιοι να αντιλήφθηκαν ότι ο Πρόεδρος των Νοσοκομείων υποχρεωτικά πρέπει να είναι γιατρός.

Η δημοσιογράφος κ. Melike Caran γράφει για το θέμα στην ιστοσελίδα Kisa Dalga medya (25/6/2024).

Τα μειονοτικά νοσοκομειακά ιδρύματα περιμένουν το νέο νόμο ρύθμισης των εκλογών για Δ.Σ. που δεν έχουν καταφέρει να πραγματοποιήσουν περισσότερο από 10 χρόνια. Στις 18 Ιουνίου 2022 τα μειονοτικά ιδρύματα ενημερώθηκαν, μετά από 10 χρόνια, για τις νέες ρυθμίσεις των εκλογών και βρέθηκαν αντιμέτωπα με άρθρο της νέας ρύθμισης που διαχωρίζει τις εκλογές των ιδρυμάτων από τα νοσοκομειακά ιδρύματα. Ενώ τα μειονοτικά ιδρύματα ανανέωσαν τα διοικητικά τους συμβούλια με την επίμαχη εκλογική διαδικασία, τα ιδρύματα των νοσοκομείων περιμένουν ακόμα να εκδοθεί ξεχωριστός κανονισμός για αυτά.

Ο νέος κανονισμός, ο οποίος υποσχέθηκαν ότι θα εκδοθεί μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη. Παρόλα αυτά, αρχίσαν να γίνονται γνωστοί οι υποψήφιοι για τα νοσοκομειακά ιδρύματα τόσο της κοινότητας των Αρμενίων όσο και των Ρωμιών.

Οι κ.κ. Dikran Gülmezgil και Toros Alcan ανακοίνωσαν ήδη στην Αρμενική κοινότητα, την υποψηφιότητά τους για το Ίδρυμα του Αρμενικού Νοσοκομείου Surp Pırgis, και σήμερα έγινε η πρώτη ανακοίνωση υποψηφιότητας από την κοινότητα των Ρωμιών.

Ένας από τους σημαντικούς γιατρούς της Τουρκίας –και του κόσμου– στον τομέα της καρδιοχειρουργικής ο Δρ. Αυξέντιος Καλαγκός, ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του για το Ομογενειακό Νοσοκομείο του Μπαλουκλή. Στη συγκέντρωση την οποία οργάνωσε ο Δρ. Αυξέντιος Καλαγκός στην Ομογενειακή Σχολή Γαλατά ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του και εξέφρασε την ελπίδα, ότι θα εκδοθεί σύντομα ο κανονισμός για τα μειονοτικά ιδρύματα των νοσοκομείων.

ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Αναλύοντας τα σχετικά προγράμματα του Ομογενειακού Νοσοκομείου Μπαλουκλή, ο κ. Καλαγκός τόνισε ότι πρέπει να βελτιωθούν οι υπηρεσίες υγείας νοσοκομείου. Ότι πρέπει να ενισχυθεί το τμήμα επείγοντων περιστατικών του νοσοκομείου, ότι θα γίνουν επενδύσεις στους τομείς ακτινολογίας, βιοχημείας και επεμβατικής ακτινολογίας.

Ο κ. Καλαγκός, δήλωσε ότι η κοινότητα των Ρωμιών θα πρέπει να επωφελείται δωρεάν από το Μπαλουκλή και τόνισε ότι θα εργαστεί για αυτό, όπως και την εφαρμογή κόκκινης τηλεφωνικής γραμμής έκτακτης ανάγκης, η οποία θα διευκολύνει την πρόσβαση στα επείγοντα περιστατικά, ειδικά των ηλικιωμένων. Ανέφερε ότι πρέπει να δημιουργηθεί ξεχωριστό ταμείο από το ίδρυμα, ειδικά για τη φροντίδα των ηλικιωμένων και τη δωρεάν περίθαλψή τους. Είπε ακόμη ότι θα πρέπει

να προετοιμαστούν ειδικά δωμάτια και χώροι διαβίωσης στον τομέα των ηλικιωμένων.

Για να υλοποιήσει όλα αυτά τα προγράμματα ο Δρ Καλαγκός δήλωσε ότι θα βρει κονδύλια. Υπογράμμισε μάλιστα ότι η λειτουργία του νοσοκομείου θα δοθεί σε επαγγελματικές διοικήσεις.

ΤΟ ΒΑΛΟΥΚΛΗ ΘΑ ΕΧΕΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Ο Δρ. Καλαγκός ανακοίνωσε ότι υπάρχει ένα πρόγραμμα για το Μπαλουκλή. Ότι θα ήθελε να το μετατρέψει σε πανεπιστημιακό, με όλα τα Ρωμιαίκα ιδρύματα να είναι εταίροι στο πρόγραμμα. Αμυνόμενος για την ποιότητα υπηρεσιών του Μπαλουκλή, η οποία θα ανεβεί ακόμη περισσότερο με τη μετατροπή του σε πανεπιστημιακό νοσοκομείο, είπε ότι οι θέσεις των ομογενειακών κοινοτήτων θα μπορούν να αξιοποιηθούν στα πλαίσια αυτού του πανεπιστημίου. Τόνισε: «Έχουμε σχολεία, αλλά οι τάξεις σε αυτά είναι άδειες. Έχουμε όμως κόσμο να τις γεμίσει. Θα ιδρύσουμε ένα καλό πανεπιστήμιο».

Ο Δρ Καλαγκός υπογράμμισε ότι το πανεπιστήμιο θα προσφέρει νέες θέσεις εργασίας, ώστε οι Ρωμιοί της κοινότητας να μην μεταναστεύουν.

Επιπλέον είπε ότι το Ίδρυμα Καλαγκός, το Ίδρυμα Εκπαίδευσης και Υγείας που ίδρυσε ο ίδιος, είναι έτοιμο να εμπλακεί στα όσα συμβαίνουν σήμερα.

ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ»

Μετά την παρουσίαση απάντησε σε ερωτήσεις, τόσο της κοινότητας όσο και του τύπου. Ο κ. Καλαγκός απάντησε και στις ερωτήσεις του Kisa Dalga:

Ερώτηση: Μιλήσατε για τα προγράμματα σχετικά με το νοσοκομείο, αλλά το Μπαλουκλή είναι ένα ίδρυμα που διαθέτει πολλά ακίνητα. Ποια είναι τα σχέδιά σας για τη διοίκηση του ιδρύματος;

Καλαγκός: Πράγματι, το Μπαλουκλή είναι ένα ίδρυμα με πολλά ακίνητα. Χάρη σε αυτά κατάφερε να επιβιώσει. Δεν υπάρχει διαφάνεια στον τρόπο διαχείρισης αυτών των ακινήτων, το τι έγινε. Ακούω κάποια πράγματα και μου σηκώνεται η τρίχα. Τέρμα η πολιτική ένταξης σε ιδρύματα λόγω προσωπικών συμφερόντων. Δεν θα συνεργαστώ με άτομα που θέλουν να ενταχθούν στο ίδρυμα για προσωπικό τους όφελος. Θα δουλέψω για το Μπαλουκλή, όπως εργάζομαι για το δικό μου ίδρυμα, θα δουλέψω σαν να είναι το υιοθετημένο παιδί μου. Δεν ξέρω τι γίνεται με τα ακίνητα αυτήν τη στιγμή. Πριν από αυτή την παρουσίαση, ευχόμουν να μπορούσα να το επισκεφτώ και να δω κάποια πράγματα, αλλά δεν έβρισκα το κουράγιο. Μου έλεγαν: «Δεν είσαι στο διοικητικό συμβούλιο, τι δουλειά έχεις εκεί;» Μακάρι να μπορούσα να απαντήσω καλύτερα στην ερώτησή σας, αλλά δυστυχώς δεν μπορούσα να έχω πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα.

Η λειτουργία του νοσοκομείου θα ιδιωτικοποιηθεί. Η λειτουργία του ιδρύματος και του νοσοκομείου θα είναι ξεχωριστές. Τα χρήματα που προέρχονται από τα ακίνητα θα χρησιμοποιηθούν για φιλανθρωπικούς σκοπούς, σύμφωνα με την αποστολή του ιδρύματος.

Ερώτηση: Τι είδους ομάδα θα δημιουργήσετε για τη διαχείριση του ιδρύματος;

Καλαγκός: Υπάρχει ένας κατάλογος που ορίζεται στον εκλογικό κανονισμό. Πρέπει να υπάρχουν δύο λογιστές, ένας

δικηγόρος, ένας γιατρός. Ο κατάλογος καταρτίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού. Πρέπει αρχικά να υπάρξει συναίνεση. Έχω κάποια ονόματα υπόψη. Αλλά δεν πρόκειται να συντάξω τον κατάλογο μόνος. Επομένως, θα γίνουν διαβουλεύσεις και τελικά στη λίστα θα είναι όσοι μπορούν να ωφελήσουν το ίδρυμα και έχουν την ίδια νοοτροπία με εμένα. Είναι τόσο απλό.

Ερώτηση: Θα έρθετε σε επικοινωνία με την Άγκυρα;

Καλαγκός: Είχαμε στο παρελθόν επαφές με τον κ. Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ειδικά για το Ίδρυμα του Μπαλουκλή. Δεν θα είναι έκπληξη για αυτόν όταν δει το όνομά μου. Τον είχα ενημερώσει παλαιότερα για τα σχέδιά μου. Αλλά φυσικά τον τελευταίο λόγο τον έχει το κράτος. Έτσι είναι αυτή η δουλειά.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Δρ ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ ΚΑΛΑΓΚΟΣ

Ο Δρ. Αυξέντιος Καλαγκός γεννήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 1960 στον Άγιο Στέφανο Κωνσταντινούπολης, και είναι γιος παλαιάς οικογένειας. Ο πατέρας του Κωνσταντίνος Καλαγκός ήταν ειδικός παθολόγος, γνωστός γιατί παρείχε δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες σε όσους είχαν ανάγκη στη γειτονιά του. Μετά τον θάνατο του πατέρα του το 2004, το 2008 δόθηκε όνομά του σε δρόμο του Αγίου Στεφάνου. Ο Αυξέντιος Καλαγκός αποφοίτησε με άριστα το 1984 από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Τζεράχ Πασά Κωνσταντινούπολης. Ολοκλήρωσε την ειδικότητά του στην Καρδιαγγειακή Χειρουργική στο Siyami Ersek Thoracic and Cardiovascular Surgery Training and Research Hospital Κωνσταντινούπολης. Συνέχισε να λαμβάνει προηγμένη εκπαίδευση στην Καρδιαγγειακή Χειρουργική από τον Maghdi Yacoub, στο Λονδίνο (1987-1988), από τον Alain Carpentier (1991-1993) και από τον Yves Lecompte στο Παρίσι (2000-2001). Είναι κάτοχος mini MBA in Healthcare Management από το Πανεπιστήμιο της Γενεύης.

Μετά την στρατιωτική θητεία εργάστηκε στο Siyami Ersek Thoracic and Cardiovascular Surgery Training and Research Hospital στην Κωνσταντινούπολη. Στη συνέχεια, το 1993, ξεκίνησε να εργάζεται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Γενεύης, όπου το 1998 διορίστηκε αντιπρόεδρος του Τμήματος Καρδιαγγειακής Χειρουργικής, πρόεδρος το 2001 και διευθυντής του Καρδιαγγειακού Κέντρου το 2011. Έγινε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης και το 2006 έλαβε τον τίτλο του διακεκριμένου καθηγητή, όπου και εργάστηκε μέχρι το τέλος του 2015.

Μεταξύ 2016-2019 υπηρέτησε ως Προϊστάμενος του Τμήματος Παιδιατρικής και Συγγενούς Καρδιαγγειακής Χειρουργικής στο Νοσοκομείο Αθηνών Μητέρα.

Σήμερα υπηρετεί ως καθηγητής Καρδιαγγειακής Χειρουργικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Κορ Κωνσταντινούπολης και Διευθυντής του Κέντρου Συγγενών Καρδιολογικών και Τραχειολογικών Παθήσεων στην Ευρωκλινική Αθηνών.

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

ειδήσεις

ΞΕΣΗΚΩΜΟΣ ΣΤΑ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΝΙΜΠΑΣ

Οι κάτοικοι των Πριγκηποννήσων έχουν ξεσηκωθεί κατά του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης, του Δήμου Πριγκηποννήσων και της Δημοσίας Εταιρίας IETT, επειδή δρομολόγησαν στα νησιά τεράστια μίνιμπας, τα οποία εντείνουν το ήδη υπάρχον κυκλοφοριακό. Οι καθημερινές δυναμικές διαδηλώσεις δημιούργησαν θέμα στις αρχές, οι οποίες προχώρησαν σε 9 συλλήψεις. Ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης και ο νέος Δήμαρχος Πριγκηποννήσων θορυβήθηκαν από την κατάσταση και προσπάθησαν να καλμάρουν τον πληθυσμό με διάφορες νέες αποφάσεις. Μεταξύ αυτών που ξεσηκώθηκαν είναι ο ηθοποιός Levent Kazak και ο γνωστός Τούρκος συγγραφέας Ahmet Ümit, ο οποίος μίλησε σε κατοίκους στην Πλατεία Ρολογιού. Η ιστοσελίδα NTV γράφει (1/7/2024).

Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου Πριγκηποννήσων πραγματοποιήθηκε σε ένα καφέ στην Αντιγόνη υπό την προεδρία του νεοεκλεγέντος δημάρχου κ. Ali Ercan Akrolat. Συζητήθηκαν προτάσεις για το Πιστοποιητικό Ιδιωτικής Άδειας Ασφαλείας, το πρωτόκολλο, το χρονοδιάγραμμα δημοτικών τελών, οι μισθοί των υπαλλήλων, ο προϋπολογισμός του Δήμου. Μετά το τέλος της συνεδρίασης, ο κ. Akrolat και τα μέλη της Δ. Σ. άκουσαν τα προβλήματα και τις προτάσεις των παρόντων.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΝΙΜΠΑΣ

Μιλώντας για τις δυναμικές κινητοποιήσεις σχετικά με τα μίνιμπας, ο κ. Akrolat είπε ότι δεν είναι ευχάριστο και τα προβλήματα θα λυθούν με σύνεση και λογική. Δήλωσε ότι σέβεται τις διαμαρτυρίες των κατοίκων: «Είναι δικαίωμα όλων. Είναι φυσικό οι άνθρωποι να εκφράζουν τις απόψεις τους και να αναλαμβάνουν δράση. Το υπερασπιζόμαστε, αλλά οι προσβολές δεν είναι σωστές».

Αναφερόμενος στην αύξηση ιδιωτικών ατομικών ηλεκτρικών οχημάτων, ο κ. Akrolat είπε: «Οι κάτοικοι των Πριγκηποννήσων άρχισαν να χρησιμοποιούν ατομικά ηλεκτρικά οχήματα με συσσωρευτές λόγω του προβλήματος μεταφοράς. Ο αριθμός τους έχει αυξηθεί τρομερά. Λέμε ότι όλοι πρέπει να πεζοπορούν. Υπάρχουν όμως ηλικιωμένοι που δεν μπορούν να περπατήσουν. Κυκλοφορούν περίπου 10.000 ηλεκτρικά οχήματα με συσσωρευτές. Δεν ταιριάζουν στα νησιά μας, οι δρόμοι τους έχουν μετατραπεί σε σωρούς σιδηρικών. Τα οχήματα καθαριότητας του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης και του Δήμου Πριγκηποννήσων δεν μπορούν να σκουπίσουν, λόγω των σταθμευμένων οχημάτων. Κανείς δεν έχει τη δυνατότητα και την πολυτέλεια να κυκλοφορεί στα νησιά, επειδή έχουμε τοποθετήσει πινακίδες κυκλοφορίας σε αυτά τα οχήματα. Σας το δηλώνω δυνατά και καθαρά».

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

Δηλώνοντας ότι οι κάτοικοι αντιμετωπίζουν προβλήματα καθαριότητας, λόγω έλλειψης προσωπικού στην αποκομιδή απορριμμάτων, ο κ. Akrolat είπε: «Ενώ δυσκολευόμαστε στην αποκομιδή απορριμμάτων, οι σωροί σκουπιδιών σε χώρους αναψυχής δημιουργούν τεράστιο όγκο, λόγω έλλειψης χρόνου και προσωπικού. Δεν κερδίζουμε, δεν έχουμε κανένα όφελος από αυτό».

Δήλωσε ότι δεν θα δεχτεί ο Δήμος να αφαιρεθεί το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στις ακτές. Είπε ότι «με αυτή την έννοια όλοι έχουν το δικαίωμα να κολυμπούν δωρεάν».

ΤΕΡΜΑ ΟΙ ΔΩΡΕΑΝ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Δηλώνοντας ότι οι διαπραγματεύσεις για εξαίρεση των Πριγκηποννήσων από τη δωρεάν μετα-

κίνηση του πληθυσμού της Κωνσταντινούπολης, κατά τη διάρκεια των εορτών κατέληξαν θετικά, είπε: «Όταν συναντηθήκαμε με τον κ. Πρόεδρο (İmamoğlu), είπε ότι αυτές ήταν οι τελευταίες εορτές με δωρεάν εισιτήριο για μετακίνηση στα νησιά. Σας μεταφέρω την ευχάριστη είδηση. Είναι σαφές ότι για τα Πριγκηπόννησα, τέρμα οι δωρεάν μετακινήσεις τις ημέρες των εορτών, που προσφέρονται σε 39 περιοχές της Κωνσταντινούπολης. Τα νησιά θα εξαιρεθούν».

ΘΑ ΒΡΟΥΜΕ ΜΕΣΗ ΛΥΣΗ

Απαντώντας σχετικά με τις διαμαρτυρίες για τα πολλά ηλεκτροκίνητα λεωφορεία, καταδίκασε τις συλλήψεις πολιτών από την αστυνομία, δεν τις θεωρεί σωστές. Δήλωσε ότι εργάζονται για επίλυση της κρίσης που δημιουργήθηκε με τα μίνιμπας: «Χωρίς δικαιολογίες, υπήρξε κρίση. Ξεκίνησε από μια διαδικασία την περίοδο του Γεν. Διευθυντή της IETT Alper Bilgili. Η IETT ήταν εντελώς ανεπαρκής όσον αφορά τη μεταφορά στα νησιά μεμονωμένων ηλεκτροκίνητων οχημάτων. Ο κ. Ekrem İmamoğlu έχει πάρει το ζήτημα πολύ ζεστό, ασχολείται και δεν πρόκειται να αγνοήσει τις διαμαρτυρίες. Θα καταλήξουμε σε συμβιβασμό. Κάποιος θα πει όχι, κάποιος ναι, στο τέλος θα βρούμε λύση. Είναι εμφανές ότι τα νέα μίνιμπας δεν ταιριάζουν στο νησί, κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί το αντίθετο». Πρόσθεσε: «Σε συνομιλία με κ. İmamoğlu, βρήκα αντιπροσώπους 70 εταιρειών ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων. Αυτό το αυτοκίνητο δεν μπορεί να πιστοποιηθεί. Η IETT είπε ότι θα προκήρυττε διαγωνισμό. Εάν δεν μπορεί να τους χορηγηθεί πιστοποίηση, δηλώνω ότι αυτά θα λειτουργήσουν προσωρινά, για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ίσως έως 10 μήνες. Μετά την πιστοποίηση των μίνιμπας, αυτά θα φύγουν. Όπως εσείς, έτσι και εγώ θεωρώ ότι δεν ταιριάζουν στην υφή του νησιού και θα ήταν σκόπιμο να φύγουν μετά από ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα».

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

3/7/2024

Με έκπληξη διάβασα την ανακοίνωση του ΣΥΡΚΙ για τα ομογενειακά σχολεία, η οποία δημοσιεύτηκε στις 27 Ιουνίου 2024 στον ομόγλωσσο Τύπο. Με μία άκρως πρωτότυπη ανακοίνωση, ο ΣΥΡΚΙ για πρώτη φορά με εύστοχες επισημάνσεις, καλεί την ομογένεια να είναι προσεκτική στις τοποθετήσεις της και να απευθύνεται για τα θέματα της ομογενειακής εκπαίδευσης στους θεσμικούς φορείς και στα πρόσωπα που διαχειρίζονται τα εν λόγω ζητήματα.

Θα μου επιτρέψετε να αναφέρω ότι έχω την ίδια άποψη στο θέμα αυτό εδώ και πολλά χρόνια. Για αυτό τον λόγο έχω διαμαρτυρηθεί εγγράφως, έχω αντιδράσει, έχω έρθει σε αντιπαράθεση προκειμένου να εκφράσω τις αντιρρήσεις μου σε πολλά ζητήματα σχετικά με τα σχολεία.

Ποιά είναι όμως η ουσία;

Στις 24 Ιουνίου 2024 ο κ. Αυξέντιος Καλαγκός πραγματοποίησε παρουσίαση στη σχολή του Γαλατά, παρουσία δημοσιογράφων και κάποιων προέδρων και εκπροσώπων ομογενειακών ευαγών ιδρυμάτων, κατά την οποία ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του για τη διοίκηση του Βακουφίου (ευαγές ιδρυμα) Βαλουκλή και τη μετατροπή του Νοσοκομείου σε Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Ζήτησε δε να είναι εταίροι σε αυτό το μεγαλοεπήβολο εγχείρημα όλα τα ιδρύματα της μειονότητας. Στην πρότασή του δεν παρέλειψε να τονίσει ότι στο πλαίσιο της λειτουργίας του μελλοντικού πανεπιστημίου, θα αξιοποιηθούν τα κενά κοινοτικά κτήρια της ομογένειας, λέγοντας ότι «Έχουμε σχολεία, αλλά οι τάξεις μας είναι κενές. Έχουμε, όμως, ανθρώπους για να τις γεμίσουμε».

Όλες αυτές οι ανακοινώσεις έγιναν σε μια περίοδο που δεν έχει ανακοινωθεί ακόμη ο κανονισμός για τη διεξαγωγή των εκλογών για τη διοίκηση των μειονοτικών νοσοκομειακών ιδρυμάτων. Υπάρχει όμως ήδη ο υποψήφιος διοικητής!

Μήπως δεν πρέπει να τα παίρνουμε τοις μετρητοίς; Η εν λόγω πρωτοβουλία, μου θυμίζει την παρουσίαση της Εφορείας του Κεντρικού Παρθεναγωγείου στο ξενοδοχείο Χίλτον, περίπου μία δεκαετία πριν, για τη μετατροπή της Σχολής σε πανεπιστήμιο. Στην εν λόγω παρουσίαση είχε μάλιστα εμφανιστεί ο κ. Καλαγκός στην οθόνη του υπολογιστή, συστημένος ως Πρύτανης τού υπό σχεδιασμό πανεπιστημίου, όταν όλα ήταν μόνο στα λόγια.

Απορώ ακόμη γιατί για την τόσο ελκυστική προεκλογική εκστρατεία δεν ενημερώθηκαν όλοι οι ομογενείς που είναι και οι εκλέκτορες της διοίκησης — και κατ' επέκταση οι ψηφοφόροι του εν λόγω φιλόδοξου προγράμματος — και προσκλήθηκαν μόνο οι γνωστοί εκπρόσωποι.

Αναρωτιέμαι, επίσης: Μήπως η λήξη του σχολικού έτους ήταν η κατάλληλη στιγμή για την επανεκκίνηση της πρότασης συγχώνευσης των ομογενειακών σχολείων; Διότι από το 2013 κάποιος ομογενής, κάνοντας κατάχρηση της ιδιότητάς τους, προσπαθούν επίμονα να εφαρμόσουν το επίμαχο σχέδιο συγχώνευσης των σχολείων, είτε με το εγχείρημα της έλλειψης μαθητών είτε με την παρουσίαση του βιβλίου του πρώην αναπληρωτή Συντονιστή Εκπαίδευσης είτε με την πρόσφατη εξαγγελία του πανεπιστημιακού νοσοκομείου. Το τελευταίο —θέλω να πιστεύω— μάλλον συνιστά σχέδιο επιστημονικής φαντασίας.

Διότι το εν λόγω «σχέδιο» δεν αναφέρει λεπτομέρειες όπως επί παραδείγματι για το ζήτημα ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ του έργου.

Διότι το «σχέδιο» αυτό δεν μπορεί να αποφασίζει για ακίνητα που δεν ανήκουν στο Βακούφι του Βαλουκλή και διότι η διοίκηση του Νοσοκομείου Βαλουκλή δεν μπορεί παρά να ασχοληθεί μόνο με τα του οίκου της.

Στην περίπτωση που τελικά δεν επικρατήσει η κοινή λογική και εφαρμοστεί το «σχέδιο», θα ήταν προτιμότερο να παραχωρούνται για τις ανάγκες του πανεπιστημιακού νοσοκομείου τα κλειστά μειονοτικά σχολεία που βρίσκονται σε λόφους με θέα τον Βόσπορο και όχι να ανοικιάζονται! Έτσι η λύση θα δοθεί μέσα από τη χρήση των υφιστάμενων αχρησιμοποίητων υποδομών και όχι τη μετατροπή των εν ενεργεία σχολείων της ομογένειας σε πανεπιστήμιο.

Διότι θα πρέπει ακόμη να γνωρίζουν όσοι προωθούν αυτή τη λύση, ότι η συστέγαση των τεσσάρων βαθμίδων (Νηπιαγωγείο-Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο) με την τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ΑΝΕΦΙΚΤΗ, καθότι ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ από τον νόμο. Ευτυχώς, όμως, με την αναφορά αυτή, οι υποστηρικτές του εν λόγω «σχεδίου» μας αποκαλύπτουν την πρόθεση, τον πραγματικό σκοπό και την εμμονή τους.

Θέλω να ολοκληρώσω την παρέμβασή μου αυτή με το γεμάτο νόημα απόφθεγμα του σπουδαιότερου Έλληνα συγγραφέα και λογοτέχνη Νίκου Καζαντζάκη:

«Δεν υπάρχουν ιδέες, υπάρχουν μονάχα άνθρωποι που κουβαλούν τις ιδέες, κι αυτές παίρνουν το μπόι του ανθρώπου που τις κουβαλάει».

Νικόλαος Κεφάλας

Ο κατά νόμο ιδρυτής της Ζαπτείου Σχολής

ειδήσεις

► ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Ο CİHAT YAĞCI ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΗ ΖΟΥΡΑΦΑ

Μετά το επεισόδιο επακούμβησης στις 6/7/2024 μεταξύ σκάφους του Λιμενικού Σώματος και τουρκικού αλιευτικού σκάφους στη βραχονησίδα Ζουράφα, που βρίσκεται βορειοανατολικά της Σαμοθράκης, είδαμε μια δημοσίευση της ιστοσελίδας TR. HABER (14/6/2024) στην οποία ο εμπνευστής του δόγματος της Γαλάζιας Πατρίδας Αντιναύαρχος ε.α. Cihat Yağci έκανε έκκληση για ανταπόκριση λέγοντας: «Αν αυτοί ανοίξουν πυρ, τότε και εσείς κτυπήστε το ελληνικό σκάφος». Ο συγκεκριμένος Τούρκος ψαράς, σύμφωνα με πληροφορίες των τηλεοπτικών σταθμών, έχει ξαναδημιουργήσει τέτοιο θέμα.

Δηλώνοντας ότι οι Έλληνες χρησιμοποιούν ελεύθερα τα διεθνή ύδατα στις θάλασσες των νησιών, ο απόστρατος Αντιναύαρχος Cihat Yağci, υπενθύμισε ότι Τούρκοι ψαράδες δέχθηκαν επίθεση ακόμη και στα χωρικά ύδατα του νησιού Ζουράφα που ανήκει στην Τουρκία.

Σημείωσε ότι το κράτος θα πρέπει να ανταποκριθεί σε αυτό. Ο Cihat Yağci έκανε δηλαδή σαφή έκκληση.

Υπενθυμίζοντας ότι οι Τούρκοι ψαράδες που ψαρεύουν στη βραχονησίδα Ζουράφα, στο βόρειο τμήμα της Ίμβρου, παρενοχλήθηκαν πέρσι από την Ελληνική Ακτοφυλακή, ο Yağci είπε ότι όλοι έχουν δικαίωμα να ψαρεύουν στα διεθνή ύδατα, αλλά η Ελλάδα παρενοχλεί τους Τούρκους ψαράδες ακόμη και όταν αυτοί βρίσκονται στα τουρκικά χωρικά ύδατα.

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΣΩΝ ΔΗΛΩΣΕ Ο YAĞCI

Δεν επιτρέπουν στους ψαράδες μας να εισέλθουν στα διεθνή ύδατα. Ενώ την ίδια στιγμή οι Έλληνες ψαρεύουν εκεί. Δεν υπάρχει κανείς που να ελέγχει τους Έλληνες ψαράδες σχετικά με τις απαγορεύσεις αλιείας.

Οι Έλληνες χρησιμοποιούν τα διεθνή ύδατα των νησιών σαν δική τους λίμνη.

Οι πρακτικές του δικού μας Υπουργείου Γεωργίας είναι αυτές που το επιτρέπουν. Τα είπα και πέρσι: Πώς τα παραδίδουν στην Ελλάδα;

Είναι εθνικό ζήτημα. Εάν κάποιος δεν αλιεύει σύμφωνα με τα δικά μας πρότυπα, βάλτε τους πρόστιμο. Αλλά στα διεθνή ύδατα, ας κάνουν οι άνθρωποι ότι θέλουν.

ΚΑΝΕΝΑΣ ΔΕΝ ΕΛΕΓΧΕΙ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ
Συμπεριφέρεστε έτσι στην Ελλάδα για να κάνει αυτά; Όσοι ψαρεύουν αυτή τη στιγμή στα διεθνή νερά του Αιγαίου είναι Έλληνες. Έχουμε παραδώσει στην Ελλάδα φυσικούς πόρους, λόγω πρακτικών του δικού μας Υπουργείου Γεωργίας. Λες και η Ελλάδα έχει όντως ανακηρύξει την αποκλειστική της οικονομική ζώνη. Είναι δυνατό να γίνετε κάτι τέτοιο; Μας λέτε «Αλιεύουν στα δικά μας ακόμα και την περίοδο που υπάρχει απαγόρευση ψαρέματος. Αν τους πιάσετε, βάλτε τους πρόστιμο».

Η ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑ ΖΟΥΡΑΦΑ ΕΙΝΑΙ ΣΙΓΟΥΡΑ ΔΙΚΗ ΜΑΣ

Οι πρακτικές του δικού μας Υπουργείου Γε-

ωργίας μας κάνουν να παραδώσουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα στις θάλασσες των νησιών. Πρέπει να βάλουμε αμέσως ένα τέλος σε αυτό. Δώσαμε τα ψάρια της Γαλάζιας Πατρίδας στην Ελλάδα! Πρέπει να βρεθεί μια λύση για το θέμα και να επιτραπεί στους ψαράδες μας να ψαρεύουν στα διεθνή ύδατα.

Ίσως θυμάστε ότι ένας από τους ψαράδες μας ψάρευε στη βραχονησίδα Ζουράφα, της οποίας η κυριαρχία δεν μεταβιβάστηκε στην Ελλάδα με τις συμφωνίες. Είναι ξεκάθαρα δική μας. Ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών είπε: «Η βραχονησίδα Ζουράφα είναι δική μας». Οι δικοί μας δεν μπορούσαν να απαντήσουν λέγοντας: «Όχι, είναι δική μας»;

Οι ψαράδες μας πηγαίνουν στα χωρικά ύδατα της βραχονησίδας Ζουράφα, που μας ανήκει και, ενώ ψαρεύουν, έρχεται το σκάφος της Ελληνικής Ακτοφυλακής και τους παρενοχλεί. Μάλιστα προσπαθεί να ανοίξει και πυρ. Η βραχονησίδα Ζουράφα είναι Τουρκική. Στο Πολεμικό Ναυτικό τη χρησιμοποιούσαμε ως νησί μας από γενιά σε γενιά. Η σημερινή γενιά το χρησιμοποιεί το ίδιο και η επόμενη γενιά θα το χρησιμοποιήσει με τον ίδιο τρόπο επίσης.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΕΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ Η ΕΠΙΘΕΣΗ

Οι ψαράδες μας δέχονται επίθεση στα τουρκικά χωρικά ύδατα και οι δικοί μας δεν αντιδρούν. Η Ελλάδα ανοίγει πυρ στα εμπορικά μας πλοία –υπάρχουν μάλιστα τραυματίες– αλλά εμείς δεν μπορούμε να απαντήσουμε με τον ίδιο τρόπο. Σύμφωνα με το δικαίωμα αμοιβαιότητας, πρέπει να ανταποκριθούμε με τον ίδιο τρόπο, όπως κάθε αξιόπιστο κράτος. Η Ελλάδα άνοιξε πυρ σε έναν από τους ψαράδες μας; Η Τουρκία θα πρέπει να ανοίξει πυρ εναντίον δύο ψαράδων. Πρέπει να ανοίγει πυρ το λιγότερο σε ένα από αυτά. Εάν σταματήσουν δικό μας εμπορικό πλοίο; Τότε θα πρέπει να σταματήσουμε και εμείς ένα τουλάχιστον από τα εμπορικά τους πλοία.

Θα πρέπει από τα τόσα πολλά πλοία υπό ελληνική σημαία που περνούν από τα στενά μας, να τα κάνουμε να περιμένουν, να τα καθυστερούμε. Να τους κάνουμε να νιώσουν –σε αντίποινα– όσα μας έχουν κάνει. Εμείς απλώς τους καλύπτουμε και λέμε στους ψαράδες μας «Μην ψαρεύετε εκεί» για να μην ξαναμπούμε σε μπελάδες.

ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΞΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΥΠΗΚΟΟΥΣ

Έχουν ξεσηκωθεί οι Τούρκοι υπήκοοι που έχουν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν στο εξωτερικό, γιατί σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχει ενδεχόμενο να αυξηθούν περίπου στο δεκαπλάσιο τα τέλη εξόδου από τη χώρα, τα οποία ίσχυαν μέχρι σήμερα και ανέρχονταν στις 150 Τ.Λ. Ο φίλος και συνδρομητής Θανάσης Τσίμπης μας έστειλε τη διαμαρτυρία των συλλόγων και των ιδρυμάτων Ανταλλαγόντων, για τον φόρο αυτό. Με το θέμα ασχολήθηκε και η ιστοσελίδα NTV (4/7/2024).

Οι έρευνες για το ύψος χρέωσης των τελών για μετάβαση στο εξωτερικό από την Τουρκία έχουν αποκτήσει τις τελευταίες ημέρες αρκετά μεγάλη δυναμική. Έχει γίνει θέμα των ημερών ο ισχυρισμός ότι το τέλος των 150 Τ.Λ. που χρεώνεται τώρα ανά αναχώρηση σε κάθε Τούρκο που ταξιδεύει στο εξωτερικό, θα αυξηθεί. Πότε λοιπόν θα αυξηθεί το τέλος αναχώρησης για το εξωτερικό;

Το πακέτο φορολογίας, το οποίο βρισκόταν εδώ και καιρό στη δημόσια ατζέντα, έχει αρχίσει να ξεκαθαρίζει. Από το προσχέδιο αφαιρέθηκαν οι κανονισμοί για ταχυμεταφορές και φιλοδωρήματα. Η αύξηση του τέλους εξόδου στο εξωτερικό όμως, δεν εγκαταλείφθηκε. Ειδικόι ανέφεραν ότι προστέθηκε άρθρο στη ρύθμιση σχετικά με το τέλος εξόδου στο εξωτερικό, σύμφωνα με το οποίο θα αυξάνεται με νέο ποσοστό επαναξιολόγησης κάθε χρόνο. Αυτές είναι και οι τελευταίες πληροφορίες για το θέμα που προέκυψε.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Η Διοίκηση Εσόδων (GİB) προειδοποίησε τους πολίτες να μην πέφτουν θύματα κερδοσκοπικών ειδήσεων σχετικά με τα τέλη ταξιδιού στο εξωτερικό.

Στην ανακοίνωση, η οποία δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της Διοίκησης Εσόδων, αναφέρεται ότι

υπάρχουν μελέτες για επαναπροσδιορισμό του τέλους αναχώρησης στο εξωτερικό. Στην ανακοίνωση επισημαίνεται ότι, όπως και σε άλλους φορολογικούς νόμους, τα τέλη ταξιδιού στο εξωτερικό υπόκεινται σε διαρκή αξιολόγηση ως προς την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα. «Όπως είναι γνωστό, το τέλος αυτό εισπράττεται ως πάγιο ποσό, σε κάθε έξοδο των πολιτών της Δημοκρατίας της Τουρκίας, οι οποίοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό. Το τέλος εξόδου από τη χώρα θα πρέπει να καταβληθεί με βάση τα ποσά που ισχύουν την ημερομηνία αναχώρησης».

Στην ανακοίνωση αναφέρθηκε ότι η αγορά χαρτοσήμου από σήμερα δεν σημαίνει ότι δεν θα καταβληθεί το πρόσθετο

έγκυρο ποσό κατά την ημερομηνία εξόδου, με την αιτιολογία και τον ισχυρισμό ότι προπληρώθηκε, επειδή θα υπάρξει αύξηση σε αυτό. Είναι σημαντικό για τους πολίτες μας να παρακολουθούν τις δηλώσεις της Προεδρίας μας για να μην πέφτουν θύματα τέτοιων κερδοσκοπικών ειδήσεων».

ΠΟΤΕ ΘΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΧΩΡΑ;
Το τέλος εξόδου από τη χώρα είναι 150 Τ.Λ. από την αρχή του 2024. Το τέλος εξόδου, το οποίο ήταν 50 Τ.Λ. μεταξύ Ιουλίου 2019 και Φεβρουαρίου 2022, αυξήθηκε από τον Μάρτιο 2022 σε 150 Τ.Λ.

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟ ΤΕΛΟΥΣ ΕΞΟΔΟΥ

Ο εμπειρογνώμονας φορολογίας κ. Abdullah Tolu δήλωσε ότι αναμένουν το τέλος εξόδου από τη χώρα στο εξωτερικό να είναι 1.500 Τ.Λ., επιστήνοντας την προσοχή μας σε ένα άρθρο του κανονισμού. Ο κ. Tolu δήλωσε: «Στο άρθρο προτίθεται νέος κανονισμός και το τέλος θα αυξάνεται κάθε χρόνο σύμφωνα με τον ρυθμό αναπροσαρμογής». Και πρόσθεσε: «Για παράδειγμα, εάν το ποσοστό αναπροσαρμογής καθοριστεί με αύξηση 50%, τότε το τέλος εξόδου από τη χώρα το επόμενο έτος θα είναι 2.250 Τ.Λ.». Δεν υπάρχουν επίσημες πληροφορίες για το πότε θα αυξηθεί το εν λόγω τέλος. Θα σας ενημερώσουμε για τις εξελίξεις.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ 1924-2024

Κατά την επετειακήν ταύτην Θ. Λειτουργίαν παρέστησαν συμπροσευχόμενοι, ο Επίτροπος του Παναγίου Τάφου, Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος, οι Σεβ. Μητροπολίται Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανος, Κυδωνίων κ. Αθηνάγορας, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας και Προύσης κ. Ιωακείμ, και ο Θεοφίλ. Επίσκοπος Ξανθουπόλεως κ. Παΐσιος.

Παρέστησαν ωσαύτως, ο Σεβ. Μητροπολίτης των εν τη Πόλει Συροϊακωβιτών κ. Yusuφ Çetin, ο εν αυτή Ρωμαιοκαθολικός Επίσκοπος κ. Maximilian Palinuρο, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος ενταύθα, Πρέσβυς κ. Κωνσταντίνος Κούτρας, μετά του Προξένου αυτής κ. Θεοφίλου Γεωργάκη, ο Εντμ. κ. Ali Ercaη Akrolat, Δήμαρχος των Νήσων, πλείστοι οφφικιάλοι της Μητρός Εκκλησίας, Πρόεδροι και μέλη ομογενειακών Ιδρυμάτων, σύσσωμοι αι Εκκλησιαστικά Επιτροπαί των Κοινοτήτων των Πριγκηποννήσων, πλείας εκπαιδευτικών και Κοινοτικών παραγόντων, επίλεκτοι προσωπικοί φίλοι του Σεβ. Ποιμενάρχου Καθηγηταί και επιφανείς ιατροί, και μέ-

γας αριθμός πιστών, εκ των νήσων, της Πόλεως και του εξωτερικού.

Μετά την ευλαβή προσφώνησιν του Ποιμενάρχου και την βαρυσήμαντον εόρτιον Πατριαρχικήν ομιλίαν, ο Παναγιώτατος απεδέχθη πατρικώς, αγιογραφηθέν εν Αγίω Όρει αντίγραφον της αρχαίας Ι. Εικόνας της Παναγίας της Ελεούσης Πριγκήπου, ως δώρον μνήμης της υπ' Αυτού ευλογηθείσης εκατονταετηρίδος, προσφερθέν Αυτώ υπό του Ποιμενάρχου και της ως άριστα συνεργασθείσης μετ' αυτού διά την προετοιμασίαν αυτής

εντίμου και φιλοπόνου Εφοροεπιτροπής Πριγκήπου, οίτινες εν συγκινήσει έλαβον από τας σεπτάς χείρας του Πατριάρχου, ως ευλογίαν, την Θεομητορικήν και αύθις Ι. Εικόνα της Παναγίας της Φανερωμένης, εκ Λευκάδος. Ευθύς δ' αμέσως, ο Παναγιώτατος διένειμεν εις το εκκλησίασμα ενθύμια μνήμης της επετείου, και ο Ποιμενάρχης το αντίδωρον.

Ακολούθησαν τα υπό του Πατριάρχου αποκαλυπτήρια της αναμνηστικής πλακός, περί δέ την 14.30 ώραν, παρετέθη υπό της Εφοροεπιτροπής Πριγκήπου επίσημον γεύμα ευλογηθέν υπό του Πατριάρχου εις την λέσχην της Ανατολής της νήσου (Anadolu Kulübü), εις το οποίον παρέκάθησαν τριακόσιοι προσκεκλημένοι, μεταξύ των οποίων και ο Εξοχ. Έπαρχος των νήσων κ. Abdurrahman İnan, φέρων τον βαθμόν Νομάρχου.

* * *

Την παραμονήν της εορτής, Σάββατον, 13ην Ιουλίου, ο Σεβ. Ποιμενάρχης ημών, χοροστάτησεν κατά τον ψαλέντα Εσπερινόν εν τω Μητροπολιτικώ Ναώ του Αγίου Δημητρίου, εν μέσω πλήθους πιστών, ευλογήσας και αρτοκλασίαν υπέρ της κατά Θεόν προ-

στασίας και ευημερίας πάντων των ενταύθα τε και όπου γης γόνων των Πριγκηποννήσων.

Κατά τον εόρτιον τούτον πανηγυρικών Εσπερινόν, τους χορούς διηύθυνε ο Μουσικολ. Άρχων κ. Γρηγόρης Νταραβάνογλου.

Το δ' εσπέρας της Κυριακής, εις τον ειδικόν υπαίθριον χώρον δεξιώσεων της αυτής ιστορικής Λέσχης, εδόθη μουσική συναυλία, προνοία και προσφορά του Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα, υπό της πολυμελούς χορωδίας της κατ' αυτόν Επαρχίας, «Αγία Κασσιανή η Υμνογράφος», διευθυνομένη υπό της Ελλογιμ. Κας Μαρίας Χαραλαμπίδου, την οποίαν συναυλίαν ελάμπρυνε διά της συμμετοχής του ο ευφήμως γνωστός εν Ελλάδι μουσικός κ. Δημήτρης Μπάσης, παρουσία εκατοντάδων ενθουσιωδώς παρισταμένων.

Η εορτασθείσα εκατονταετηρίς, έληξε την μεσημβρίαν της επομένης, Δευτέρας, 15ης Ιουλίου, αφού προηγήθη προσκύνημα, αρτοκλασία, χαιρετισμός ευχαριστίας του Σεβ. Μητροπολίτου κου Δημητρίου και πρόγευμα εις την θαυματουργόν Ι. Μονήν Αγίου Γεωργίου του Κουδουνά Πριγκήπου.

Η προς τον Επουράνιον Θεόν και τον Πατριάρχην του Γένους ευχαριστία πάντων ημών, των την Επαρχίαν ταύτην του Θρόνου διακονούντων, είναι μεγάλη και διηνεκής.

πρόσωπα και πράγματα

«Το να μην μπορέσουμε, ίσως κάποτε να μας συγχωρεθεί,
το να μην προσπαθήσουμε..., ποτέ».

Δ. Πικιώνης, 1887-1968

ΜΙΑ ΖΩΗ, ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αυτοβιογραφία

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

Με έκπληξη και συγκίνηση διαπίστωσα ότι όλα όσα υπήρχαν κάποτε εκεί είχα κατεδαφιστεί και στη θέση τους υπήρχε ένα άχαρο και άτακτο parking αυτοκινήτων!

Λυπημένος και δακρυσιμένος κατηφόρισα προς το Aga Hamam και στάθηκα στη γωνία συλλογίζομενος ότι εάν είχε σωθεί και αποκατασταθεί η παλιά αυτή γειτονιά, θα υπήρχε ένα παράδειγμα κατοίκησης που θα παρέπεμπε μέχρι και το Βυζάντιο. Κάποια στιγμή, από το καφενείο που ήταν πίσω μου, βγήκε ένας Τούρκος, μάλλον ο ιδιοκτήτης, ο οποίος μ' έβλεπε από μέσα και κατάλαβε ότι ήμουν ξένος και ότι κάτι με απασχολούσε. Με ρώτησε λοιπόν ποιος είμαι και από που έρχομαι. Όταν του εξήγησα την περίπτωση συγκινήθηκε κι αυτός, διότι είχε προλάβει να δει τη μικρή, ιδιόμορφη και ιστορική γειτονιά. Στη συνέχεια με κάλεσε να με κεράσει ένα τσάι, αλλά επειδή εν τω μεταξύ είχε βραδιάσει, τον ευχαρίστησα και τον αποχαιρέτησα. Ανεβαίνοντας τον δρόμο για να φθάσω στο Πέραν, ήρθε στον νου μου ένα ποίημα που είχε γράψει ο Μανώλης Αναγνωστάκης, μελοποίησε αργότερα ο Μίκης Θεοδωράκης και το πρωτοτραγούδησε με τη νεανική, στενόρεια φωνή της η Μαργαρίτα Ζορμπάλα. Όλα αυτά με εκφράζουν απόλυτα και με συγκινούν αφάνταστα, ακόμη και μέχρι σήμερα.

Δρόμοι παλιοί π' αγάπησα
και μίσσησα ατέλειωτα
κάτω απ' τους ισκίους των σπιτιών
να περπατώ
νύχτες των γυρισμών
αναπότρεπτες
και η πόλη νεκρή.
Την ασήμαντη παρουσία μου
βρίσκω σε κάθε γωνιά
θα 'μαι να σ' ανταμώσω
κάποτε
άσμα χαμένο του πόθου μου
κι εγώ.
Ξεχασμένος κι ατίθασος
να περπατώ
κρατώντας μια σπίθα
τρεμόσβηστη
στις υγρές μου παλάμες.
Και προχωρούσα μέσα στη νύχτα
χωρίς να γνωρίζω κανένα
κι ούτε κανέναν, κι ούτε κανέναν
με γνώριζε, με γνώριζε...

Το 1946, εκείνη την κρίσιμη περίοδο, μετακομίσαμε στη Σμύρνη διότι ο πατέρας

βρήκε δουλειά ως προϊστάμενος σερβιτόρος στο εστιατόριο της εκεί μεγάλης Διεθνούς Έκθεσης.

Πριν διηγηθώ τις αναμνήσεις μου γι' αυτή την πολύπαθη πόλη του Ελληνισμού, θα αναφέρω ένα περιστατικό που σημάδεψε κι αυτό τη μετέπειτα περίοδο της ζωής μου. Ήταν η χρονιά που έπρεπε να πάω σχολείο και καθότι δεν υπήρχε ελληνικό, με γράψανε στο τουρκικό δημοτικό της περιοχής Alsancak (Ερυθροσημαία), στα βόρεια της πόλης και αρκετά κοντά στη θάλασσα. Εκεί, όταν ήμουν στη Β' τάξη, μία μέρα στο μάθημα της ζωγραφικής, ο δάσκαλος μας είπε να σχεδιάσουμε έτσι απλά ένα καραβάνι. Εγώ, αφού σκέφτηκα λίγο, πήρα το μολύβι και σε μια άσπρη σελίδα του τετραδίου σχεδίασα κανονικά 3 καμήλες με τους κυρτούς λαιμούς και τις καμπούρες, δεμένες η μία πίσω από την άλλη και μπροστά σαν οδηγό έναν γαϊδουράκο.

Μετά από λίγο ο δάσκαλος, ένας αρκετά μεγάλος και ευγενικός κύριος, άρχισε να περνά και να κοιτάζει τα σχέδια των παιδιών. Όταν έφθασε σε μένα στάθηκε παρατηρώντας το σχέδιό μου προσεκτικά, γιατί φαίνεται ότι του άρεσε πολύ. Μετά το πήρε και το σήκωσε ψηλά για να το δουν και τα άλλα παιδιά. Ήμουν ο μόνος και μάλιστα Ρωμιός μέσα σε 30 Τουρκάκια που σχεδίασε όσο μπορούσε ρεαλιστικά την παράσταση. Φαίνεται ότι αυτό ήταν κάτι έμφυτο και από τότε κατάλαβα το πόσο νωρίς εκδηλώθηκε η έφεσή μου στο γραμμικό σχέδιο.

Στην περιοχή που κατοικούσαμε υπήρχε ένα σημείο της παραλίας απ' όπου προβάλλεσαν αρκετά μέτρα μέσα στη θάλασσα μια σιδερένια στενόμακρη σκάλα, που κατασκεύασαν οι Εγγλέζοι, γι' αυτό την αποκαλούσαν Ingiliz Iskelesi.

Αυτή η σημαντική κατασκευή χρησίμευε για τα τρένα, να πλησιάζουν τα αραγμένα πλοία για φόρτωση και εκφόρτωση. Η ανατολική πλευρά της σκάλας ήταν ιδανικό σημείο για τους ερασιτέχνες ψαράδες. Έτσι λοιπόν, εγώ μια μέρα μαζί με τον κατά 4 χρόνια μεγαλύτερο αδελφό μου, τον Βασίλη, αποφασίσαμε να πάμε να ψαρέψουμε. Ήταν γνωστό ότι σ' εκείνα τα μέρη αφθονούσαν τα ψάρια, ιδιαίτερα μπορούσες να ψαρέψεις την πεντανόστιμη αλλά πιο σπάνια σμυρνέικη τσιπούρα. Γι' αυτό όμως χρειαζόταν μία προετοιμασία, δηλαδή να έχεις μια γερή πετονιά με μεγάλο αγκίστρι και προπάντων ζωντανό δόλωμα, ένα ζωντανό σκουλήκι, που το 'βρισκες

Πανόραμα της Σμύρνης το 1960 από τον λόφο Πάγος (Kadifekale) προς τον κόλπο και το φημισμένο προάστειο Κορδελιό (Karşıyaka).

σ' αυτούς που πουλούσαν αλιευτικά είδη. Εμείς όμως, για να μην δώσουμε λεφτά, τουλάχιστον για το δόλωμα, γνωρίζοντας μία ρηχή παραλία γεμάτη φύκια μέσα στα οποία υπήρχαν τα σκουληκάκια που τόσο πολύ άρεσαν στην τσιπούρα, μπαίναμε στο νερό με τα γυμνά μας πόδια και τα μαζεύαμε μόνοι μας.

Μετά από αυτά, το ζήτημα ήταν να βρεις την κατάλληλη θέση πάνω στην Εγγλέζικη Σκάλα, διότι όλη η πλευρά και οι θέσεις που ήταν κατάλληλες για τον σκοπό αυτό, ήταν γεμάτες και πιασμένες από πολύ πρωί.

Εμείς εκείνη την ημέρα φθάσαμε στον τόπο του ψαρέματος κατά τις 12 κι, όπως ήταν επόμενο, όλες οι θέσεις ήταν πιασμένες και δεν ξεύραμε τι να κάνουμε και που να σταθούμε. Για μια στιγμή βλέπουμε κάποιον να τα μαζεύει για να αποχωρήσει, μάλλον απογοητευμένος. Αμέσως τρέξαμε και πήραμε τη θέση του, στα γρήγορα ετοιμαστήκαμε και ρίξαμε την πετονιά με το ζωντανό δόλωμα στη βαθιά θάλασσα. Μόλις πέρασαν 2-3 λεπτά, βλέπουμε ότι η πετονιά που κρατούσαμε άρχισε να τρέμει, να πηγαίνει με δύναμη δεξιά-αριστερά, πάνω-κάτω, τόσο που κόντευε να φύγει από τα χέρια μας. Όταν ο διπλανός είδε την αγωνία μας και ότι βασανιζόμασταν να χειριστούμε την κατάσταση, αρπάζει την πετονιά από τα χέρια μας και με γρήγορες κινήσεις άρχισε να την τραβάει προς τα επάνω.

Σε λίγο εμφανίζεται να σπαρταράει έξω από το νερό μια μεγάλη και γυαλιστερή τσιπούρα, το μέγεθος της οποίας πρέπει να έφθανε τα 30 εκατοστά! Μαζί μ' αυτόν που μας βοήθησε ήρθαν κι άλλοι 2-3 Τούρκοι να δουν το ψάρι που πιάσαμε. Δεν θυμάμαι αν κατάλαβαν ότι είμαστε Ρωμιοί, πάντως έλεγαν «κοίτα τους, εδώ εμείς να είμαστε με τις ώρες και να μην έχουμε πιάσει τίποτα, κι υατοί μόλις ήρθαν έπιασαν τη μεγαλύτερη τσιπούρα». Εγώ κι ο αδελφός μου, μόλις συνήλθαμε από την ταραχή, μαζέψαμε αμέσως την πετονιά μαζί με το ψάρι μέσα σ' ένα καλάθι και το βάλαμε κυριολεκτικά στα πόδια με κατεύθυνση το σπίτι. Εκεί, έκπληκτη η μητέρα μας γι' αυτό που είδε και καθώς ήταν μεσημέρι, καθάρισε αμέσως το ψάρι και αφού το έψησε, μας το μοίρασε στον καθένα σε χωριστό

πιάτο, κρατώντας για τον εαυτό της κάτι λίγο για να το δοκιμάσει. Αυτό ήταν το πρώτο πεντανόστιμο φαγητό της ζωής μου, από μία μεγάλη πεντανόστιμη σμυρνέικη τσιπούρα.

Κοντά στο σπίτι που καθόμασταν βρισκόταν και το γήπεδο ποδοσφαίρου της Σμύρνης, όπου κάθε Κυριακή συνήθως γινόταν και ένας αγώνας. Σαν παιδιά που ήμασταν και επειδή στη γειτονιά αρχίσαμε να μαθαίνουμε τα σχετικά με το άθλημα αυτό, μας ξύπνησε την περιέργεια να δούμε και να γνωρίσουμε κάτι περισσότερο. Δίπλα στο γήπεδο υπήρχαν τα ελληνικά νεκροταφεία, τα οποία ήταν πλέον κατεστραμμένα και ερειπωμένα. Βλέπαμε ότι κάποια Τουρκάκια της γειτονιάς περνούσαν μέσα στο αφύλακτο νεκροταφείο, σκαρφάλωναν πάνω σ' έναν διαχωριστικό τοίχο και από ένα κενό των κερκίδων του γηπέδου προσπαθούσαν να παρακολουθήσουν κάποιον ποδοσφαιρικό αγώνα.

Μια φορά το ίδιο πήγαμε να κάνουμε κι εμείς και πράγματι ενώ τα καταφέραμε δεν το επαναλάβαμε, διότι και επικίνδυνο ήταν αλλά αισθανθήκαμε πολύ άσχημα όταν περάσαμε σχεδόν σύριζα από σπασμένες ταφόπλακες, σταυρούς, κ.ά. Μία άλλη φορά πάλι, ενώ ήμασταν έξω από τις εισόδους του γηπέδου, παρατηρήσαμε ότι διάφορα παιδιά πλησίαζαν αυτούς που είχαν πάρει εισιτήριο και τους παρακαλούσαν να τα πάρουν μαζί τους, γιατί κατάλαβαμε ότι αν ήσουν έως κάποια ηλικία και συνοδευόσουν από μεγαλύτερο, δεν πλήρωνες εισιτήριο.

Το 1948 ήταν η περίοδος που οι ελληνοτουρκικές σχέσεις ήταν καλές και μέσα σ' αυτό το κλίμα η ποδοσφαιρική ομάδα Altinordu (Χρυσή ορδή) καλεί για φιλικό αγώνα από την Αθήνα τον Πανιώνιο. Την ημέρα της διεξαγωγής του αγώνα, μαζί με τον αδελφό μου Βασίλη, αποφασίσαμε να πάμε έξω από τα εκδοτήρια του γηπέδου και να επιχειρήσουμε να κάνουμε το ίδιο κόλπο για να μπορέσουμε να μπούμε μέσα χωρίς λεφτά.

Πράγματι, αφού τα καταφέραμε κάτσαμε στις κερκίδες περιμένοντας με αγωνία να εμφανισθούν οι δύο ομάδες. Σε λίγο μπαίνουν στο γήπεδο ο Πανιώνιος και η Altinordu και παρατάσσονται για να ακουσθούν οι εθνικοί ύμνοι.

Συνεχίζεται

μουσειοδιαδρομές

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ἄρεως 10

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ
Φιλολόγος - Ιστορικός

«Το τρελοβάπορο»

Βαπόρι στολισμένο βγαίνει στα βουνά
κι αρχίζει τις μανούβρες «βίρα-μάννα»
Την άγκυρα φουντάρει στις κουκουναριές,
φορτώνει φρέσκο αέρα κι απ' τις δυο μεριές.
Είναι από μαύρη πέτρα κι είναι απ' όνειρο
κι έχει λοστρόμο αθώο, ναύτη πονηρό.
Από τα βάθη φτάνει στους παλιούς καιρούς,
βάσανα ξεφορτώνει κι αναστεναγμούς.
Έλα Χριστέ και Κύριε, λέω κι απορώ,
τέτοιο τρελό βαπόρι τρελοβάπορο,
Χρόνους μας ταξιδεύει, δε βουλιάξαμε,
χίλους καπεταναίους τους αλλάξαμε.
Κατακλυσμούς ποτέ δε λογαριάσαμε,
μπήκαμε μες τα όλα και περάσαμε.
Κι έχουμε για κατάρτι μας βελγιάτορα
παντοτινό τον Ήλιο τον Ηλιάτορα!

Οδυσσέας Ελύτης
«Ήλιος ο Πρώτος» 1943

* * * *

Κι εμείς θα επιβιβαστούμε στο Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού που ήδη διανύει τον δεύτερο αιώνα της ζωής του –ιδρύθηκε το 1918– για να ταξιδέψουμε με καπετάνιο ένα εκπληκτικό θησαυρό μνήμης προσωπικών και οικογενειακών κειμηλίων στον τόπο και στο χρόνο με τη βοήθεια τεκμηρίων της υλικής και άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ο χαρακτήρας των εκθεμάτων

Τούτο το Μουσείο είναι κατ' εξοχήν ανθρωποκεντρικό καθώς τα εκθέματά του προέρχονται από τον άνθρωπο και απευθύνονται στον άνθρωπο. Έτσι αυτά γίνονται η αφορμή αλλά και το μέσον για να αναδειχθεί ο τρόπος ζωής, οι αντιλήψεις, η τεχνολογία, τα αισθητικά πρότυπα και η επινοητικότητα των ανθρώπων του πρόσφατου παρελθόντος, που καθόρισαν το παρόν και που προοικονομούν, ως ένα βαθμό, το μέλλον. Αναγνωρίζονται ως τεκμήρια του βίου των ανθρώπων, οι οποίοι τα κατασκεύασαν και τα χρησιμοποίησαν, αξιοποιούνται ως μέσα για την κατανόηση των διαφόρων πτυχών του νεοελληνικού πολιτισμού ενώ με τη μορφή και την ιστορία τους αποκαλύπτουν τις διαδρομές που ακολούθησε η νεοελληνική ταυτότητα στη συγκρότησή της.

Τα αντικείμενα-εκθέματα του Μουσείου δεν έχουν αρχαιολογική αξία διότι δεν είναι ανασκαφικά, είναι όμως χρηστικά, είναι αντικεί-

μενα που «πέρασαν» από χέρι σε χέρι, από άνθρωπο σε άνθρωπο. Η ιδιότητα αυτή οδήγησε τους ειδικούς να τα παρουσιάσουν με τέτοιο τρόπο ώστε να διαγράφεται η διαδρομή του καθενός με στόχο το καθένα από αυτά να μπορεί να «μιλήσει» στον επισκέπτη κι αυτός να μπορεί να το «ακούσει».

Το Μουσείο όντας ένα από τα παλαιότερα μουσεία της χώρας διαθέτει συνολικά είκοσι πέντε χιλιάδες αντικείμενα προερχόμενα αφ ενός από δωρεές μεγάλων συλλογών και αφ ετέρου από μεγάλες αγορές που πραγματοποιούνταν παλαιότερα. Τις δύο τελευταίες δεκαετίες διαστάσεις έχει πάρει το φαινόμενο της δωρεάς οικογενειακών κειμηλίων που βγαίνουν από τις κασέλες όπου ήταν φυλαγμένα για να πάρουν τη θέση τους στις προθήκες αποκτώντας μουσειακή αξία. Υπό αυτό το πρίσμα στις συλλογές του ενσωματώθηκαν και αντικείμενα του πρόσφατου παρελθόντος αντιπροσωπευτικά του αστικού τρόπου ζωής του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αι. με αποτέλεσμα να «συνομιλούν» δημιουργικά με τα υλικά κατάλοιπα των αγροτικών - κτηνοτροφικών κοινοτήτων.

«Από πού είστε; Από πού είμαστε;»

Επισκεπτόμαστε το «σπίτι-μουσείο» που στεγάζει την ομώνυμη θεματική ενότητα. Βρισκόμαστε, εκ πρώτης όψεως, ανάμεσα σε ετερόκλητα μεταξύ τους αντικείμενα που όμως λειτουργούν ως ενθύμια ταξιδιών που μας πάνε πίσω στις πατρίδες όπου έζησαν κι έδρασαν οι Έλληνες, «ως σήματα κατατεθέντα», ως οδοδείκτες της ιστορικής μας διαδρομής. Μπροστά μας παρελαύνουν «σεμνά αλλά περήφανα» αντικείμενα που «διατρέχουν» την ιστορία της χώρας μας από την οθωμανοκρατία μέχρι τη Μεταπολίτευση (1974).

Εδώ είναι, μεταξύ πολλών άλλων, ο «Τουράς», ο χάρτης που εκδόθηκε επί Καποδίστρια αλλά και το διάταγμα του Αμπντουλμετζίτ, με το οποίο απαγορευόταν η ανάμειξη των Αρχών σε τοπικά εκκλησιαστικά ζητήματα στην Καππαδοκία.

Εδώ εκτίθεται ελκύνοντας ιδιαίτερα την προσοχή το χαλί-κέντημα τοίχου– με την παρά-

σταση της «Οπληρχηγού Ελένης» που φιλοτεχνήθηκε στην Κωνσταντινούπολη δια χειρός Προκοπιάδου το α μισό του 20ού αιώνα εμπνεόμενη από τη μορφή της Περιστεράς Κράκα, οπληρχηγού στην εξέγερση του Ολύμπου το 1878.

Εδώ είναι η υφαντή κρητική ταινία με σκηνή από την άφιξη του Γεωργίου Β' στην Κρήτη (1898), μια μάλλινη κουβέρτα του ελληνικού στρατού και ο Σάκκος του μαρτυρικού Χρυσόστομου Σμύρνης με ιδιόχειρο σημείωμα. Από ψηλά το χώρο «εποπτεύει» και «φυλάει» ο ξυλόγλυπτος Άη Γιώργης που η γιορτή του αποτελούσε ορόσημο για τις μετακινήσεις σε

τόπους μακρινούς των τερζήδων και των μαστόρων της πέτρας, του ξύλου και του ασημιού. Το έργο του λαϊκού καλλιτέχνη Νίκου Μπακαλού από τη Φθιώτιδα αφηγείται το θρύλο του καβαλάρη Άγιου που σκοτώνει το δράκο κι ελευθερώνει την αρχοντοπούλα και το πολύτιμο νερό.

Βέβαια η ιστορική διαδρομή της Ελλάδας καταγράφεται πρωτίστως στην καθημερινότητα των ανθρώπων, στα αντικείμενα που κατασκεύαζαν, στα ρούχα που φορούσαν, στα δημιουργήματα που μ' αυτά στόλιζαν τα σπίτια τους. Έτσι συνεχίζοντας το νοερό ταξίδι μας σε πόλεις και χωριά, σε νησιά και μεγαλουπόλεις του Ελληνισμού μπαίνουμε στα σπίτια των αλλοτινών

νοικοκυραίων όπου παρατηρώντας τους σιωπηλούς μάρτυρες του πολιτισμού μας ανακαλούμε τις μνήμες και τα βιώματα που ιχνογραφούν τις προσωπικές μας γεωγραφίες. Εδώ είναι ο ποντιακός κεμεντζές του 19ου αι., το γούνινο πανωφόρι απ το Καστελλόριζο, τα δερμάτινα «τροχάδια» (σανδάλια) απ τη Σκύρο, η τσαμπούνα απ τη Φολέγανδρο, η υφαντή πετσέτα απ την Κωνσταντινούπολη, το περιδέριο με τα κοράλλια απ τη Σαφράμπολη του Πόντου, τα σκυριανά λεπτοδουλεμένα ξυλόγλυπτα κουταλάκια, η σαπουνοθήκη της δικιάς μας κας Σούλας Μπόζη.

Εδώ μας περιμένει και η νυφική μαξιλάρα απ' τα Γιάννενα (18ος αι.) που απεικονίζει σκηνή από την τελετουργία του γάμου με το ζευγάρι να παρίσταται στα δύο άκρα και τον έφιππο γαμπρό που τον συνοδεύει ο «μπράτιμος» –ο καρδιακός του φίλος– στο κέντρο. Με πολύχρωμα μετάξια και χρυσοκλωστές αποδίδεται ο πλούσιος διάκοσμος, τα άνθη, τα ζώα και τα παράξενα πουλιά. Και ναι, τα γιαννιώτικα νυφιάτικα μαξιλάρια είναι πολύ

σημαντικά εικονογραφικά δείγματα λόγω της αφηγηματικής τους δύναμης.

Πριν αφήσουμε το «σπίτι-μουσείο» με τον αριθμό τρία στεκόμαστε με σεβασμό μπροστά σ' ένα γυναικείο επενδύτη –καμουχά (αμάνικο γιλέκο) που ανήκε σε νυφιάτικη φορεσιά και που έχει τη δική του μικρή ιστορία.

Είναι το πρώτο αντικείμενο που καταγράφεται στις συλλογές του Μουσείου. Φτιαγμένο τον 17ο αι. στη Μικρά Ασία αγοράζεται από εμπόρους ναυτικούς για να φτάσει μετά από περιπέτειες στη Σκύρο. Τα πανέμορφα χρώματα, ο εντυπωσιακός ακόμη και σήμερα διάκοσμος με φυτικά μοτίβα οθωμανικής προέλευσης και η παλαιότητά του το κάνουν ένα από τα σημαντικότερα αντικείμενα του Μουσείου.

Συνεχίζεται

πολιτισμός

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΙΑΝ ΤΗΣ ΑΠΡΑΞΙΑΣ;

*«Μυστήριον ξένον ὁρῶ καὶ παράδοξον»
(Θ'. ὠδή Χριστουγ.)*

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ὁ ἀνωτέρω τίτλος μήπως συνιστᾷ μίαν παράδοξον καὶ ἴσως παρανοϊκὴν ἀντίθεσιν (Contradictio in adjecto) καθότι τὸ ἀντίθετον τῆς ἀπραξίας εἶναι ἡ ἐργασία περὶ ἧς γνωστά τυγχάνουν τὰ ἀκόλουθα: ἡ ἐργασία ἐξευγενίζει, κάμνει τὴν ζωὴν γλυκεῖαν, ἡ ἐργασία εἶναι προσευχή (ora et labora), ἐργάζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε (Γερομελίτων) – καίτοι τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλον! (Αδριανουπόλεως Δαμασκηνός).

Εἰς τὸ ἔτος τῆς συλλογικῆς ἐργασιακῆς ἐντάσεως πολλὰ δὲν ἀκολουθεῖ μία ἀνάπαυσις. Ἄλλωστε αἱ ἀπαιτήσεις ἐνός ἐκάστου ἡμποροῦν νὰ αὐξάνουν. Ἐάν τὸ διαρκές «περισσότερον ὅλων» δὲν δύναται πλέον νὰ λειτουργεῖ, ἡμποροῦμεν οὕτως νὰ ρυθμίσωμεν πρὸς τὸ «ὀλιγότερον», εὐρίσκοντας εἰς αὐτὸ μίαν ἔννοιαν. (Πρβλ. Τὰ γνωστά: πᾶν μέτρον ἄριστον, μηδὲν ἄγαν, τὴν σύγχρονον ναυολογίαν, τὴν οἰκονομικὴν συρρίκνωσιν κ.ἄ.).

Γνωστόν ἐπίσης, ὅτι μετὰ τὸν ἐφιάλτην τοῦ Corona-19, πολλοὶ ἐπεθύμουν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ ἴδια, αἰρομένων τῶν ἐπαχθῶν σχετικῶν ἀπαγορευτικῶν μέτρων. Ἀλλ' ὁ τροχὸς τοῦ πολιτισμοῦ λαμβάνει καὶ πάλιν τὴν ταχύτητά του, καὶ πάντες ἡμποροῦν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ συνήθη των.

Διὰ τὴν λύσιν δὲ τοῦ θέματος «εὐλογία τῆς ἀπραξίας» ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ μᾶς βοηθήσει ὁ σοφὸς Laozi – καίτοι χρονικῶς ἀπέχει 2500 ἔτη – διὰ τοῦ ἔργου του ἐκ γνωμικῶν: «Τὸ βιβλίον περὶ τῆς ἔννοιας τῆς ζωῆς». Πιθανόν οὗτος νὰ ὑπέφερεν ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς του – ὡς καὶ ἡμεῖς ἐκ τοῦ ἡμετέρου. Διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ δὲ ἐκ τοῦ πόνου, εὗρεν τὴν χαρούμενην ἀταραξίαν. Τὸ Wu Wai, τὴν κλεῖδα τῆς ἀπραξίας.

Τὶ ὅμως σημαίνει ἡ μυστηριώδης αὕτη ἔννοια; Ἀσφαλῶς οὐχὶ ἀπλῶς ἀπραξίαν, παθητικὴν ὑπομονήν. «Ἐάν δὲν γίνῃ πλέον τίποτε, δὲν μένει οὐδὲν μὴ γινόμενον», λέγει ὁ Laozi. Τοῦ ἀρέσουν γὰρ αἱ παράδοξαι στροφαί.

Ὁ ἐκζητῶν τὴν ὁρτὴν ὁδόν, ἀπόλλυσι καθημερινῶς τι. Λιγότερον καὶ λιγότερον. Λιγότερα ἴδια ἐπιθυμία, λιγότερα ἐγώπαθια. Ἡ πρᾶξις ἄνευ σκοποῦ, ἡ ἀπραξία εἶναι τι, γινόμενον δι' ἡμῶν – ἐάν τὸ ἐπιτρέπομεν. Καθὼς ὁ κηπουρὸς ἀφήνει τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως νὰ ἐνεργοῦν, τὴν γόνιμον γῆν, τὴν βροχὴν, τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Οὐχὶ ἐν ἐχθρότητι κατὰ τῆς ἐνεργείας τῆς φύσεως δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ κῆπος, ἀλλὰ μέ ἀρμονίαν πρὸς αὐτάς. Διὸ καὶ προσθέτει: «Διὰ τῆς ἀπραξίας κερδίζεται ὁ κόσμος». Τὴν ἀπραξίαν ἔθεσεν καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Zen Lingy τὸν 9ο αἰῶνα εἰς τὸ κέντρον διδασχῆς του. Ἀπραξία – εἰς ὑψηλὰ τιμώμενος ἄνθρωπος! Εἰς πεφωτισμένους!

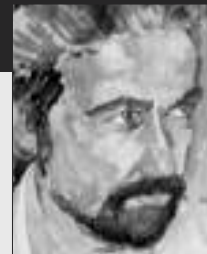
Δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι εἰς τὴν παράδοξον τῆς Χριστιανικῆς μυστικῆς: εἰς πτωχὸς ἀνὴρ, ὁ ὁποῖος οὐδὲν ἐπιθυμεῖ. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ εἶναι τοιοῦτος, δέον νὰ εἶναι ἐλεύθερος ἐκ τῶν ἐπιθυμιῶν του. Ὁ Meister Eckhart καὶ ὁ Laozi εἶναι ὁπαδοὶ παραδοξῶν. Ἡ ἀπραξία δὲν εἶναι μία ἐξωτικὴ ἰδέα, ἀλλὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν βάσιν ὅλων τῶν ἐμπειριῶν, τῶν υπερβαλουσῶν τὸ ἐγὼ μας. Ἡ ὁδὸς εἶναι ἀνοικτὴ πάντοτε καὶ πανταχοῦ, τότε καὶ κυρίως τώρα. Σήμερον, μάλιστα ὅτε οἱ ἄνθρωποι διακατέχονται ὑπὸ τῆς μανίας: τῆς ἀδηφάγου κατοχῆς καὶ αὐξήσεως. Ὅλον καὶ περισσότερα χρήματα, κέρδη, κτήματα, προϊόντα, γνώσεις, ἔρευνα καὶ ἕτερα πολλὰ).

Διὸ καὶ εἰς τὸ 48 ποίημά του ὁ Laozi καταλήγει: «Διὰ τῆς ἀπραξίας κατακτᾶται ὁ κόσμος. Διὰ τῆς πράξεως καταστρέφεται.» Τοῦτο διαπιστώνομεν καθημερινῶς. Καταστροφαὶ καὶ πληγῶσεις τῆς φύσεως, μολύνσεις τοῦ περιβάλλοντος καὶ τῶν πάντων κ. ἄ.

Τέλος διερωτᾶται τις δικαίως: Τί θὰ ἐγίνετο ὁ κόσμος μέ αὐτὴν τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἀπραξίας εἰς ὅλας τὰς μορφὰς καὶ ἐκφάνσεις του; Μήπως τοῦτο ὑπονοεῖ τὸ γραφικόν: «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε (οὐχὶ καταστρέψατε) αὐτῆς» (Γεν. Ι. 28).¹

Κριτική Βιβλίου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

Η ΣΜΥΡΝΗ ΣΕ ΚΛΟΙΟ ΠΟΛΕΜΟΥ (1914-1922)

του HERVE GEORGELIN

Μετάφραση από τα γαλλικά: Ιωάννης Σ. Παπαχρήστου

Ὁ συγγραφέας εἶναι ἐπικουρὸς καθηγητὴς στο Τμήμα Τουρκικῶν καὶ Σύγχρονων Ασιατικῶν Σπουδῶν τοῦ Εθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν. Εἶναι ἐπίσης διδάκτωρ ἱστορίας καὶ πολιτισμοῦ τῆς Ecole des Hautes Etudes en Science Sociales. Ἐχει γράψει πολλὰ ἀρθρα γιὰ τὴν κοινωνικὴ, πολιτικὴ, οἰκονομικὴ καὶ πολιτισμικὴ ζωὴ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀρμενίων τῆς ὑστερῆς Οθωμανικῆς περιόδου. Ἐχει ἐπίσης μεταφράσει λογοτεχνικά ἔργα ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά καὶ τὰ Ἀρμενικά στὰ Γαλλικά.

Δεν μπορούμε νὰ ἀλλάξουμε ὅ,τι ἐγίνε, δὲν μπορούμε νὰ ἀλλάξουμε τὸ παρελθόν, μπορούμε ὁμως νὰ λέμε τὴν ἱστορία σωστά, με τεκμήρια, οὐδέτερα καὶ ὄχι με τὸν γνωστὸ τρόπο ὁ νικητῆς τὰ λέει ὅπως θέλει. Αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι πάντα εὐκόλο μὴ καὶ τὰ ἔθνη θέλουν νὰ μεταβιάζουν στὶς νεότερες γενιές τοὺς ἡρωισμούς, τὰ σπουδαῖα κατορθώματα, τὰ θετικά σημεῖα τῆς ἱστορίας τους. Εἶναι κάτι που σίγουρα μοιάζει πολὺ με τὸ ὅτι καὶ ἐμεῖς ὡς ἄτομα θέλουμε νὰ θυμόμαστε τὰ επιτεύγματα τῆς ζωῆς μας, τὶς νίκες μας καὶ νὰ ξεχνάμε τὰ λάθη μας, τὶς ἥττες μας. Τελικὰ βέβαια μεγάλη σημασία ἔχει τὸ νὰ παίρνουμε μαθήματα ἀπὸ τὴν ἱστορία γιὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνουμε τὰ λάθη μας, νὰ λύνουμε τὶς διαφορὲς με τοὺς ἄλλους με συνεννόηση καὶ ὄχι με πολέμους ἐστὶ ὅπως ἀρμόζει σε ὅσους ἔχουν τὸ μεγάλο πρόνομο νὰ εἶναι ἄνθρωποι με ἀλφά κεφαλαῖο. Ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε: «Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ τὴν ἀνώτατη μορφή ἀνάμεσα στὰ ἔμβια ὄντα ἐπειδὴ διαθέτει νοῦ, γιὰ νὰ φαίνεται ὁμως ἡ διαφορὰ τοῦ ἀπὸ τὰ ζῶα πρέπει καὶ νὰ τὸν χρησιμοποιεῖ». Εγὼ λέω ὅτι ἐπιτέλους πρέπει νὰ βγάλουμε τὸ τέρας που ἔχουμε μέσα μας.

Γιὰ τὴ Σμύρνη ὅλοι ξέρουμε νομίζω αρκετά. Εἶναι αὐτὰ που μάθαμε ἀπὸ τοὺς πρόσφυγες, ἀπὸ δημοσιεύσεις, ἀπὸ διηγήματα, μυθιστορήματα, ἀκόμα καὶ θεατρικὰ ἔργα. Ὡστόσο ὑπάρχουν καὶ πολλὰ που δὲν ξέρουμε τὰ ὁποῖα μαθαίνουμε ἀπὸ μελέτες ὁμοῖες με τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου αὐτοῦ. Ὅπως ἀναφέρει στὴν εἰσαγωγή ὁ συγγραφέας: «Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐπεξεργασμένη μορφή ἀνέκδοτων κεφαλαίων τῆς διδακτορικῆς μου διατριβῆς. Βασίζεται σε μὴ προσπάθεια μελέτης ἀρχείων που ἐκφράζουν Γερμανικὲς, Αυστροουγγρικές, Βρετανικὲς, Γαλλικὲς ἀλλὰ καὶ Ἑλληνικὲς, Ἀρμενικὲς καὶ Εβραϊκὲς φωνές. Ἡ ἀφήγηση περιορίζεται σε μὴ συγκεκριμένη περίοδο ἐννέα χρόνων».

Νομίζω ὅτι αὐτὸ που ἀναφέρεται στὸ τέλος τῆς προηγούμενης παραγράφου ἀποτελεῖ τὸ ἀδύνατο σημεῖο τοῦ βιβλίου στὸ ὁποῖο παρουσιάζονται μόνον ὅσα ἐγίναν σε αὐτὴν τὴν περίοδο χωρὶς νὰ ἱστοροῦνται τὰ πολλὰ καὶ σπουδαῖα του πρὶν καὶ του μετὰ. Ὅπως γιὰ παράδειγμα ἀναφέρονται ἐκτενῶς καὶ τὸνισμένα ὅσα κακὰ ἐγίναν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς υποχώρησης τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, χωρὶς νὰ γράφονται, ὅσο θὰ ἔπρεπε, τὰ πολὺ χειρότερα που ἐγίναν μετὰ (ἐλάχιστα στὸ resume). Τίποτα γιὰ τὴν ταλαιπωρία τῶν Ἑλλήνων καὶ τὶς σφαγές. Οὐσιαστικά

ἀπὸν ὁ Πλαστήρας, ὁ Μαύρος Καβαλάρης, ὁ Seytan Asker που ἔσωσε σε κάποιον βαθμὸ τὸ γόητρο τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Δεν ὑπάρχει κάτι γιὰ τὰ ἀπάνθρωπα μαρτύρια τοῦ Μητροπολίτη Χρυσοστόμου Σμύρνης. Δεν διάβασα κάτι γιὰ τοὺς προσκόπους Αἰδινίου καὶ τὰ φρικτὰ βασανιστήρια που υπέστησαν. Δεν ἀπαντῶνται τὰ σημαντικὰ ἐρωτήματα γιὰ τὸ ποῖος ὅπλισε τὸν Κεμάλ, τὸν ρόλο που ἐπαιξαν οἱ ξένες δυνάμεις, ἡ Ρωσία. Ἀναφέρονται μόνον σε μὴ φράση στὴν εἰσαγωγή. Νομίζω πως καὶ ὁ γενικότερος ρόλος τῶν ξένων ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ τονιστεῖ περισσότερο μὴ καὶ ὅλη ἡ ἱστορία, στὴν οὐσία, ἀπὸ τὶς ξένες δυνάμεις καὶ τὰ συμφέροντα τοὺς γράφτηκε.

Διαβάζοντας ὁμως τὸ βιβλίο μαθαίνουμε πολλὰ ὅπως αὐτὰ που ἀφοροῦν στὴν ἀμφιλεγόμενη προσωπικότητα τοῦ Ὑπατου Ἀρμοστή Στεργιάδη. Οἱ ἀπόψεις τοῦ συγγραφέα μπορεῖ νὰ μας ἐπηρεάσουν σε ὅτι ἀφορὰ στὰ ἔργα καὶ τὶς ἡμέρες αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπίσης μαθαίνουμε πολλὰ γιὰ τὸν πατριωτισμὸ τοῦ Χρυσοστόμου Σμύρνης, τὶς ἐπιστολὲς που ἔστειλε στὴν Ἑυρὼπὴ προσπαθώντας νὰ θυμίσει τὴν ἑλληνικότητα τῆς περιοχῆς. Κάτι που φυσικὰ δὲν εἶναι δύσκολο εἰς τὴν θυμῆ καὶ τὸν Θάλη ἀπὸ τὴ Μίλητο, τὸν Ἡράκλειτο τὸν Εφέσιο, τὸν Πυθαγόρα τὸν Σάμιο καὶ πολλοὺς ἄλλους που ἔβαλαν τὰ θεμέλια τῆς δυτικῆς φιλοσοφίας. Τὸ ἴδιο καὶ σε ὅτι ἀφορὰ στοὺς Χριστιανούς Πατέρες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Μαθαίνουμε ἐπίσης γιὰ τὸ μποῦκοτάζ τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων που φέρνει στὴ μνήμη αὐτὰ που ἐγίναν ἀργότερα στὴν Κωνσταντινούπολη. Μαθαίνουμε πολλὰ, πάρα πολλὰ γιὰ τὸν Βαλὴ τῆς Σμύρνης Rahmi Bey. Παραμένουν ὁμως τὰ ἐρωτηματικά μας σε ὅτι ἀφορὰ στὸ γιατί ἕνας πολὺ ἐμπειρὸς πολιτικὸς ὅπως ὁ Βενιζέλος ἔκανε ἐκεῖνες τὶς ἐκλογές που θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρε ὅτι θὰ τὶς χάσει. Ὅπως καὶ αὐτὰ που ἀφοροῦν στὸ γιατί ὁ βασιλεὺς μετέφερε τὸν στρατὸ ἀπὸ τὴ Σμύρνη στὴ Θράκη. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ πολλὰ ἄλλα που δὲν ἀπαντῶνται, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὰ ἀριθμήσουμε.

Ὅλοι ξέρουμε τὸν ρόλο που ἐπαιξαν οἱ Ἕλληνες στὴ Σμύρνη καὶ στὴ γύρω περιοχή πληθυσμιακά, πολιτιστικά καὶ, κυρίως, οἰκονομικά. Ἐπίσης ξέρουμε πολλὰ ἀπὸ ὅσα ἐγίναν καὶ ὅσα δὲν ἔπρεπε νὰ γίνουν καὶ φυσικὰ εἶναι δύσκολο νὰ κρίνεις ἐκ τῶν υστέρων. Πολὺ σημαντικὴ ἀπάντηση σε ὅσα ἀνέφερα ὅτι δὲν ὑπάρχουν σε αὐτὸ τὸ βιβλίο μας δίνει ἡ γνώση τοῦ ὅτι ὅλα ὑπάρχουν σε ἄλλα βιβλία που ἔχει γράψει ὁ συγγραφέας. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπάντηση καὶ φυσικὰ ὅσοι θέλουν περισσότερα μποροῦν νὰ τὰ διαβάσουν. Εγὼ πρὸς τὸ παρόν διάβασα ἕνα ἀπὸ αὐτὰ που ἔχει τίτλο ΣΜΥΡΝΗ καὶ ὑπότιτλο Ἀπὸ τὸν κοσμοπολιτισμὸ ἕως τοὺς ἐθνικισμούς σε μὴ καλαίσθητη ἐκδόση τῶν ἐκδόσεων Κέδρος.

Τὸ παρόν βιβλίο ἀνήκει στὴ σειρά: Πηγές καὶ μελέτες τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ διεύθυνση τοῦ Δρ. Εμμανουὴλ Γ. Χαλκιαδάκη τῶν ἐκδόσεων Ἡρόδοτος. Ἡ μετάφραση τοῦ Ιωάννη Σ. Παπαχρήστου εἶναι πολὺ καλὴ.

1. O. Chech, Von Segen des Nicht Tuns, Publik Forum ἀρ. 5 (2021) 40-41. Καὶ ἄς βροντοφωνάζει ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἡμῶν Βαρθολομαῖος Α' ἀπὸ ἐτῶν πολυμόρφως καὶ πολυμερῶς. Δυστυχῶς εἰς τὰ ὅσα μὴ ἀκούοντων καὶ ὁμμάτων τυφλῶν!

ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ Ο αδικημένος ιεράρχης

Πηγή άρθρου: π. Θωμάς Ανδρέου, «Σωφρόνιος Σταμούλης. Ο από Βερροίας μητροπολίτης Ελευθερούπολης. Ο βίος και το έργο ενός λογίου ιεράρχη» (διδακτορική διατριβή), Θεσσαλονίκη 2017.

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
Δρ. Θεολογίας-Βυζαντινολόγου

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Ο Σωφρόνιος Σταμούλης (κατά κόσμο Σωτήριος) γεννήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1875 στη Σηλυβρία της Ανατολικής Θράκης και ήταν το

δεύτερο από τα τρία αγόρια, του πολύ γνωστού εμπόρου αλεύρων, Αναστάσιου Σταμούλη και της Ξανθίππης, το γένος Σιμωνίδη. Τα άλλα δύο αγόρια ήταν ο Αντώνιος και ο Μιλτιάδης. Είχαν και δύο κορίτσια, την Αναστασία και την Ελπίνικη.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Σηλυβρία, την εποχή εκείνη, θεωρούταν μία από τις οικονομικά ανθηρές πόλεις της Ανατολικής Θράκης. Οι κάτοικοι ασχολούνταν με το εμπόριο, τη γεωργία, τη γαλακτοκομία, την αλιεία και την αμπελουργία. Η πόλη εξήγαγε, στην υπόλοιπη Ανατολική Θράκη, αρνιά, σταφύλια, πεπόνια, άχυρα και σιμιγδάλι. Στην Ευρώπη εξήγαγε βρώμη, μαλλί και λιναρόσπορο. Η φήμη του γιαουρτιού της Σηλυβρίας έφθανε μέχρι τη Γαλλία.

Ο Σωφρόνιος Σταμούλης τα πρώτα εγκύκλια μαθήματα τα παρακολούθησε στη γενέτειρά του, στο οχτατάξιο δημοτικό της Αστικής Σχολής της Σηλυβρίας. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τάξης, πήρε μέρος στον Ζωγράφειο λαογραφικό διαγωνισμό, με το ψευδώνυμο Σωτήριος Δημοσθενόπουλος και βραβεύτηκε με το Α' βραβείο. Κατά το διάστημα της φοίτησής του, στην Αστική Σχολή, ο πατέρας του προσέλαβε έναν δάσκαλο στο σπίτι, για έναν μόνο χρόνο, για τον ίδιο και τον μικρότερο αδελφό του Μιλτιάδη. Το γεγονός αυτό, θα πρέπει να έγινε, στο τελευταίο έτος της φοίτησής του, για να προετοιμαστεί καλύτερα για τις εξετάσεις, για να εισέλθει στη Μεγάλη του Γένους Σχολή.

Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Το 1888, ο Σωφρόνιος πέτυχε να εισέλθει με επιτυχία στη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Εισήλθε στην έκτη τάξη το φθινόπωρο του 1888 και τελείωσε το καλοκαίρι του 1891. Το αυστηρό και ηθικό περιβάλλον της Σχολής και η απομάκρυνσή του από την εστία της οικογενειακής θαλπωρής, θα πρέπει να ωρίμασαν, περισσότερο, τον μικρό Σωφρόνιο. Ο Σωφρόνιος τελικά αποφοίτησε με τον βαθμό «πάννυ καλώς» και είχε έφεση και προς τα μαθήματα της θεωρητικής αλλά και της θετικής κατεύθυνσης.

ΣΗΛΥΒΡΙΑ

Μετά την αποφοίτηση, ο Σωφρόνιος επέστρεψε στην πατρίδα του τη Σηλυβρία. Σύμφωνα με τον κυριότερο βιογράφο του, τον Παπανδρέου, η Αναστασία, η αδελφή του, είχε αναφέρει στον βιογράφο, ότι «παιδίδεθον είχε μία τάση προς την Εκκλησία και τις εκκλησιαστικές λειτουργίες». Ο πατέρας του δεν δεχόταν τις επιλογές του και γι' αυτό προσπάθησε να τον εισάγει στη δουλειά του αλευροβιομήχανου. Ο Σωφρόνιος, αντί να επιδοθεί στη δουλειά του πατέρα του, προτιμούσε να μελετάει και να γράφει άρθρα για την πατρίδα του, σε εφημερίδες. Αυτό το κατάλαβε και ο πατέρας του και τελικά τον άφησε να σπουδάσει. Ο Σωφρόνιος όμως επιθυμούσε να σπουδάσει θεολογία και να γίνει κληρικός. Ο πατέρας του αρνήθηκε και τον παρότρυνε να σπουδάσει πρώτα νομική και μετά θεολογία. Σίγουρα ο μεγάλος αλευροβιομήχανος θα είχε ανάγκη να βασιστεί σε κάποιον έμπιστο δικηγόρο, για τη μεγάλη επιχείρησή του.

ΑΘΗΝΑ

Ο Σωφρόνιος λοιπόν αναχώρησε, ίσως το καλοκαίρι του 1892, πριν ξεκινήσουν τα μαθήματα στη νομική, για την Αθήνα. Θα πρέπει να παρακολουθούσε και θεολογικά μαθήματα μάλλον κρυφά από το οικογενειακό του περιβάλλον, για να μην φανερώσει τη σταθερή του προσκόλληση να ενταχθεί στις τάξεις του κλήρου. Στην ελληνική πρωτεύουσα συνεργάστηκε με τη «Θρακική Αδελφότητα» της οποίας έγινε γε-

νικός γραμματεύς. Επιμελήθηκε και την έκδοση της Αδελφότητας, τη Θρακική Επετηρίδα. Το 1897 συμμετείχε στον άτυχο ελληνοτουρκικό πόλεμο. Για την πολεμική του δράση γνωρίζουμε μόνο ότι, λόγω της εμπιστοσύνης που του είχαν οι αξιωματικοί του ελληνικού στρατού, τον είχαν τοποθετήσει σκοπό στο στρατηγείο του διαδόχου Κωνσταντίνου Α' (1868-1923). Για τη συμμετοχή του στον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, η ελληνική πολιτεία, το 1937, τον παρασημοφόρησε με τα διάσημα του Σταυρού των Ταξιαρχών του δεύτερου Τάγματος του Φοίνικος. Το 1898, όταν τελείωσε ο πόλεμος, ο Σωφρόνιος επέστρεψε στη νομική σχολή των Αθηνών και αναγορεύτηκε διδάκτορας με τον βαθμό «λίαν καλώς». Δυστυχώς, καμία πηγή δεν αναφέρει το θέμα της διατριβής του Σωφρονίου.

Αφού πραγματοποίησε την επιθυμία του πατέρα του, ο Σωφρόνιος αποφάσισε να προχωρήσει στα σχέδιά του, να σπουδάσει δηλαδή θεολογία. Το 1899-1900 γράφτηκε στη θεολογική σχολή Αθηνών. Ο πατέρας του, για δεύτερη φορά, προσπάθησε να τον μεταπείσει, ζητώντας του να αναλάβει την επιχείρησή του. Ο Σωφρόνιος ομολογεί, ότι του κόστισε πολύ, μετά την απόφασή του να γίνει ιερέας και μέχρι να πάει στη Γερμανία, τον Αύγουστο του 1900, να ψάξει, τι είναι απαραίτητο για την πατρίδα του. Η επιλογή του να γίνει άγαμος κληρικός, θα πρέπει να τον έφερε σε ανοιχτή σύγκρουση με τον πατέρα του, αλλά και σε αμετάκλητες σοβαρές αποφάσεις για τη ζωή που διάλεγε.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ο Σωφρόνιος, στην αρχή, πήγε στην πόλη Göttingen, όπου σπούδασε για δύο εξάμηνα θεολογία. Υπό την εποπτεία του καθηγητή Knoke, πραγματοποίησε ένα ταξίδι στις πόλεις του Hannover, Hamburg, Bremen και Berlin για να βοηθηθεί στις σπουδές του. Τον επόμενο χρόνο παρέμεινε στο Βερολίνο, όπου παρακολούθησε θεολογικά και φιλοσοφικά μαθήματα.

Στη συνέχεια, ο Σωφρόνιος παρέμεινε τρία χρόνια στην πόλη Jena, όπου σπούδασε φιλοσοφικά, παιδαγωγικά και θεολογικά μαθήματα. Στο βιογραφικό του σημείωμα κατονομάζει τον καθηγητή Dove που είχε στο μάθημα της γεωγραφίας και τους καθηγητές Keutgen και Cartellieri που είχε στο μάθημα της ιστορίας. Ιδιαίτερη αναφορά πραγματοποιεί για τη συμμετοχή του στο τριετές παιδαγωγικό σεμινάριο του καθηγητή Rein, με τον οποίο πραγματοποίησε πολλές επισκέψεις στα σχολεία των περιοχών Schulpforta, Halle και Bieberstein. Για όλες τις μετακινήσεις του, είχε λάβει την απαραίτητη ειδική άδεια από το υπουργείο πολιτισμού της πρωσικής βασιλικής ηγεσίας.

Τελικά, το 1904, στο πανεπιστήμιο της Jena, αναγορεύτηκε διδάκτορας φιλοσοφίας. Το θέμα της διατριβής του ήταν «Gibt es kein Naturrecht? Versuch einer Kritik der über das Naturrecht herrschenden Theorien».

ΒΕΡΟΙΑ-ΝΑΟΥΣΑ-ΚΑΒΑΛΑ

Μετά την ολοκλήρωση της διατριβής του στη Γερμανία, ο Σωφρόνιος, το 1906, επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη. Ο Βεροίας και Ναούσης Απόστολος, Χριστοδούλου Ίμβριος χειροτόνησε, σε νόμιμη ηλικία, το 1906, τον Σωφρόνιο διάκονο. Αμέσως του δόθηκε ο τίτλος του αρχidiaκόνου, ενώ μέχρι τη χειροτονία του ως πρεσβύτερος παρέμενε στη μητρόπολη, κηρύττοντας κάθε Κυριακή. Ο μητροπολίτης Βεροίας θα πρέπει να εκτίμησε το έργο και τα προσόντα του νέου διακόνου, γιατί σε σύντομο χρονικό διάστημα, τον Μάρτιο του 1907, τον χειροτόνησε πρεσβύτερο, στον ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, στη Νάουσα, δίνοντάς του και το οφίκιο του αρχιμανδρίτη. Τότε του δόθηκε και το νέο όνομά του, Σωφρόνιος.

Ο Σωφρόνιος αμέσως ανέλαβε νέες δραστηριότητες. Διορίστηκε αρχιερατικός επίτροπος στην πόλη της Νάουσας, συνέχισε το κήρυγμα κάθε Κυριακή και άρχισε να διδάσκει το μάθημα των θρησκευτικών στο γυμνάσιο και στο παρθε-

ναγωγείο της. Δεν περιορίστηκε μόνο στις παραπάνω ενέργειες, αλλά «αὐτόθι ἵδρυσεν κυριακὸν καὶ νυκτερινὸν σχολεῖον διὰ τοὺς μὴ τυχόντας ἐγκαίρην στοιχειώδους παιδείσεως κατόικους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, συνέστησε δὲ καὶ μικρὰν δανειστικὴν βιβλιοθήκην ἐν τῇ Μητροπόλει». Στην πόλη της Νάουσας παρέμεινε έναν μόλις χρόνο. Δυστυχώς, ενεπλάκη στις μεταξύ των αντιμαχόμενων μερίδων των κοινωτικών οργάνων, αρμοδιότητες, επειδή τον Δεκέμβριο του 1907 έκανε ερώτηση προς τον μητροπολίτη Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν διατυπώσεων, αἵτινες ἐγίνοντο ἀπέναντι τῆς ὁθωμανικῆς ἀρχῆς διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Νυκτερινῆς σχολῆς», με σκοπό να ενεργήσει και αυτός κατάλληλα, για την ίδρυση παρόμοιας στη Νάουσα. Για τον λόγο αυτό, έγινε ανεπιθύμητος από πολλούς Ναουσαίους, με αποτέλεσμα να αναγκασθεί να παραιτηθεί. Αρκετοί κάτοικοι συγκέντρωσαν εκατοντάδες υπογραφές, με τις οποίες ζητούσαν ανάκληση της παραίτησής του. Ο μητροπολίτης Βεροίας, αν και είχε αποδεκτεί την παραίτησή του, ενέδωσε στον επαναδιορισμό του, αλλά ο Σωφρόνιος αρνήθηκε και αποχώρησε από τη Νάουσα, τον Ιανουάριο του 1908. Θα πρέπει να αναγνωριστεί η αγωνιστικότητα του Σωφρονίου, αφού κατόρθωσε να εκπληρώσει ένα τόσο μεγάλο έργο, σε ένα τόσο μικρό χρονικό διάστημα.

Στη συνέχεια διορίστηκε αρχιερατικός επίτροπος Καβάλας. Στην πόλη αυτή τον πρόλαβε η επανάσταση των Νεοτούρκων (1908). Επειδή συνόδεψε τιμητικά τον μητροπολίτη Δράμας και μετέπειτα Σμύρνης, Χρυσόστομο Καλαφάτη, οι Τούρκοι απαίτησαν από το Πατριαρχείο και την απομάκρυνση του αρχιμανδρίτη Σωφρονίου από την Καβάλα, οπότε ανακλήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Οι διωγμοί που είχε υποστεί στη Νάουσα, δεν πτόησαν το αγωνιστικό φρόνημα του Σωφρονίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Στις 20 Οκτωβρίου 1909, το Πατριαρχείο ανακοίνωνε στον αρχιμανδρίτη Σωφρόνιο, ότι διωρίσθηκε επόπτης των σχολών του. Το έργο του Σωφρονίου ήταν να ακολουθεί πιστά τις οδηγίες της Επιτροπής και να εποπτεύει την ακριβή εφαρμογή του έργου της. Η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για την εύρυθμη και σωστή λειτουργία των εβδομήντα έξι σχολείων, της περιοχής του Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης. Τα πιο σημαντικά από αυτά ήταν η Θεολογική Σχολή της Χάλκης, η Μεγάλη του Γένους Σχολή, το Ζωγράφειο Λύκειο, το Ζάππειο Παρθεναγωγείο, το Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο, τα Αρχιγένεια Εκπαιδευτήρια και το Κεντρικό Παρθεναγωγείο, ενώ το σύνολο των μαθητών, την περίοδο 1912-1913, ανερχόταν στους 16.928. Ο αρχιμανδρίτης Σωφρόνιος, το 1911, εκλέχτηκε μέλος της επιτροπής της αναθεώρησης των προγραμμάτων των Σχολών του Πατριαρχείου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΥΡΙΟΦΥΤΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΩΣ

Στις 28 Φεβρουαρίου 1917 ο Σωφρόνιος εκλέχτηκε μητροπολίτης Μυριοφύτου και Περιστάσεως. Τα κυριότερα χωριά της μητρόπολης ήταν το Μυριοφύτο, το Καλαμίτσι, ο Πλάτανος, η Περίσταση, η Στέρνα, η Ηρακλείτσα, η Λούπιδα, το Νεοχώρι, το Καλόνδενο και η Λιμνίσκη. Στατιστική που συντάχθηκε, στις 18 Μαΐου 1917, με εντολή του Σωφρονίου, ως μητροπολίτη Μυριοφύτου, έδειξε ότι υπήρχαν 16.500 Έλληνες και 2.400 Τούρκοι άνδρες στην περιοχή της επαρχίας του. Το Μυριοφύτο ήταν σπουδαίο εμπορικό και ναυτιλιακό κέντρο. Στην περιοχή υπήρχαν και εκατό κεραμοποιεία που εμπορεύονταν κεραμικά σε όλη τη Θράκη. Άνθιση γνώριζε και η σιροτροφία, αφού υπήρχαν τρία εργοστάσια κατεργασίας κουκουλιών. Επιπλέον στην περιοχή, δραστηριοποιούνταν πολλές βιοτεχνίες ποτών. Η Περίσταση ήταν μεγάλο εμπορικό και διαμετακομιστικό κέντρο σιτηρών. Οι κάτοικοι της περιοχής ασχολούνταν επίσης με τη ναυτιλία, την αλιεία, τη γεωργία και την αμπελουργία.

Συνεχίζεται

ΟΙ ΡΩΜΙΟΙ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ ΣΤΗΝ ΙΜΒΡΟ, ΓΙΑΤΙ ΤΩΡΑ ΕΧΟΥΝ ΣΧΟΛΕΙΑ

Κατά παράβαση της Συνθήκης της Λοζάνης, για σχεδόν μισό αιώνα η τουρκική κυβέρνηση στέρησε στους μειονοτικούς την ελληνική εκπαίδευση.

Σχεδόν 5.500 Ρωμιούς κατοίκους είχε η Ίμβρος στα μέσα της δεκαετίας του 1960, δηλαδή πριν από 60 χρόνια, τότε που η τουρκική κυβέρνηση εφάρμοσε μια σειρά μέτρων σε βάρος της προστατευόμενης από τη Συνθήκη της Λοζάνης μειονότητας. Με την απόφαση 35/27.3.1964 του εθνικού συμβουλίου ασφαλείας της Τουρκίας ξεκίνησαν μαζικές απαλλοτριώσεις καλλιεργήσιμης γης, ιδρύθηκαν ανοιχτές αγροτικές φυλακές για βαρυποινίτες, ενώ με ειδική νομοθετική ρύθμιση απαγορεύτηκε η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.

Τα επτά μειονοτικά σχολεία με τους σχεδόν 700 μαθητές και τους 30 δασκάλους, έκλεισαν. Πολύ σύντομα το νησί άδειασε από τους νέους που έφυγαν, οι λιγότεροι με κατεύθυνση της Κωνσταντινούπολης και οι περισσότεροι για την Ελλάδα και χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής και την Αυστραλία.

Από τότε όνειρο όλων των Ιμβρίων ήταν η ρωμαϊκή κοινότητα του νησιού να ξανανθίσει. Και αυτό μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με έναν τρόπο: Όπως το κλείσιμο των σχολείων σήμανε τη φυγή των Ρωμιών του νησιού, το άνοιγμά τους μπορούσε να σημάει την επιστροφή τους.

Επί πολλά χρόνια το άνοιγμα των κλειστών σχολείων αποτελούσε αίτημα και όνειρο ταυτόχρονα των Ιμβρίων όπου γης. Πρωτοπόροι στη διεκδίκηση ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ιμβριακοί φορείς της διασποράς και άλλοι πολλοί.

Όσπου τον Ιανουάριο του 2012 το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Οι τουρκικές Αρχές ενέκριναν το αίτημα αδειοδότησης ελληνικού μειονοτικού σχολείου στην Ίμβρο.

Τον Σεπτέμβριο του 2013 επαναλειτούργησε μετά από 49 χρόνια το Δημοτικό Σχολείο των Αγίων Θεοδώρων, από το οποίο είχε αποφοιτήσει μάλιστα και ο Πατριάρχης. Είχε προηγηθεί η ριζική του επισκευή, αφού είχε καεί και επί πολλά χρόνια έχασκε με μόνο τα εξωτερικά του ντουβάρια. Οι πρώτοι του μαθητές ήταν μόλις τέσσερις.

Το 2015 επαναλειτούργησε ως Γυμνάσιο και Λύκειο, αφού προηγουμένως επισκευάστηκε, το εγκαταλελειμμένο ελληνικό σχολείο στο χωριό Αγρίδια. Έτσι, η Ίμβρος απέκτησε κατά τα ισχύοντα στην Τουρκία πλήρη πρωτοβάθμια τετραετή και δευτεροβάθμια οκταετή ελληνική εκπαίδευση.

«Τη χρονιά που τελείωσε πριν από λίγες μέρες», λέει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο διευθυντής του Δημοτικού Ελληνικού Σχολείου των Αγίων Θεοδώρων Στέλιος Μπερμπέρης, «είχαμε 18 μαθητές από τους οποίους αποφοίτησαν έξι. Τριάντα μαθητές είχε το Γυμνάσιο και το Λύκειο, από το οποίο αποφοίτησαν τρεις». Τα σχολεία, τα οποία έχουν το χαρακτήρα ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, λειτουργεί ο Εκπαιδευτικός Πολιτιστικός Σύνδεσμος Ίμβρου. Έχουν Έλληνα ομογενή διευθυντή και Τούρκο υποδιευθυντή. «Η συνεργασία μας είναι άριστη» λέει ο Στέλιος Μπερμπέρης, ο οποίος συμπληρώνει ότι η τουρκική γλώσσα διδάσκεται από Τούρκους εκπαιδευτικούς και η ελληνική από Έλληνες ομογενείς ή αποσπασμένους στα σχολεία από την Ελλάδα.

Νέα ζευγάρια αποφασίζουν να επιστρέψουν στην Ίμβρο για μόνιμη εγκατάσταση. Τα παιδιά τους πια έχουν σχολεία, και μάλιστα καλά, για να φοιτήσουν.

Ο αριθμός των Ρωμιών που το 2000 άγγιζε τον εφιαλτικό για το μέλλον αριθμό των μόλις 200, πλέον φτάνει τους 700. «Θα τα καταφέρουμε» σημειώνει ο διευθυντής του Δημοτικού.

Αναδημοσίευση από το ΑΠΕ-ΜΠΕ / Σ. Μπαλάσκας, Pontos news 7/7/2024

ΘΕΟΤΟΚΕΙΑ 2024 στην Κοινότητα Νεοχωρίου

(4 Αυγούστου – 15 Σεπτεμβρίου)

Με εξαιρετική τιμή και ευλάβεια προς το πρόσωπο της Παναγίας μας, η Εφοροεπιτροπή του Ιερού Ναού Παναγίας Κουμαριώτισσας και η Συντονιστική Επιτροπή «ΘΕΟΤΟΚΕΙΑ», διοργανώνουν για έκτη χρονιά, με αφορμή την επήσια πανήγυρη του Ιερού Ναού, τις θεσμικές πλέον πολιτιστικές εκδηλώσεις. Εκδηλώσεις που αναδεικνύουν την ιστορία, τον πολιτισμό και τη σύγχρονη παρουσία της ιστορικής Κοινότητάς μας στην Κωνσταντινούπολη.

Η Κοινότητα Νεοχωρίου εμπνέει και επενδύει στον πολιτισμό, που διαχρονικά έρχεται σε επαφή με τον συνάνθρωπο. Μεταδίδει φως. Γνώσεις. Προβληματισμούς. Ευδιαθεσία. Δίνει και φέτος το παρών μέσα από ένα πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων, που θα πραγματοποιηθούν στον πανέμορφο, φιλόξενο και ολάνθιστο αυλόγυρο του Ναού της Παναγίας μας.

Ανακοινώνοντας το πρόγραμμα των εκδηλώσεων, σας περιμένουμε και εφέτος στον πολιτιστικό θεσμό της Κοινότητάς μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, Χοροστασία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στην Ιερά Παράκληση, ώρα 18:00.

– «Πρόσφυγες εξ Ανατολών και Μετανάστες της Δύσης», ώρα 19:00

Ομιλήτρια: Αγγελική Γιαννακίδου, Ιδρύτρια και Πρόεδρος του Ε.Μ.Θ.

– Έκθεση φωτογραφίας των διαγωνισμών «Νικόλαος Μαγγίνας».

ΠΕΜΠΤΗ, 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, Συναυλία, ώρα 19:00.

«Μελωδίες από τις δύο πλευρές του Αιγαίου».

Νίκος Ανδρίκος, Φωτεινή Ασινέθ Κοκκάλα, Erhan Bayram

ΣΑΒΒΑΤΟ, 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, Ομιλίες - Συζήτηση, ώρα 18:30.

«Ο ενοποιητικός ρόλος της Θεοτόκου στην Τέχνη».

Ομιλητές: Ανδρέας Ανδρεόπουλος, Καθηγητής Θεολογίας και Φιλοσοφίας.

Nihan etinkaya, Ιστορικός Τέχνης. Vildan Paraker, Ιστορικός Τέχνης.

Ruhiye Onurel, Ιστορικός Τέχνης.

Συντονισμός: Ευαγγελία Σαρλάκ, Καθηγήτρια Ιστορίας Τέχνης

ΤΕΤΑΡΤΗ, 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, Συναυλία, ώρα 19:00.

«Βραδιά Ελληνικής Μουσικής». Γιάννης Κορδομενίδης, Πέτρος Ντιβαρτζί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, Βιβλιοπαρουσίαση, ώρα 18:30

«Οι Μειονότητες», Εκδ. Οίκος Tarih Vakfi.

Ομιλητές: Samim Akgönül, Καθηγητής Τμήματος Τουρκικών Σπουδών Στρασβούργου. Özgür Kaymak, Καθηγήτρια Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων.

Συντονισμός: Elçin Macar, Καθηγητής Πολιτικών Επιστημών

ΚΥΡΙΑΚΗ, 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, Προβολή ταινίας, ώρα 18:00.

«Ουδείς γεννάται, ουδείς αποθνήσκει άνευ της Απογευματινής».

Τιμητική Εκδήλωση για την 100ετηρίδα της εφημερίδας **ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ**

Παραγωγός: Melike Çapan.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Το βράδυ της 4ης Ιουλίου 2024 ο Πολίτης παρακολούθησε την ενημέρωση εξαμηνίας του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. προς τους εκλέκτορες και τους εκπροσώπους των σωματείων. Η ενημέρωση ήταν αρχικά να πραγματοποιηθεί διά ζώσης στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, όμως λόγω των κακών καιρικών συνθηκών και των προειδοποιήσεων της ΕΜΥ για κεραυνούς που θα έπεφταν στην Αττική, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά. Ήταν η πρώτη ενημέρωση μετά τη Γενική Συνέλευση που έγινε στις αρχές του χρόνου. Τη διαδικασία παρακολούθησαν περίπου 25 άτομα. Η μετάδοση έγινε με τη βοήθεια κ. Διονυσίας Χατζηαντωνίου, εθελόντριας της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η ενημέρωση από τις οθόνες των υπολογιστών ξεκίνησε με χαιρετισμό του Προέδρου της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. κ. Νίκου Ουζούνoglou, ο οποίος στη συνέχεια ενημέρωσε για μια ώρα περίπου τους εκλέκτορες και τους εκπροσώπους των σωματείων για τις εξελίξεις και τα νέα θέματα που προέκυψαν μετά τη Γενική Συνέλευση.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν κατά σειρά ήταν: *Η μη καλή κατάσταση που επικρατεί στα Ομογενειακά Ιδρύματα της Κωνσταντινούπολης και το ιστορικό των εκλογών τα τελευταία χρόνια. *Τον εκλογικό νόμο που μέχρι σήμερα δεν έγινε γνωστός για τα Νοσοκομειακά Μειονοτικά Ιδρύματα. *Για τη δίκη που κερδήθηκε στο Συνταγματικό Δικαστήριο, αναφορικά με τα εκλογικά ζητήματα των

ομογενειακών ιδρυμάτων, ειδικότερα του Νοσοκομείου Μπαλουκλή. * Για το πρόβλημα που δημιουργήθηκε στις εκλογές του Ομογενειακού Ορφανοτροφείου Πριγκήπου. * Για διάφορες κακοδιαχειρίσεις που ακούγονται για τις Κοινότητες Κοντοσκαλίου και Βλάγκας. * Για την εκτέλεση ορισμένων έργων στην Πόλη από τον εφοπλιστή Αθανάσιο Μαρτίνο. * Για τον μικρό αριθμό των 11 νεοεισαχθέντων μαθητών που θα φοιτήσουν από φέτος στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Πόλης. * Για το Συμβούλιο Ομογενειακής Παιδείας, το οποίο πρακτικά δεν λειτουργεί. * Για το Ταμείο Ομογενειακής Παιδείας που δεν λειτουργεί. * Για τις εργασίες αντιμετώπισης στα ομογενειακά ιδρύματα του μεγάλου σεισμού που αναμένεται στην Κωνσταν-

τινούπολη. * Προεργασίες για την πραγματοποίηση του 5ου Φεστιβάλ Κωνσταντινουπολιτών τον Οκτώβριο του 2025 με έκθεση για τη Μονή της Χώρας. * Ενημέρωση για τις υποτροφίες που δίνει η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. * Για την εκπροσώπηση της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. στους Διεθνείς Οργανισμούς. * Την ημερίδα της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. στην Ελβετία. * Το πρόγραμμα αλληλεγγύης και τις διατακτικές που δίνονται. * Το πρόβλημα των αδειών παραμονής κάποιων Κωνσταντινουπολιτών. * Ενημέρωση για τη διαθήκη του Ευσταθίου Τρίμη. * Το μόνιμο πρόβλημα των συντάξεων που δεν δίνεται στους εκεί Κωνσταντινουπολίτες. * Το πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ για μετανάστευση νέων στην Πόλη. * Το δημογραφικό πρόβλημα των ομογενών με 50 θανάτους και 3 γεννήσεις το έτος. * Με-

ταφράσεις των βιβλίων της Συνθήκης της Λοζάνης και των περιουσιών της Ανατολής. * Για το μαυσωλείο του Χρηστάκη Ζωγράφου στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. * Για την υποψηφιότητα του Καθηγητή Αυξεντίου Καλαγκού στο Βαλουκλή.

Στο τέλος έγιναν μόνο δύο ερωτήσεις για τα θέματα που αναπτύχθηκαν, η πρώτη από την Πρόεδρο των Ζαππίδων κ. Αιμιλία Θεμοπούλου και η δεύτερη από τον υπογράφοντα το κείμενο Γ.Γ. των Μεγαλοσχιολιτών για θέματα που αφορούσαν η μία τη χρηματοδότηση του Ζάππειου και η δεύτερη τη μεταφορά και τοποθέτηση της παραπεταμένης μαρμάρινης πλάκας σε νέα θέση από τον Δήμο Αθηναίων στην Πλατεία της Μεγάλης του Γένους Σχολής μπροστά στο Χίλτον.

εκδηλώσεις

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

«Η υποχρέωση των κρατών να εξασφαλίσουν επανορθώσεις στην περίπτωση παραβιάσεων δικαιωμάτων μειονοτήτων: Η περίπτωση της Ελληνικής Μειονότητας της Τουρκίας».

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 20/6/2024 στη Γενεύη στην έδρα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών από την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος. Σκοπός ήταν να αναδείξει τη σημασία επανορθωτικών και αποκαταστατικών μέτρων που υποχρεούνται να λάβουν τα κράτη προς τις μειονότητες και τα μέλη τους για παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους, ζήτημα μείζονος σημασίας για την Ελληνορθόδοξη Μειονότητα της Κωνσταντινούπολης.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν 40 εκπρόσωποι από κράτη-μέλη του ΟΗΕ και 15 από την Ελληνική Κοινότητα της Ελβετίας.

Ο επικεφαλής της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδος, Πρέσβης κ. Ιωάννης Γκίκας αναφέρθηκε στα ζητήματα ζωτικής σημασίας που αντιμετωπίζει η Ελληνική Μειονότητα και τις αιτίες που τα προκάλεσαν. Ιδιαίτερως τόνισε τη σημασία αποκατάστασης των δικαιωμάτων και την ανάγκη υιοθέτησης μέτρων θεραπείας των παραβιάσεων που έχει υποστεί για δεκαετίες.

Ο κ. Νικόλαος Ουζούνογλου, Πρόεδρος της Οι.Ομ.Κω., αναφέρθηκε στη σημασία θέσπισης δεσμευτικών κανόνων, στο πλαίσιο του δικαίου προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Μειονοτήτων, οι οποίοι να διασφαλίζουν τη λήψη μέτρων θεραπείας και αποκατάστασης ιδίως για Μειονότητες, οι οποίες έχουν υποστεί μαζικής κλίμακας παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους, ώστε να απειλείται η συνέχιση της ύπαρξής τους στη γενέτριά τους. Αναφέρθηκε σε συγκεκριμένες προτάσεις που υποβάλλει η Οι.Ομ.Κω. τα τελευταία 10 χρόνια προς τις Τουρκικές Κυβερνήσεις, σημειώνοντας ότι έχει σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος στην υλοποίησή τους και τονίζοντας ότι κυριότερο όλων είναι η Τουρκία, ως κράτος, να υποστηρίξει τον επαναπατρισμό της νέας γενιάς Κωνσταντινουπολιτών, ως μοναδικό μέτρο αποτροπής αφανισμού της Ελληνικής Μειονότητας στην Κωνσταντινούπολη, σε μερικά χρόνια.

Ο Καθηγητής Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου UCLA (ΗΠΑ), κ. Marcus Hunter ανέφερε ότι οι διωγμοί κατά των μειονοτήτων έχουν συνέπειες σε όλη την κοινωνία. Τόνισε την ιδιαίτερη σημασία που έχει, για το σύνολο των πολιτών, τα κράτη στα οποία εκδηλώθηκαν διωγμοί κατά των μειονοτήτων να αναλάβουν την υποχρέωση λήψης επανορθωτικών μέτρων. Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η παρατήρησή του για τις ομοιότητες του Πογκρόμ της 30-31/5/1920 στην Tulsa της Oklahoma κατά της Αφροαμερικανικής κοινότητας με το Πογκρόμ της 6-7/9/1955 στην Πόλη κατά της Ελληνικής κοινότητας. Τόνισε: Είθε η αλήθεια στον μέγιστο βαθμό να χρησιμεύσει ως φάρος που θα μας καθοδηγήσει στη σκόπιμη και συλλογική προσπάθεια που απαιτείται για να οικοδομήσουμε τον κόσμο που γνωρίζουμε ότι είναι εφικτός. Έναν κόσμο όπου αγκαλιάζουμε και δεχόμαστε τις βλάβες του παρελθόντος, παρατηρώντας, όχι για να κατηγορούμε ή να ντρεπόμαστε, αλλά για να οικοδομήσουμε και να δημιουργήσουμε μια νέα υποδομή αγάπης και ελευθερίας που ισορροπεί, αντικαθιστά τα υπάρχοντα συστήματα ρατσισμού και ανθρώπινης ιεραρχίας, με συστημική ισότητα και ανθρωπιά. Να εργαζόμαστε συνεχώς προκειμένου να αποκαταστήσουμε τις συνέπειες των αμαρτιών του παρελθόντος, ως χώρες και ως άνθρωποι, στους οποίους το οφείλουμε, μολονότι δεν είναι πλέον μαζί μας.

Η δημοσιογράφος κ. Aysegül Sert ανέτρεξε στις οικογενειακές της μνήμες τον καιρό που κατοικούσαν στην Πόλη, η οποία έχει παράδοση πολιτισμών πολλών αιώνων. Ανέπτυξε τις θέσεις της επικαλούμενη τέσσερα παραδείγματα Ρωμιών, που υπέστησαν άδικο εκπατρισμό και παρουσίασε τις συνέπειες αυτής της ανθρώπινης καταστροφής στην ευρύτερη κοινωνία της Κωνσταντινούπολης. Έκλεισε τονίζοντας τη σημασία των προτάσεων της Οι.Ομ.Κω. για την αποτροπή του ολοκληρωτικού αφανισμού της Ελληνικής μειονότητας της Πόλης.

Η εκδήλωση έκλεισε με παρέμβαση της κ. Γεωργίας Αιμιλίας Βούλγαρη, μέλους του Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω., η οποία τόνισε τη σημασία λήψης θετικών μέτρων υποστήριξης του επαναπατρισμού της νέας γενιάς Κωνσταντινουπολιτών για αποτροπή του αφανισμού της Ελληνικής Μειονότητας και ανέδειξε τη νομική διάσταση του ζητήματος. Τέλος ανέφερε τη σημασία της πρόσφατης απόφασης του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Τουρκίας για μη-διενέργεια εκλογών για τρεις δεκαετίες στο Ομογενειακό Ίδρυμα Βαλουκλή, στην οποία έγινε δεκτό ότι το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν σε ενώσεις έχει ιδιαίτερη σημασία ιδίως για τις μειονότητες, επιβάλλει στο κράτος μια σειρά θετικών υποχρεώσεων και συναρτάται με την κοινωνική συνοχή σε μια υγιή κοινωνία.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ 2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ένα «Ανοικτό σχολείο για όλους»

Το Εκπαιδευτικό μας Πρόγραμμα «Ιχνηλατώντας τη ζωή των Ρωμιών της Πόλης» είχε φέτος μια ευτυχή συνάντηση που κατέληξε σε δημιουργική συνεργασία. Συναντήθηκε και συνεργάστηκε με το 2ο Δημοτικό Σχολείο Υμηττού, το οποίο υλοποιεί τη δράση «Ανοικτό Σχολείο για όλους» με, ομολογουμένως, μεγάλη επιτυχία. Σπάνια θα λέγαμε συναντά κανείς σχολείο με τόση προθυμία και έφεση για μάθηση, με τόση ευγένεια και φιλόξενη διάθεση των συντελεστών του.

Την πρωτοβουλία για τη συνεργασία του Σχολείου με το Εκπαιδευτικό μας Πρόγραμμα είχε η κα Μαρία Καραγιάννη, η οποία διδάσκει Φυσική Αγωγή στο εν λόγω Σχολείο και τυγχάνει να είναι μέλος του Σωματείου «Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη» της Οι.Ομ.Κω. Ήταν δε τόσο ζωηρή η επιθυμία που εξέφρασε ώστε αποφασίσαμε να την ικανοποιήσουμε προσαρμόζοντας κατάλληλα το περιεχόμενο του Προγράμματός μας καθώς αυτό απευθύνεται σε μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η Διευθύντρια του Σχολείου κα Αγγελιοπούλου Πάρια και το διδακτικό προσωπικό εκτιμώντας τη σημασία της παρουσίασης οργάνωσαν ειδική απογευματινή εκδήλωση απευθυνόμενη στους γονείς των μαθητών και στους τοπικούς φορείς, στην οποία καλέστηκε και η Οι.Ομ.Κω. που εκπροσωπήθηκε από το Μέλος του Δ.Σ. κο Παναγιώτη Κρανιδιώτη, ο οποίος στον χαιρετισμό του αναφέρθηκε στην ταυτότητα και στους σκοπούς της Ομοσπονδίας των Κων/τών.

Κατά τη διήμερη συνεργασία και συνανα-

Έτσι ετοιμάσαμε ένα «Οδοιπορικό στην Πόλη» που θα έδινε την ευκαιρία και τη δυνατότητα στους μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης να «περπατήσουν» στους δρόμους της βυζαντινής αλλά και της σύγχρονης Πόλης και να επισκεφθούν μνημεία, εκκλησίες, σχολεία, αγορές, να γνωρίσουν ανθρώπους σημαντικούς, να θαυμάσουν εμβληματικά οικοδομήματα ακούγοντας τη μικρή τους ιστορία.

Θα έπρεπε ωστόσο να κινήσουμε το ενδιαφέρον των μικρών μας φίλων και με κάποιο άλλο τρόπο, πιο βιωματικό και πιο ευχάριστο. Και εδώ τη λύση έδωσαν «ως δια μαγείας» οι κούκλες της φίλης και συμπολίτισσάς μας κας Ειρήνης Φράγκου-Πρίντζη που πήραν τη θέση τους για ένα διήμερο στην Βιβλιοθήκη του Σχολείου.

Και «Τα χαμένα επαγγέλματα της Πόλης» έγιναν για δύο μέρες (23-24 Απριλίου) αντικείμενο θαυμασμού από μικρούς και μεγάλους, μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς. Η παρουσίασή τους που έγινε με τρόπο άμεσο κι ευχάριστο από την πολύπειρη κα Πρίντζη δημιούργησε εκπληκτική ατμόσφαιρα. Τα παιδιά παρακολουθούσαν εκστασιασμένα, προσηλωμένα σε όσα έβλεπαν και άκουγαν. Ακολουθούσαν πολλές και εύστοχες ερωτήσεις, απορίες αλλά και ... πετυχημένα σχόλια.

Η στροφή μας με τους συμπαθείς εκπαιδευτικούς του Σχολείου εκτιμήσαμε την άρτια οργάνωση του διημέρου και διαπιστώσαμε την ειλικρινή διάθεσή τους να γνωρίσουν βαθύτερα την Πολιτική Ρωμιοσύνη και κυρίως την πρόθεσή τους να συνεχιστεί η συνεργασία μας και σε άλλα επίπεδα.

Πριν λίγες μέρες, στις 14 Ιουνίου, οι αφοσιωμένοι στο σκοπό τους αυτοί εκπαιδευτικοί μάς κάλεσαν –ένδειξη ευχαριστίας και τιμής– στη γιορτή αποφοίτησης που με αξιοζήλευτη φαντασία και μεράκι οργάνωσαν. Παρευρεθήκαμε και απολαύσαμε μια τρίωρη γιορτή «γεμάτη θάματα», αφιερωμένη στο ελληνικό καλοκαίρι, στη θάλασσα, στα νησιά μας και στον πολιτισμό τους. Λόγος, ποίηση, τραγούδι και χορός μας μετέφεραν σε τόπους μαγικούς.

Τους ευχαριστούμε για τη χαρά που μας πρόσφεραν και δηλώνουμε απερίφραστα την ικανοποίησή μας για τη γνωριμία και τη συνεργασία μας με τούτο το ζωντανό και δημιουργικό σχολείο που υπηρετεί μια σπουδαία υπόθεση, τη μόρφωση και την πνευματική, κοινωνική και πολιτιστική καλλιέργεια των μαθητών του.

Καλλιόπη Μαζοκόπου

Υπεύθυνη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος της Οι.Ομ.Κω

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, http://www.estiakon.org, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/6/2024 έως 15/7/2024

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως
σας προσκαλεί το Σάββατο 21 Σεπτεμβρίου 2024
και ώρα 20.30 στην ετήσια «ΒΡΑΔΙΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ»

Φωτογραφίες, άλμπουμ και αναμνήσεις...
Ένα νέο άλμπουμ αγοράστηκε...
Ελάτε να το γεμίσουμε με νέες φωτογραφίες,
με νέες όμορφες στιγμές και αναμνήσεις για τους νεότερους
πνοή χαρά και ζωής για τους φιλοξενούμενους μας!!!

Αναχωρήσεις πούλμαν από Φλοίσβο Παλαιού Φαλήρου ώρα 19.30
Κρατήσεις θέσεων έως 18/9/2024 στο τηλ.: 2109820901
Δευτέρα-Πέμπτη 08.30-12.30 / Παρασκευή 09.00-13.00
Ή στο email estiakon@otenet.gr / estiakonstantinoupoleos@gmail.com

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:

Λήδα Γιαννακοπούλου στη μνήμη Γιάννη-Νικολάου Βαλσαμάκη **60 €**
Γιάννης Συμεωνίδης **50 €**

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΝΕ: Οικογ. Παντελή και Ντίνας Ψιακή **50 €**, οικογ. Κώστα και Λάουρας Χανά **50 €**, Αλέξης Παλυβός και Μαρία Τσέπα **50 €**, οικογ. Παναγιώτη Στέφα και Σούλας Παλυβού **50 €**, Ανώνυμος **50 €**, οικογ. Γεωργίου και Νίνας Λαμπιδώνη **50 €**, Μαρία Λαμπιδώνη **20 €**, Ιωάννης Καραγιαννόπουλος **100 €**, Αναστασία Μπογιατζόγλου **50 €**, Ελένη Βακοντίου **50 €**, Μιχάλης Αδαμαντιάδης **50 €**, Μαρία Τσιμπιλή **50 €**, Ισμήνη Βούρδα **50 €**, Χρυσούλα Ανδρόνικου **100 €**, Κάτια και Μαίρη Καζάνιατση **50 €**, οικογ. Πόπης και Παντελή Σαπαντζόγλου **50 €**, Μαίρη Ψιακή-Αγγελέα **50 €**, Μάρα Μανέ **100 €**.

Στη μνήμη ΙΡΟ ΚΙΖΙΡΟΓΛΟΥ ΓΡΑΒΙΝΑ: Οικογ. Μιράντας Γρυπάρη και Ιωάννη Σάπαρη **100 €**, Βάσω Χωματίδου **50 €**, Ειρήνη Κετσετζιογλου **50 €**, Χρήστος Μαγιόγλου **100 €**, Μαγιόγλου - Ρένα **100 €**, Λιλή Χαλιορή **150 €**, Έφη Αλεξανδρίδη **50 €**, οικογ. Μητροπούλου **50 €**, Ιωάννης Βάτκας **50 €**.

Στη μνήμη ΜΑΡΙΑΝΘΗΣ ΚΑΘΑΡΟΠΟΥΛΟΥ: Αδελφότης

Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος Βοσπόρου «Ο ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ» **100 €**, Κυριακή Παναγιωτοπούλου **30 €**, Παναγιώτης Νικήτας **20 €**, Παύλος Φραγκόπουλος **15 €**.

Στη μνήμη ΜΑΡΙΑΣ ΚΕΣΤΣΟΓΛΟΥ: Νίκος Κετσόγλου **50 €**, οικογ. Μιχαήλ Σωσσοπούλου **50 €**.

Στη μνήμη ΣΤΥΛΙΑΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ: Γεώργιος Μιχαηλίδης **30 €**, οικογ. Μιχαήλ Μιχαηλίδη **50 €**, Σάββας Χαρατιδής **50 €**, Ευανθία Δουγιουντζόγλου **25 €**, Σάσα Σερεμίδη **25 €**, Ανώνυμος **10 €**, οικογ. Ιωάννου και Βασιλικής Αβραμίδου **100 €**, Εμμανουήλ Δασκαλάκης **50 €**.

Στη μνήμη ΑΦΕΝΤΟΥΛΑΣ ΓΑΪΤΑΝΙΔΟΥ: Δέσποινα Ξένου **50 €**.

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

500 € Κυρία που επιθυμεί την ανωνυμία της στη μνήμη των γονέων της Βασιλικής και Κωνσταντίνου, την Κυριακή, 23/6/2024

450 € Η κα Ρούλα Ωραιοπούλου υπέρ υγείας της, την Κυριακή, 30/6/2024.

Σύνολο Εισπράξεων: 3.325 €

**Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά
Οι γέροντες ευγνωμονούν
Εκ του Γραφείου Διοίκησης**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΖΙΚΗ ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (26.06.2024)

Την Τετάρτη 26 Ιουνίου έγινε η δεύτερη μαζική έξοδος των φιλοξενούμενων μας σε επώνυμη ταβέρνα της περιοχής. Η πρόσκληση του γεύματός ήταν προσφορά του κου Νίκου Κιουρκτσόγλου, στην μνήμη της συζύγου του Όλγας.

Έτσι, συνοδεία του προσωπικού, της Διεύθυνσης και μελών της Διοίκησης, οι φιλοξενούμενοί μας απόλαυσαν ένα πλούσιο γεύμα με διαφορετικές ποικιλίες ορεκτικών και κυρίως πιάτου. Η έξοδος συνοδεύτηκε με μια ιδιαίτερη έκπληξη, όπου η νοσηλεύτρια Στέλλα Δερμιντζάκη παρουσιάστηκε με το αγοράκι της, το οποίο κέρδισε τις εντυπώσεις και διασκέδασε με την ηρεμία και γλυκύτητά του τους παρισταμένους.

Για τους ενοίκους που παρέμειναν στα δωμάτιά τους, διότι δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν, εστάλη από την ταβέρνα, παρόμοιο μενού στο γηροκομείο. Τελικά όλα πήγαν εξαιρετικά, οι πάντες ευχαριστήθηκαν, ενώ βίωσαν μία χαρούμενη μέρα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η Διεύθυνση, το προσωπικό και κυρίως οι φιλοξενούμενοι ευχαρίστησαν τον κ. Κιουρκτσόγλου για την ευγενή προσφορά του, ευχόμενοι να επαναληφθεί και του χρόνου.

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ (Π. ΦΑΛΗΡΟ-ΑΜΦΙΤΡΙΤΗΣ 28, 6^{ος} ΟΡ.) ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΚΛΕΙΣΤΑ ΑΠΟ 5-30.8.2024 ΛΟΓΩ ΑΔΕΙΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

3^{ΟΣ} ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

«ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ»

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας- Σισμανόγλειο Μέγαρο σε συνεργασία με τη Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβερτιάν, το απόγευμα της Παρασκευής, 7 Ιουνίου 2024 πραγματοποίησαν την τέταρτη συνέντευξη της 3ης περιόδου, με τον Καθηγητή Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Σορβόνης κ. Χρήστο Κλαίρη.

Η συνέντευξη προστίθεται στον κύκλο συνεντεύξεων που ξεκίνησαν τον Μάιο του 2021 με τίτλο «Πρόσωπα και Άνθρωποι». Ήδη στα προηγούμενα τεύχη έχουμε περιγράψει αναλυτικά τον σκοπό αυτών των συνεντεύξεων που αναλύουν το χτες, το σήμερα και το αύριο της Ρωμαϊκής κοινότητας στη Βασιλεύουσα.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η παρουσίαση ξεκίνησε με τον νέο Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη Πρέσβη κ. Κωνσταντίνο Κούτρα, ο οποίος καλωσόρισε τους φίλους του Σισμανόγλειου Μεγάρου, απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό σε αυτούς που θα παρακολουθούσαν διαδικτυακά τη συνέντευξη. Ευχαρίστησε την κ. Τσεβίκ, που δέχτηκε και πραγματοποιεί αυτές τις συνεντεύξεις, γινόμενη αρωγός σε αυτό το επιχείρημα του Γενικού Προξενείου.

Η συντονίστρια Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ προσλόγισε τη συνέντευξη, αναφερομένη στις προσπάθειες που έγιναν για αυτήν τη σειρά συνεντεύξεων, οι οποίες προέκυψαν μετά από την πολύχρονη ενασχόλησή της με την προφορική ιστορία αλλά και τις σχετικές δημοσιεύσεις στο πολυπολιτισμικό περιοδικό *Paros* και την εφημερίδα *ο Πολίτης*. Υπενθύμισε ότι η συνεργασία της με το Ελληνικό Προξενείο Κωνσταντινούπολης έγινε με πρόταση της τ. Γενικής Προξένου Τζωρτζίνας Σουλτανπούλου, η οποία έδωσε το έναυσμα για να πραγματοποιηθούν αυτές οι παρουσιάσεις, των οποίων ο 3ος κύκλος συνεχίζεται με προτροπή του νέου Γενικού Προξένου της Ελλάδας, Πρέσβη κ. Κωνσταντίνο Κούτρα.

Η πολύ ενδιαφέρουσα νέα συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη με τον Καθηγητή Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Σορβόνης κ. Χρήστο Κλαίρη, ο οποίος γεννήθηκε το 1941 και μεγάλωσε στα ιστορικά Ταταύλα. Αρχικά φοίτησε στην Αστική Σχολή Φερίκιοϊ και περάτωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ και πραγματοποίησε τις διδακτορικές του σπουδές γλωσσολογίας στη Σορβόνη με τον Αντρέα Μαρτινέ. Από το 1969 μέχρι το 1976 εργάστηκε ως καθηγητής σε Πανεπιστήμια της Χιλής, όπου ξεκίνησε τις έρευνες του για τις γλώσσες της Παταγονίας και της Γης του Πυρός. Από το 1987 έως το 1990 διετέλεσε Διευθυντής στην έδρα Γενικής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Ρενέ Ντεσκάρτ. Το 1992, με τον Φερνάντο Μπεντολίλα, ίδρυσε ένα εργαστήριο που ασχολούνταν με τη θεωρία και περιγραφή της Γλωσσολογίας, του οποίου διετέλεσε διευθυντής από το 1997 έως το 2009. Επίσης σε συνεργασία με τον Γεώργιο Μπαμπινιώτη συνέγραψε τη *Γραμματική της Νέας Ελληνικής-Δομολειτουργική Επικοινωνιακή*.

Η περίπου μισής ώρας συνέντευξη, μεταδόθηκε από το διαδίκτυο στη σελίδα του Facebook και στο κανάλι του Youtube του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας. Τις ερωτήσεις υπέβαλε, όπως πάντα, η εκπαιδευτικός και συγγραφέας Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ.

Η συνέντευξη βιντεοσκοπήθηκε στα ελληνικά με υπότιτλους στα τουρκικά.

Η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ παρουσίασε το πλούσιο βιογραφικό του Καθηγητή κ. Χρήστου Κλαίρη. Ακολούθησαν ερωτήσεις για το που γεννήθηκε και έζησε, όπου μίλησε για το δημοτικό σχολείο του Φερίκιοϊ, τον Αθλητικό Σύλλογο Ταταύλα, τον Μορφωτικό Σύνδεσμο Φερίκιοϊ, τις θεατρικές παραστάσεις με τον Σπύρο Λίνα και τη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Τα συναισθήματα του σήμερα όταν επισκέπτεται την Πόλη. Την περίοδο της μαθητικής ζωής του στη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Αν οι τότε συνθήκες της χώρας τον έκαναν να μεταναστεύσει στο εξωτερικό. Για την πνευματική ζωή της εποχής που ήταν στην Πόλη και το περιοδικό *Πυρός*. Για το γλωσσολογικό προφίλ της Πόλης και των ομογενών. Την κατάσταση της ελληνομάθειας σήμερα στον κόσμο. Με τελευταία ερώτηση, αν θα μπορούσε σήμερα να μείνει στην Πόλη με τις συνθήκες που επικρατούν.

Αν ενδιαφέρεστε για το θέμα την εκδήλωση μπορείτε να παρακολουθήσετε από την ιστοσελίδα: www.youtube.com/user/sismanoglimegaro/videos

Παρά τις ζέστες των τελευταίων ημερών αρκετοί ήταν αυτοί που παραβρέθηκαν τη Δευτέρα, 16 Ιουνίου 2024, στον πάντα φιλόξενο χώρο του βιβλιοπωλείου «ο Πολίτης» για να λάβουν μέρος στην Α' ανοιχτή συζήτηση για το υπό ένταξη στοιχείο «Πολιτικές Γευστικές Διαδρομές στα σπίτια και τις ταβέρνες» στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας.

Στο συγκεκριμένο θέμα και στη διαδικασία της Α' Φάσης αναφέρθηκαν οι συντάκτες της πρότασης ένταξης στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς η συγγραφέας, ερευνήτρια, λαογράφος κ. Σούλα Μπόζη, η ερευνήτρια, πολιτιστικός διαχειριστής κ. Λαία Κιουρκτσόγλου, Κωνσταντινουπολίτισσες πρώτης γενιάς και ο εκδότης της εφημερίδας *ο Πολίτης* Δημήτρης Τσουκάτος.

Τη σημαντική αυτή συζήτηση εκτός αρκετών ενδιαφερόμενων για το συγκεκριμένο θέμα, φίλων της εφημερίδας *ο Πολίτης*, το παρακολούθησαν και εκπρόσωποι της Νεοτέρας Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, εκπρόσωποι του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας, του Λαογραφικού Μουσείου Κορίνθου και του περιοδικού *Γαστρονόμος*.

Τη συζήτηση άνοιξε ο κ. Δημήτρης Τσουκάτος ο οποίος, μετά από έναν σύντομο χαιρετισμό, παρουσίασε τις συντάκτριες της πρότασης.

Τον λόγο έλαβε πρώτη η κ. Λαία Κιουρκτσόγλου η οποία, μετά την παρουσίαση του βιογραφικού της, μίλησε μεταξύ άλλων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομία, για τον παππού της που ήταν ζαχαροπλάστης στην Πόλη, για τις πολιτικές συνταγές γλυκών και φαγητών, για την τεχνική τοποθέτησης των σερίβιτσων στο τραπέζι, το σερίβρισμα και πολλά αλλά γύρω από το θέμα.

Η κ. Σούλα Μπόζη μίλησε στην αρχή με λεπτομέρειες για τις ταβέρνες και τα καπηλειά του Γαλατά, του Τζιμπαλί και της Βλάγκας, τους παραγωγούς κρασιών, ούζων και ποτών, το καπηλειό του Αρμένιου Κιορ Αγκόπι, την ποτοαπαγόρευση

το 1924 από τον Μουσταφά Κεμάλ, τις ουζοκατανύξεις μεταξύ ανδρών, ενώ παρουσίασε και πολλά αλλά στοιχεία σχετικά με την Πολιτική κουζίνα.

Πριν τελειώσει η κ. Μπόζη μίλησε και για το βιβλίο της Ελένης Φίλη-Νιότη *Ένα σουρούπο σε μια γειτονιά του Πέρα*.

Τελευταίος έλαβε τον λόγο ο κ. Γιάννης Δρίνης, από τη Διεύθυνση Νεοτέρας Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, ο οποίος μίλησε εμπεριστατωμένα για τις διαδικασίες ένταξης στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Στη συνέχεια δόθηκε η ευκαιρία στους παρευρισκόμενους και κάποιους καλεσμένους να κάνουν ερωτήσεις σχετικές με το θέμα, να προσθέσουν συμπληρωματικές πληροφορίες για το όλο επιχείρημα της ένταξης στο εθνικό ευρετήριο, αλλά και να απευθύνουν έναν σύντομο χαιρετισμό.

Σε αυτήν τη δεύτερη φάση έλαβαν τον λόγο, από το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας η κ. Έλια Βλάχου, από το Λαογραφικό Μουσείο

Κορίνθου η κ. Μαρία Μέξια, οι εκπαιδευτικοί κ.κ. Καλλιόπη Μαζοκόπου και Όλγα Χάρτμαν, ο ιατρός κ. Παύλος Ραχτσόπουλος, ο Πρόεδρος του Βυζαντινού Αθλητικού Κέντρου κ. Αντώνης Κρητικός, από το περιοδικό *Γαστρονόμος* ο κ. Δημήτρης Ρουσούνελος, ειδικός στα τυριά, και από την εφημερίδα *ο Πολίτης* ο υπογράφων.

Μετά το τέλος και της δεύτερης φάσης η κ. Λαία Κιουρκτσόγλου έκλεισε τη συνάντηση λέγοντας στους παρευρισκόμενους ότι όσοι θέλουν να στείλουν τεκμήρια για το υπό κατάθεση Δελτίο Στοιχείων στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, να έρθουν σε επαφή με τον εκδότη της εφημερίδας *ο Πολίτης* κ. Δημήτρη Τσουκάτο, προκειμένου να προμηθευτούν και να συμπληρώσουν την ειδική φόρμα που χρειάζεται.

Στάθης Αρβανίτης

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ ΒΑΣΤΑΣ

Την Κυριακή, 16 Ιουνίου 2024, συμμετείχαμε στην εκδρομή που πραγματοποίησε η Αδελφότητα Μεγάλου Ρεύματος Βοσπόρου «Ο Ταξιάρχης» στο πέτρινο ναΐδριο Αγίας Θεοδώρας Βάστας και στον παραδοσιακό οικισμό της Καρύταινας, που βρίσκονται στην περιοχή Λαγκάδια του Νομού Αρκαδίας.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Ως όαση δροσιάς λειτούργησε για όλους τους συμμετέχοντες η ημερήσια αυτή προσκυνηματική εκδρομή στην καταπράσινη περιοχή της Αρκαδίας που πραγματοποίησε η Αδελφότητα Μεγάλου Ρεύματος Βοσπόρου «Ο Ταξιάρχης» μετά τον καύσωνα που προηγήθηκε σε όλη την Ελλάδα.

Αρκετά νωρίς το πρωί επιβιβαστήκαμε στο πούλμαν, το οποίο ήταν γεμάτο με μέλη και φίλους της Αδελφότητας από την Αθήνα και το Παλαιό Φάληρο με τελικό προορισμό το ξακουστό ναΐδριο της Αγίας Θεοδώρας στην Αρκαδία, πλησίον της Μεγαλόπολης.

Η πρώτη στάση πραγματοποιήθηκε μετά από αρκετή ώρα σε καφέ την Εθνικής Οδού Κορίνθου-Καλαμάτας, ενώ η δεύτερη για ξεκούραση, καφέ και φωτογράφιση του ομώνυμου μεσαιωνικού κάστρου και της γύρω μεσαιωνικής καστροπολιτείας πραγματοποιήθηκε στην Καρύταινα, η οποία είναι κτισμένη αμφιθεατρικά γύρω από το κάστρο. Αυτός είναι και ο λόγος φυσικά που αποκαλούν την Καρύταινα «Τολέδο της Ελλάδας».

Στη συνέχεια, επειδή ήδη είχε μεσημεριάσει, ξεκινήσαμε διασχίζοντας για αρκετή ώρα έναν δρόμο δύσκολο με συνεχείς στροφές για να φτάσουμε σε ένα καταπράσινο τοπίο, δίπλα σε τρεχούμενα νερά. Εδώ ήταν η Βάστα όπου βρίσκεται το φημισμένο πέτρινο μικροσκοπικό βυζαντινό εκκλησάκι της Αγίας Θεοδώρας, με 17 βελανιδιές που ξεπηδούν από τη στέγη της. Η Αγία Θεοδώρα σημειωτέον έχει μπει στο βιβλίο Γκίνες ως το «θαυμαστό ναΐδριο», γενόμενη έτσι διεθνώς γνωστή ως ένα από τα πιο παράξενα εκκλησάκια του κόσμου.

Επειδή είχαν φτάσει νωρίτερα από εμάς πολλά πούλμαν με επισκέπτες, αποφασίσαμε να πάμε πρώτα να γευματίσουμε στο μοναδικό διπλανό πανέμορφο ταβερνάκι και να επισκεφθούμε για προσκύνημα το εκκλησάκι μόλις φύγουν οι προηγούμενοι επισκέπτες. Έτσι και έγινε. Το απόγευμα όλοι μαζί επισκεφθήκαμε το εκκλησάκι για να ανάψουμε το κεράκι μας, να προσκυνήσουμε και να τραβήξουμε, όπως πάντα, τις απαραίτητες αναμνηστικές φωτογραφίες.

Αργά το απόγευμα επιβιβαστήκαμε ευχαριστημένοι στο πούλμαν και πήραμε τον δρόμο για την Αθήνα με τις καλύτερες εντυπώσεις. Την οργάνωση της εκδρομής είχαν η Προέδρος της Αδελφότητας κ. Τούλα Μουζάκα-Αναστασίου και μέλη του Δ.Σ., τα οποία συμμετείχαν στην εκδρομή.

ΜΠΟΜΟΝΤΙΑΔΑ 2024

Με τη συγκέντρωση αρκετών Ζωγραφειωτών γιορτάστηκε και φέτος το βράδυ της 3ης Ιουλίου 2024 στην μπιραρία Cactus lounge beer bistro στο Παλαιό Φάληρο, αυτό το καθιερωμένο παλιό έθιμο από την Πόλη, η «Μπομοντιάδα» που οργάνωσε ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών.

Στον φετινό εορτασμό αρκετοί ήταν οι Ζωγραφειώτες που παραβρέθηκαν και οι περισσότεροι κάθισαν σε τραπέζια με τους συνταξιώτες τους για να θυμηθούν τα παλιά, όταν ήταν ακόμα μαθητές στο Ζωγράφειο. Παραβρέθηκαν ακόμα και κάποιοι φίλοι της σχολής και του Προέδρου κ. Κόλμαν, μεταξύ αυτών και η εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Από την αρχή υπήρξε μεγάλο κέφι και τα μεγάλα ποτήρια με τις μπίρες ερχόντουσαν συνέχεια στα τραπέζια μέχρι να ξεκινήσει από κάθε τραπέζι η προσέλευση από τον πλούσιο μπουφέ του καταστήματος με σαλάτες, ορντεντ και φαγητά. Πριν μάλιστα αρχίσουν το φαγητό, από τα μόνιτορ της μπιραρίας μεταδόθηκε βιντεοσκοπημένο μήνυμα με σύντομο χαιρετισμό του Διευθυντή του Ζωγραφείου Λυκείου κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, ο οποίος μεταξύ άλλων ευχήθηκε στους παρευρισκόμενους να περάσουν όμορφα σε αυτή την καθιερωμένη Μπομοντιάδα που γινόταν στην Αθήνα.

Η συγκέντρωση συνεχίστηκε με κέφι μέχρι περίπου τα μεσάνυχτα, με ευχάριστη κουβεντούλα μεταξύ των παρευρισκόμενων.

Στο τέλος έγινε η κλήρωση ενός βιβλίου, από τα αριθμημένα μπιλιετάκια που μοιράστηκαν κατά την είσοδο στο κατάστημα, κίνηση που συνηθίζει ο Σύνδεσμος τα τελευταία χρόνια.

Έτσι πέρασε και αυτή η όμορφη βραδιά της οποίας τη γενική επιμέλεια από το Δ.Σ. του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών είχαν ο Πρόεδρος κ. Νίκος Κόλμαν, ο κ. Μάκης Μπαχτιάρι και ο κ. Λάζαρος Καραογλάνογλου.

Και του χρόνου να είμαστε καλά και να ξαναβρεθούμε.

Στάθης Αρβανίτης

ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Ο Πολίτης παραβρέθηκε το βράδυ στις 2ας/7/2024 στον 2ο όροφο του Καστρίτσιου Μουσείου για να παρακολουθήσει τη θερινή συνάντηση των Νέων Εθελοντών της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., που πραγματοποιούν κάθε χρόνο αυτήν την εποχή, προβάλλοντας για πρώτη φορά ως θέμα την κουζίνα των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε και ο Πρόεδρος της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. κ. Ν. Ουζούνογλου.

Η εκδήλωση, παρά τη ζέστη και την υγρασία, συγκέντρωσε αρκετά άτομα, που τα περισσότερα έφεραν μαζί τους πολίτικους μεζέδες που μαγειρέψαν οι ίδιοι ή οι γονείς τους. Έτσι στον μπουφέ που στήθηκε είδαμε ντολμαδάκια, φασολάκια πιάζι, λακέρδα, σαλάτα κισίρ, τουρσιά, μπατόν σαλέ, μπακλαβά, συνοδευόμενα από Yeni Raki. Ακολούθησε για όλους κέρασμα άσπρου γλυκού (υποβρύχιο), σε ποτήρι με παγωμένο νερό, όπως το συνηθίζουν και στην Πόλη.

Μετά το φαγητό και το ουζάκι μίλησαν όσοι ήθελαν για τα φαγητά και τους μεζέδες της Πόλης. Πρώτος ο πρόεδρος των Νέων Εθελοντών της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. κ. Παναγιώτης Κρανι-

διώτης, ο οποίος μετά από έναν σύντομο χαιρετισμό, αναφέρθηκε στην κατασκευή της λακέρδας στην Κωνσταντινούπολη, όπως του την περιέγραψε ο ιδιοκτήτης του μεζεδοπωλείου «Τούνελ» ο κ. Κώστας Δουχάνης. Ακολούθησαν με τις περιγραφές τους για τη σαλάτα κισίρ, το πιάζι, τα γεμιστά, το χιουνκιάρ μπεγεντί, τις κόκκινες φακές και πολλά άλλα φαγητά οι κ.κ. Λάζαρος Γιόφογλου, Όλγα Χάρτμαν, Λένα Αναπινιώτη, Θεοδώρα Φωτογιαννοπούλου και αρκετοί άλλοι. Αρκετή κουβέντα έγινε και για τα καταστήματα της Αθήνας με φαγητά της Πόλης, όπως τον Παντελή και τη Σουζάνα.

Μετά τη συζήτηση αυτή, ο πρόεδρος κ. Κρανιδιώτης υπο-

σχέθηκε να πραγματοποιηθεί μια πιο οργανωμένη εκδήλωση με το ίδιο θέμα, όπου θα συμμετέχουν ειδικοί για τα φαγητά της πολιτικής κουζίνας.

Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα όλοι άρχισαν σιγά σιγά να αποχωρούν ευχαριστημένοι, έχοντας ακόμα νωπές τις γεύσεις των μεζέδων και του ούζου που απόλαυσαν.

Στάθης Αρβανίτης

ιστορία

Αποτέλεσμα οικονομικών και πολιτικών συγκυριών, η ελληνική παροικία στη Βιέννη συνιστούσε ταυτόχρονα μία μικρή ζωντανή κοινωνία, με τη δική της γειτονιά, τη δική της οργάνωση, τους ναούς και τις κοινότητες της, το σχολείο και τους φιλανθρωπικούς της θεσμούς, την τυπογραφία της, τη δική της καθημερινότητα και τις εσωτερικές της σχέσεις, υιοθετώντας τα πρότυπα και τους πολιτισμικούς της κανόνες.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Βιέννη

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολόγος - Συγγραφέας

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

Η δημιουργία της ελληνικής παροικίας στην πόλη έγινε από μετακινήσεις εμπορικού χαρακτήρα κατά τη διάρκεια του 18ου και 19ου αιώνα. Κύριοι φορείς των οποίων υπήρξαν οι έμποροι που ξεκίνησαν από την Κωνσταντινούπολη, τη Βοσνία, τη Σόφια, τη Φιλιππούπολη, τη Χίο αλλά και πόλεις της Μικράς Ασίας. Οι Έλληνες έμποροι που έφτασαν στη Βιέννη τον 18ο αιώνα εγκαταστάθηκαν στο βορειοανατολικό τμήμα της πόλης, εκεί όπου χτυπούσε η καρδιά του χονδρικού εμπορίου και βρίσκονταν οι αποθήκες και τα γραφεία των εμπορικών οίκων ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα και η ίδια η περιοχή να θεωρείται η κατεξοχήν «ελληνική γειτονιά» της Βιέννης, με έναν μικρό δρόμο αργότερα να ονομάζεται Griechengasse (=οδός των Ελλήνων). Έχοντας γνώση των χερσαίων εμπορικών δρόμων της Βαλκανικής, οι Μακεδόνες και Ηπειρώτες αυτοί έμποροι άρχισαν να μεταφέρουν προϊόντα από την Οθωμανική Αυτοκρατορία προς την κεντρική Ευρώπη. Τα σημαντικότερα από αυτά ήταν το μακεδονικό βαμβάκι, τα θεσσαλικά νήματα, ο κρόκος της Κοζάνης, δέρματα, ζώα, μαλλί, λάδι, κρασί και άλλα αγροτικά προϊόντα τα οποία αντάλλασσαν με μάλλινα υφάσματα Λειψίας, λινά και μουσελίνες Αυστρίας, υαλικά Βοημίας, βιεννέζικες πορσελάνες, ασημένια νομίσματα. Οι μεγαλύτεροι και γνωστότεροι ελληνικοί εμπορικοί οίκοι στην πόλη –όπως οι Σίνα, οι Δούμπα, οι Κούρτοι, οι Τύρκα– ήταν οικογενειακές φίρμες, συνεταιρισμοί μεταξύ αδελφών ή μεταξύ πατέρα και γιου, γόννοι ελληνικών εμπορικών οικογενειών που απέκτησαν πλούτο, τίτλους ευγενείας και ανεδείχθησαν κοινωνικά σε εξέχοντα μέλη της βιεννέζικης αστικής τάξης.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Νικόλαος Δούμπας: Ελληνοαυστριακός γεννήθηκε στη Βιέννη του 1830, γιος του Μακεδόνα εμπόρου Στέργιου Δούμπα. Σπούδασε στη Βιέννη, ασχολήθηκε με το εμπόριο και την πολιτική, πρόσφερε μεγάλες δωρεές στο ελληνικό κράτος και κυρίως στον τόπο καταγωγής του καθώς και στην ελληνική αδελφότητα του Αγίου Γεωργίου στη Βιέννη της οποίας υπήρξε και πρόεδρος. Φίλος του Ρι-

χάρδου Βάγκνερ, του Φραντς Σούμπερτ και του Γιόχαν Στράους αλλά και μεγάλος φιλότεχνος, ο Δούμπας χρηματοδότησε την ανέγερση του κτηρίου της «Εταιρείας των Φίλων της Μουσικής», ενώ μετά τον θάνατό του το 1900 κληροδότησε τη συλλογή μουσικών έργων και βιβλίων του στη Βιβλιοθήκη της Βιέννης.

Θεόδωρος φον Κάραγιαν: Ιστορικός και καθηγητής της γερμανικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Βιέννης και πρόεδρος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών. Γιος του Κοζανίτη εμπόρου Γεωργίου Καραγιάννη ο οποίος εγκαταστάθηκε στη Βιέννη στα μέσα του 18ου αιώνα και διέπρεψε στο εμπόριο. Ο γιος του Μαξιμιλιανός έγινε γιατρός και ήταν πατέρας του αρχιμουσικού Χέρμπερτ φον Κάραγιαν. Ο Θεόδωρος φον Κάραγιαν ήταν ο πρώτος που ασχολήθηκε με τη μουσική. Ανήκε στον χορό των ψαλτών της ελληνορθόδοξης εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου.

Γεώργιος Σίνας (1783-1856): Από τη Μοσχόπολη Κορυτσάς εγκαταστάθηκε στη Βιέννη. Ήταν ένας από τους συντελεστές της ίδρυσης της Εθνικής Τράπεζας της Αυστρίας και διευθυντής της. Οργάνωσε πολλά ταμειύτνια και ασφαλιστικές εταιρείες, συνέβαλε οικονομικά στην ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής της Βιέννης και υπήρξε πρόεδρος των μεγαλεμπόρων της πόλης. Για τις υπηρεσίες που προσέφερε στην Αυστρία τιμήθηκε με τον τίτλο του βαρόνου. Από το 1834 εκπροσώπησε την Ελλάδα ως γενικός πρόξενος στη Βιέννη, ενώ ταυτόχρονα έκανε μεγάλες δωρεές στο ελληνικό κράτος, όπως την οικονομική ενίσχυση της Εθνικής Τράπεζας, του Αστεροσκοπείου Αθηνών για την ανέγερσή του, και διαφόρων εκπαιδευτικών (Αρσάκειο, Πανεπιστήμιο Αθηνών) και κοινωφελών ιδρυμάτων (Αρχαιολογική Εταιρεία, Οφθαλμιατρείο).

Σίμων Σίνας (1810-1876): Γιος του Γεωργίου Σίνα, γεννήθηκε στη Βιέννη, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης φιλοσοφία, ιστορία, πολιτική οικονομία, γνώριζε έξι γλώσσες και διαδέχτηκε τον πατέρα του στις οικογενειακές επιχειρήσεις. Εξελέχθηκε ως ένας

Σίμων Σίνας.

από τους σημαντικότερους οικονομικούς παράγοντες στους τομείς της βιομηχανίας και γεωργίας. Μετά τον θάνατο του πατέρα του το 1856, ανέλαβε πρόξενος της Ελλάδας στη Βιέννη και από το 1858 πρεσβευτής της Ελλάδας στην Αυστροουγγαρία, την Πρωσία και τη Βαυαρία. Έκανε μεγάλες δωρεές τόσο στην πόλη της Βιέννης (Εμπορική Σχολή, ελληνική κοινότητα, ανέγερση ναού Αγίας Τριάδας, Εταιρεία Φίλων Μουσικής) όσο και στο ελληνικό κράτος με σημαντικότερη την ανέγερση το 1859 του κτηρίου της Ακαδημίας Αθηνών και τη χορήγηση πολλών υποτροφιών, σε σπουδαστές των φυσικομαθηματικών, στην Ευρώπη.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΟΓΙΟΙ ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Η Βιέννη υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους προορισμούς Ελλήνων λογίων και προσωπικοτήτων του νεοελληνικού Διαφωτισμού κατά τον 18ο και 19ο αιώνα.

Άνθιμος Γαζής (1758-1828): Λόγιος, κληρικός, δάσκαλος του Γένους, γεννήθηκε στις Μηλίες του Πηλίου και το κατά κόσμον όνομά του ήταν Αναστάσιος Γκάζαλης. Σε ηλικία 16 ετών χειροτονήθηκε διάκονος και λίγο αργότερα πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου εργάστηκε ως γραφέας στο Πατριαρχείο. Στη συνέχεια πήγε στη Βιέννη να συνεχίσει τις σπουδές του και το 1797 να διοριστεί εφημέριος του ναού του Αγίου Γεωργίου. Στη Βιέννη έμαθε ξένες γλώσσες και μελέτησε φιλοσοφικά και επιστημονικά έργα. Επιδόθηκε σε μεταφραστική, εκδοτική δραστηριότητα και χαρτογραφική (χάρτες, άτλαντες). Εξέδωσε και δικά του έργα: 2 τόμοι της *Ελληνικής Βιβλιοθήκης* με βιογραφίες αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων το 1807 και 3 τόμοι του *Λεξικού Ελληνικού* το 1809, το 1812, το 1816. Από δε τις αρχές του 1811 εξέδωσε το περιοδικό *Ερμής ο Λόγιος*, που εκδίδετο έως τις αρχές της Ελληνικής Επανάστασης. Το 1816 αναχωρεί για Οδησό και μυείται στη Φιλική Εταιρεία.

Κωνσταντίνος Κούμας (1777-1836): Λόγιος

και δάσκαλος του Γένους, επιστήμονας και φιλόσοφος γεννήθηκε στη Λάρισα. Ασχολήθηκε με τη διδασκαλία, συγγραφή, μετάφραση και την έκδοση βιβλίων. Σε νεαρή ηλικία δίδαξε στα σχολεία της Λάρισας. Το 1804 ακολούθησε τον Άνθιμο Γαζή στη Βιέννη και εκεί σπούδασε φυσική και μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο. Το 1809 πήγε στη Σμύρνη και δίδαξε στο «Φιλολογικό γυμνάσιο». Το 1812 εξέδωσε στη Βιέννη επιτομή φυσικής για τους μαθητές του και το 1814 ανέλαβε τη διεύθυνση της Μεγάλης του Γένους Σχολής στην Κωνσταντινούπολη και δίδαξε μαθηματικά, ελληνικά και φιλοσοφία. Κατόπι πέρασε από τη Σμύρνη, τη Βιέννης και τη Γερμανία όπου το 1820 ανακηρύχθηκε διδάκτωρ της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο της Λειψίας, μέλος της Ακαδημίας του Βερολίνου και του Μονάχου. Το σημαντικότερο φιλοσοφικό του έργο είναι το *Σύνταγμα Φιλοσοφίας* που στηρίζεται σε έργα Γερμανών καντιανών φιλοσόφων.

Νεόφυτος Δούκας (1760-1845): Πολυγραφότατος λόγιος και κληρικός ο Νεόφυτος γεννήθηκε στα Άνω Σουδενά της Ηπείρου. Αρχικά σπούδασε στη σχολή του Μετσόβου και στη συνέχεια στην Αυθεντική Σχολή Βουκουρεστίου. Από το 1803 έως το 1815 υπηρέτησε στον ναό του Αγίου Γεωργίου της Βιέννης και μετά ανέλαβε τη διεύθυνση της Σχολής Βουκουρεστίου, την οποία διατήρησε μέχρι την έκρηξη της ελληνικής επανάστασης. Μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας, διέθυνε το Ορφανοτροφείο της Αίγινας και στη συνέχεια διορίστηκε διευθυντή στη Ριζάρειο Σχολή, όπου λόγω ασθένειας δεν ανέλαβε καθήκοντα. Βασικό έργο του Νεόφυτου Δούκα υπήρξε η έκδοση αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων (του Θουκυδίδη, του Αρριανού, του Ομήρου, του Πινδάρου, τους Λόγους των Αττικών Ρητόρων, κ.ά.).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βάσω Σειρηνίδου, *Έλληνες στη Βιέννη 18ος-μέσα 19ου αιώνα*, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2010.
Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου, *Οι ελληνορθόδοξοι ναοί και ο ελληνισμός της Βιέννης*, Βιέννη-Αθήνα 1998.
Επτά Ημέρες Καθημερινή, «Ο Ελληνισμός της Διασποράς-Βιέννη», Αθήνα 14/5/1995.

ΕΝΔΟΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Εκλογές στην Τουρκική Δημοκρατία (III)

Το άρθρο-μελέτη αναλύει τη διαμόρφωση της «πολιτικής πραγματικότητας» στην Τουρκική Δημοκρατία (ΤΔ) από την ίδρυσή της μέχρι επί των ημερών μας, μέσω βουλευτικών, Προεδρικών και τοπικών εκλογών. Λόγω πολλών αναφορών σε αριθμούς και πίνακες, αλλά και για ευκολότερη ανάγνωση, έχουν αφαιρεθεί οι πλέον των 130 υποσημειώσεις. Μερικές εξ αυτών, απαραίτητες, συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο εντός αγκυλών ή παρενθέσεων.

Γ' ΚΙΝΗΜΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (12/9/1980) & Ο ΟΖΑΛΙΣΜΟΣ (ÖZALİZM)

Με το τελευταίο κίνημα των Ένοπλων Δυνάμεων θα καταργηθούν το Σύνταγμα του 1961 και όλα τα πολιτικά κόμματα, θα φυλακιστούν όλα τα πολιτικά στελέχη και θα τους επιβληθεί δεκαετής στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων. Θα συλληφθούν όλοι οι ως προς το νέο κατεστημένο «ακράιοι» πολίτες (μέχρι τέλος του Οκτωβρίου του 1980 συλλαμβάνονται 650.000 άτομα, και οι 230.000 εξ αυτών καταδικάζονται σε διάφορες ποινές στα «Ειδικά Δικαστήρια»). Για να αντιμετωπιστούν τα οικονομικά προβλήματα θα διοριστεί ως Υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ [Πρωθυπουργός ήταν ο τώως ΓΕΝ Saim Bülent Ulusu (21/9/1980-13/12/1983)] ο από το ΑΡ προερχόμενος τεχνοκράτης της Παγκόσμιας Τράπεζας (1971-1973) Halil Turgut Özal (20/9/1980-14/7/1982, γ. 13/10/1927 - θ. 17/4/1993). Ο Özal στις 14/7/1982 θα παραιτηθεί λόγω του ότι δεν του παρέχεται η απαιτούμενη ελευθερία για «τις διορθωτικές κινήσεις στην εθνική οικονομία».

Στις 23/10/1981 θα επαναλειτουργήσει η Βουλή με διορισμένους βουλευτές, περισσότεροι εξ αυτών αναγνωρισμένες προσωπικότητες τεχνοκρατών και τώως ανώτατοι αξιωματικοί των Ένοπλων Δυνάμεων. Η «διορισμένη Βουλή» θα συντάξει το νέο Σύνταγμα, το οποίο με το δημοψήφισμα τις 7/11/1982 και με 91,7% θετικές ψήφους θα γίνει αποδεκτό και από το εκλογικό σώμα. Το νέο Σύνταγμα θα θεθεί άμεσα σ' εφαρμογή.

Με την εφαρμογή του νέου Συντάγματος θα επιτραπούν να συμμετάσχουν στις βουλευτικές εκλογές τις 6/11/1983 μόνο 3 επί σκοπού ιδρυόμενοι συνδυασμοί. Το ελάχιστο όριο συμμετοχής στη Βουλή ορίζεται το 10% και απαιτείται συγκεκριμένος αριθμός ψήφων ανά εκλογική περιφέρεια (ο συνδυασμός των περιορισμών στόχευε ανοικτά τις Κουρδικές οργανώσεις). Έτσι το «κατεστημένο» θα προσπαθήσει να περιορίσει στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές τη συμμετοχή στη Βουλή σε όσο το δυνατόν λιγότερους συνδυασμούς. Στις εκλογές τις 6/11/1983 θα συμμετάσχουν συνδυασμοί, τους οποίους τα ΜΜΕ αποκαλούσαν ως «κόμματα της 6ης Νοεμβρίου», και ήταν τα:

- Εθνικιστικό Δημοκρατικό Κόμμα (MDP, Milliyetçi Demokrasi Partisi) που ηγείται ο τώως στρατηγός, Βοσνιακής καταγωγής Cihadettin Turgut Sunalp (Τζιχαντίν Τουργκούτ Σούναλπ), δηλώνει ότι είναι συνεχιστής των ΜΚ. Θα λάβει 23,3 % των ψήφων (71/399 έδρες).
- Λαϊκιστικό Κόμμα (HP, Halkçı Parti) που ηγείται ο τώως Υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Necdet Calp (23/9/1980-11/4/1983, Νετζνέτ Τζάλπ), δηλώνει ότι είναι συνεχιστής του CHP. Θα λάβει 30,5 % των ψήφων (117/399 έδρες).
- Κόμμα Μητέρας Πατρίδας (ANAP, Ana-

vatan Partisi) που ηγείται ο Turgut Özal. Θα λάβει 45,1% των ψήφων (211/399 έδρες).

Η πολιτική ζωή των ΜDP και HP θα είναι βραχύβια, ενώ το ANAP θα αποτελέσει την κύρια δεξαμενή των μελλοντικών φιλελεύθερων και Ισλαμοφιλελεύθερων κομμάτων. Προφανώς αποτέλεσε και την κύρια δεξαμενή του «επί σκοπού» κόμματος ΑΚΡ. Στις τοπικές εκλογές του 2024 το ANAP στους Δήμους θα λάβει μόλις 14.638 ψήφους (0,034%)...

Ο Özal στις 13/12/1983 θα αναλάβει την Πρωθυπουργία της χώρας συστήνοντας αυτοδύναμη κυβέρνηση. Έτσι θα του δοθεί η ευκαιρία να συνεχίσει χωρίς παρεμβάσεις το οικονομικό σχέδιο το οποίο αποκαλείται Özalizm (Οζαλισμός: Το ιδιόμορφο νεοφιλελεύθερο οικονομικό σύστημα εφαρμόστηκε στην ΤΔ την περίοδο 24/1/1980-5/4/1994. Όταν το οικονομικό άνοιγμα προς Ισλαμικές χώρες και το πολιτικό άνοιγμα προς τους Κούρδους βασίζεται σε Ισλαμικές αρχές και στις αρχές της νεοφιλελεύθερης οικονομίας που πρεσβεύει ο Özal, συνδυάζονται με τη στήριξη του κοσμικού κράτους, θα καθιερωθεί ο ορισμός Οζαλισμός). Ο Özal θα απευθυνθεί στις «χώρες του κόλπου» για εύρεση κεφαλαίων, στους Κούρδους για να περιορίσει τις μάχες που διεξάγονται στην Ανατολική και Νοτιοανατολική Ανατολία και να προσελκύσει τα Δυτικά κεφάλαια προς υλοποίηση του Σχεδίου Νοτιοανατολίας (GAP, Güneydoğu Anadolu Projesi, 1984-2015 σύνολο επενδύσεων 32 δις \$ ΗΠΑ), προς επίλυση του ενεργειακού και αρδευτικού προβλήματος με απώτερο στόχο την οικονομική ανάπτυξη των «Κουρδικών» περιοχών. Για την άμεση οικονομική στήριξη αλλά και για να παραμείνει η ΤΔ στην Δυτική κεφαλαιαγορά, θα απευθυνθεί στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Το μνημόνιο που υπογράφεται μεταξύ ΤΔ - ΔΝΤ επιφέρει 7 βασικές παρεμβάσεις:

- Την ελεύθερη διακύμανση της Τουρκικής Λίρας (ΤΛ). Την άμεση κατά 32,7% υποτίμηση της ΤΛ. Έτσι μεταξύ δύο κινήματων (12/3/1971 - 12/9/1980) η ΤΛ με συνεχείς υποτιμήσεις θα απωλέσει 101,1% της αξίας της!
- Τον περιορισμό των επιδοτήσεων σε γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή. Εκτός λιπασμάτων, μεταφορών και ενέργειας διακόπτεται κάθε είδος επιδοτήσεων στον πρωτογενή τομέα.
- Τον περιορισμό των ΔΕΚΟ.
- Την απελευθέρωση του εξωτερικού εμπορίου, των εξωτερικών επενδύσεων και της εξαγωγής κερδών των ξένων επενδύσεων.
- Την ελευθερία δράσης των ξένων εργαζομένων της ΤΔ από την ΤΔ.
- Την τμηματική απελευθέρωση εισαγωγών, την άμεση ρύθμιση του νομικού πλαισίου εισαγωγών-εξαγωγών, τη στήριξη εξαγωγών (φορολογική ελάφρυνση, χαμηλότοκα δάνεια, κ.ά.).

- Την ρύθμιση επιτοκίων από την «αγορά» και όχι από το κράτος.

Βασική κατευθυντήρια γραμμή της οικονομικής πολιτικής μετά τις 24/1/1980 αποτελεί η ρύθμιση των τιμών βάσει της αρχής προσφοράς-ζήτησης και ο εκβιομηχανισμός της ΤΔ με γνώμονα τις εξαγωγές.

Η επιβολή τιμής πώλησης στα γεωργικά προϊόντα την ημερομηνία σοποράς τους και όχι την ημερομηνία που διατίθεται στην αγορά σε μια γεωργική χώρα όπου ο πληθωρισμός τρέχει πάνω από το 100%, όπως η ΤΔ, σε συνδυασμό με την απαγόρευση των επιδοτήσεων στη γεωργία, φέρει την καταστροφή στον εν λόγω τομέα. Έτσι όταν το 1970 το ποσοστό συμμετοχής της γεωργίας στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) ήταν 26,2%, και το 68% των απασχολούμενων εργαζόνταν στον πρωτογενή τομέα, το 2000 τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώνονται σε 15,4% και 36%. Ενώ ο πληθυσμός της χώρας είχε σχεδόν διπλασιαστεί (1970:35.605.176 - 2000:67.803.927), έχει μειωθεί ο αγροτικός πληθυσμός σε απόλυτους αριθμούς.

Όταν με την δικαιολογία «περιορισμού του πληθωρισμού» πιέζονται οι τιμές στα γεωργικά προϊόντα και σημειώνονται συνεχείς υποτιμήσεις της ΤΛ, είναι αναπόφευκτη η υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου του μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού και η εσωτερική μετανάστευση προς τους Δυτικούς βιομηχανικούς νομούς. Γνωρίζοντας ότι ο Οζαλισμός θα προκαλέσει μαζική αστικοποίηση, το 1984 με το Ν.2985-2/3/1984 θα ιδρυθεί ο θεσμός της «εργατικής κατοικίας» [Torlu Konut İdare Başkanlığı (TOKİ)].

Εκτός του ότι η φτώχεια και δυστυχία μεταφέρονται από την ύπαιθρο στις μητροπόλεις, η άτακτη αστικοποίηση θα δημιουργήσει πολιτισμικές συγκρούσεις και γκετοποιημένες συνοικίες στις μητροπόλεις. Το φαινόμενο συνεχίζεται και στον 21ο αι, όπου η μεταναστευτική πολιτική, οι πολιτισμικές διαφορές και οι οικονομικές δυσχέρειες θα προκαλέσουν, με την ανοχή του κρατικού μηχανισμού, την έξαρση της λειτουργίας κάθε είδους Ισλαμικού Τάγματος στις γκετοποιημένες συνοικίες. Η αστυφιλία αποδεικνύεται από το ότι το 2020 στους 30 Μητροπολιτικούς Δήμους κατοικούν 64 εκ. (78% του πληθυσμού) και στην υπόλοιπη χώρα μόλις 18 εκ (22% του πληθυσμού). Το δε ΤΟΚΙ μετά το 2015 θα μεταλλαχτεί σε οργανισμό παραγωγής πλούτου των ημετέρων εργολάβων του καθεστώτος RTE.

Στην προσπάθεια άμεσης στέγασης των πολλών που εγκαταλείπουν την ύπαιθρο και επίλυσης ενός διεθνούς αγκαθίου που απασχολούσε την ΤΔ, ο Özal θα επιτρέψει στους απελαθέντες της περιόδου 1963-1964 Έλληνες υπηκόους Κωνσταντινουπολίτες να επστρέψουν για περιορισμένο χρόνο στην γένετρά τους για να πουλήσουν / εκποιήσουν

την δεσμευμένη ακίνητη περιουσία τους και στα πλαίσια ελεύθερης εξαγωγής κερδών να εξαγουν ετησίως μέχρι 50.000 \$ ΗΠΑ ή να προβούν σε επενδύσεις στην ΤΔ.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1987 -

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΟ
Ο υιός του İsmet İnönü, παγκοσμίως αναγνωρισμένος καθηγητής Φυσικής Erdal İnönü (Ερντάλ Ινονού) ανταποκρινόμενος στη βούληση της βάσης του CHP, αποφεύγοντας λόγω απαγορευτικών διατάξεων, να χρησιμοποιήσει το όνομα CHP, θα ιδρύσει το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SODEP, Sosyal Demokrat Parti). Την ίδια περίοδο ο τώως γερο-σιαστής Ahmet Nusret Tuna (Αχμέτ Νουσερέτ Τούνα) ανταποκρινόμενος στη βάση του ΑΡ θα ιδρύσει το φιλελεύθερο Κόμμα του Ορθού Δρόμου (DYP, Doğru Yol Partisi). Αν και θα απαγορευθεί η συμμετοχή των SODEP και DYP στις βουλευτικές εκλογές τις 6/11/1983, μετά την επιτυχία του ANAP, όπου το εκλογικό σώμα είχε εκφράσει τα αρνητικά του συναισθήματα προς στα στελέχη των Ένοπλων Δυνάμεων, θα τους δοθεί η σχετική άδεια συμμετοχής στις τοπικές εκλογές που θα διεξαχθούν στις 25/3/1984.

Το ANAP θα σαρώσει και στις τοπικές εκλογές τις 25/8/1984. Θα κερδίσει όλους τους Μητροπολιτικούς Δήμους και το 51% των δήμων της επικράτειας. Το SODEP θα έλθει δεύτερο κόμμα λαμβάνοντας το 30% των έγκυρων ψηφοδελτίων. Έχοντας υπόψιν ότι οι περισσότεροι ψηφοφόροι του HP ήταν τώως ψηφοφόροι του CHP, στις 2/11/1985 θα συμμειχθούν τα δύο κόμματα δημιουργώντας το Σοσιαλδημοκρατικό Λαϊκό Κόμμα (SHP, Sosyal Demokrat Halkçı Parti). Στις 14/11/1985 η σύζυγος του Bülent Ecevit, Zekiye Rahşan Ecevit (Ζεκίε Ρεχσάν Ετζεβίτ) θα ιδρύσει το Δημοκρατικό Αριστερό Κόμμα (DSP, Demokratik Sol Parti) και θα καλέσει όλους τους Σοσιαλδημοκράτες να συμμετάσχουν στο νέο κόμμα. 25 βουλευτές που αντιδρούσαν στην συνένωση SODEP - HP θα παραιτηθούν από το SHP και στις 29/12/1986 θα ενταχθούν στο DSP. Έτσι το DSP πλέον θα αντιπροσωπεύεται και στην Βουλή σχηματίζοντας κοινοβουλευτική ομάδα.

Όταν με το δημοψήφισμα που διεξάχθηκε στις 6/9/1987 με ελάχιστη διαφορά (50,16 Ναι, 49,84 Όχι) ψηφίζεται η άρση των πολιτικών περιορισμών που είχαν επιβληθεί στους πολιτικούς ηγέτες, στις 13/9/1987 ο Bülent Ecevit θα αναλάβει την προεδρία του DSP. Οι διαφωνίες που προέκυψαν για την προεδρία θα συμβάλουν στην παραίτηση και την μετακίνηση βουλευτών από το DSP στο SHP. Αν και οι φιλελεύθεροι του DYP θα αναδείξουν ως πρόεδρο τον Süleyman Demirel, το Ισλαμοφιλελεύθερο ANAP του Turgut Özal θα διατηρήσει την πολιτική αυτοδυναμία του στην ΤΔ.

Συνεχίζεται

ελληνοτουρκικά

www.tsoukatou.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Παγκόσμιος Δείκτης Χάσματος Μεταξύ Φύλων – Πάτωσαν στην Ευρώπη Ελλάδα και Τουρκία

Δημοσιεύθηκε η έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για το παγκόσμιο χάσμα μεταξύ των φύλων (Global Gender Gap Report, 2024).

Ο Παγκόσμιος Δείκτης Χάσματος Μεταξύ των Φύλων συγκρίνει ετησίως την τρέχουσα κατάσταση και την εξέλιξη της ισότητας των φύλων σε τέσσερις βασικές διαστάσεις: Συμμετοχή στην οικονομία και ευκαιρίες, εκπαιδευτικό επίπεδο, υγεία και επιβίωση, πολιτική ενίσχυση. Από το 2006 είναι ο μακροβιότερος δείκτης που παρακολουθεί την πρόοδο πολυάριθμων οικονομιών για την εξάλειψη αυτών των διαφορών με την πάροδο του χρόνου.

Όπως προκύπτει από τη φετινή έκθεση η Τουρκία κατατάσσεται στην 127η θέση μεταξύ 146 χωρών, βελτιωμένη κατά δύο θέσεις σε σχέση με την προηγούμενη. Σύμφωνα με την έκθεση, η Τουρκία κατατάσσεται 133η στη συμμετοχή στην οικονομία, 90ή στην εκπαίδευση, 114η στην πολιτική ενίσχυση και 98η στην υγεία και επιβίωση. Η θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια κατάταξη είναι ακριβώς στη μέση 73η μεταξύ 146 χωρών. Σε σχέση με το 2023 βελτιώθηκε κατά 20 θέσεις. Η Ελλάδα στον τομέα συμμετοχής στην οικονομία είναι στην 80η θέση, 66η στην εκπαίδευση, 78η στην πολιτική ενίσχυση και 95η στην υγεία και επιβίωση.

Greece	34	73	0.714
Bosnia and Herzegovina	35	78	0.710
Cyprus	36	84	0.705
Italy	37	87	0.703
Hungary	38	101	0.686
Czechia	39	104	0.684
Türkiye	40	127	0.645

Global Gender Gap Report 2024

Τα πράγματα ωστόσο, αλλάζουν δραματικά τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Τουρκία στο περιβάλλον της Ευρώπης όπου και οι δύο χώρες πατώνουν.

Η μεν Τουρκία είναι στην 40η θέση μεταξύ 40 χωρών, η δε Ελλάδα στην 34η. Οι αναμεταξύ χώρες (35-39) είναι Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κύπρος, Ιταλία, Ουγγαρία και Τσεχία. (φωτό) Οι πρώτες πέντε χώρες στον κόσμο στον Δείκτη, είναι κατά σειρά οι Ισλανδία, Φινλανδία, Νορβηγία, Νέα Ζηλανδία, Σουηδία. Αντίστοιχα, στην Ευρώπη η σειρά είναι και πάλι Ισλανδία, Φινλανδία, Νορβηγία, Σουηδία και πέμπτη η Γερμανία.

Έκπληξη με ελληνοτουρκική συνεργασία στον ΟΑΣΕ - Κοινοί υποψήφιοι για σημαντικές θέσεις

Για συνεργασία «έκπληξη» ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), κάνει λόγο σε δημοσίευσή της η εφημερίδα *Hurriyet*.

Στο δημοσίευμα αναφέρεται ότι Τουρκία και Ελλάδα υπέδειξαν από κοινού υποψηφίους για δύο εξαιρετικά σημαντικές θέσεις στον ΟΑΣΕ, γεγονός που «σηματοδοτεί ξεπάγωμα στις ιστορικά τεταμένες σχέσεις τους».

Όπως αναφέρει η *Hurriyet*, «σε επιστολή τους με ημερομηνία τέλη Μαΐου, λίγο πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, οι υπουργοί Εξωτερικών Τουρκίας και Ελλάδας, Χακάν Φιντάν και Γιώργος Γεραπετρίτης εξέφρασαν την υποστήριξη των χωρών τους για κοινούς υποψηφίους στον ΟΑΣΕ».

Σύμφωνα με το δημοσίευμα, «η επιστολή έφτασε σε Τούρκους και Έλληνες αξιωματούχους στην έδρα του ΟΑΣΕ στη Βιέννη και περιέγραφε την υποψηφιότητα του Φερντίναντ Σινιρίλιογλου, πρώην αναπληρωτή υπουργού της Τουρκίας και μόνιμου αντιπροσώπου στον ΟΗΕ, για τον ρόλο του γενικού γραμματέα του ΟΑΣΕ».

Ο Σινιρίλιογλου αντιμετωπίζει τον ανταγωνισμό πέντε άλλων υποψηφίων για τη θέση του γενικού γραμματέα στον 57μελή οργανισμό. «Η επιστολή πρότεινε επίσης τη διπλωμάτη, Μάνια Τελαλιάν, πρώην διευθύντρια της νομικής υπηρεσίας του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, ως διευθύντρια του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ», προσθέτει.

Στο ίδιο δημοσίευμα γίνεται λόγος για ακόμα ένα μέτρο στην προσπάθεια βελτίωσης και εξομάλυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων με την πρόσφατη υποστήριξη της Τουρκίας στην εκστρατεία της Ελλάδας για

την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο, απορρίπτοντας τον ισχυρισμό ότι ο Λόρδος Έλγιν είχε άδεια από την τότε διοίκηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας για την αφαίρεση των αρχαιοτήτων.

«Εν τω μεταξύ, δημοσιεύματα των μέσων ενημέρωσης ανέφεραν ότι το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών έχει δώσει εντολή στις πρεσβείες του να συνεργαστούν με τις αντίστοιχες τουρκικές για τη διοργάνωση εκδηλώσεων για την υποστήριξη των κοινών υποψηφιοτήτων», προσθέτει η *Hurriyet*. Η Μάλτα, η οποία ασκεί επί του παρόντος την εκ περιτροπής προεδρία του ΟΑΣΕ, θα συντάξει έκθεση βάσει διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, καθορίζοντας τους διορισμούς στις θέσεις-κλειδιά έως τον Σεπτέμβριο.

Επένδυση μαμούθ 1 δισ. δολαρίων στην Τουρκία - Κινεζική εταιρεία κολοσσός θα κατασκευάσει εργοστάσιο παραγωγής οχημάτων

Μία ακόμα αυτοκινητοβιομηχανία, η κινεζική BYD, εμπιστεύθηκε την Τουρκία για την κατασκευή ενός νέου εργοστασίου, ενισχύοντας περαιτέρω τη βιομηχανική παραγωγή της χώρας.

Με τη συμφωνία που υπογράφηκε η BYD θα δημιουργήσει στη Μανίσα μονάδα παραγωγής ηλεκτρικών και επαναφορτιζόμενων υβριδικών αυτοκινήτων με ετήσια δυναμικότητα 150.000 οχημάτων με επένδυση περίπου 1 δισ. δολαρίων. Η εγκατάσταση αναμένεται να τεθεί σε παραγωγή μέχρι το τέλος του 2026. Θα δημιουργηθούν επίσης αμέσως 5.000 θέσεις εργασίας.

Η δημιουργία ενός εργοστασίου στην Τουρκία θα επιτρέψει στη BYD να διαθέτει αυτοκίνητα στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς δασμούς ή άλλους περιορισμούς, εξασφαλίζοντας στην κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία συγκριτικό πλεονέκτημα απέναντι στους εξ ανατολών ανταγωνιστές της.

Αμπντουλάχ Γκιουλ: Ο ήλιος συνεχίζει να λάμπει στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας

Μιλώντας στην 28η Ετήσια Κυβερνητική Στρογγυλή Τράπεζα του Economist με θέμα: «Διασχίζοντας τις συγκρούσεις σε αναζήτηση ευκαιριών - Γεωπολιτική-Περιβάλλον-Τεχνολογία» (28th Annual Economist Government Roundtable) ο πρώην Πρόεδρος και πρωθυπουργός της Τουρκίας Αμπντουλάχ Γκιουλ αναφέρθηκε στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

«Παρά τη δυσάρεστη εικόνα –ο πόλεμος στην Ουκρανία, οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, η άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη– ο ήλιος συνεχίζει να λάμπει σε ό,τι

αφορά τις σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Οι χώρες μας μοιράζονται σύνορα σε θάλασσα και γη και οι κουλτούρες μας συνδέονται. Αυτή η σύνδεση καθιστά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις πολύ πιο ιδιαίτερες σε επίπεδο ανθρώπων», είπε ο κ. Γκιουλ και συνέχισε: «Η κοινή μας γεωγραφία είναι η μοίρα μας, το πεπρωμένο μας. Γι' αυτό τον λόγο πρέπει να λειτουργήσουμε με σωφροσύνη και, με βάση αυτή την πραγματικότητα, να βασιστούμε στον ανοιχτό χαρακτήρα, την καλή προαίρεση και τον θετικό αντίκτυπο που μπορεί να έχει αυτή η προσέγγιση στο μέλλον των διμερών μας σχέσεων.

Όταν εφάρμοσα αυτή την πολιτική, με την προηγούμενη μου ιδιότητα, με τον ομόλογό μου από την Ελλάδα, είχαμε πολύ σημαντικά αποτελέσματα. Δώσαμε προσοχή στη θετική ατζέντα. Η Διακήρυξη των Αθηνών άνοιξε νέο, δυναμικό κεφάλαιο στις σχέσεις μας. Υπάρχει η πολιτική θέληση και από τους δύο ηγέτες να συνεχίσουν τον εποικοδομητικό διάλογο. Το Αιγαίο πρέπει να αποτελέσει πηγή διαλόγου και συνεργασίας, όχι σύγκρουσης. Να λύσουμε όλα τα εκκρεμή ζητήματα στο Αιγαίο με βάση τον εποικοδομητικό διάλογο, τη διπλωματία και το Διεθνές Δίκαιο.

Αυτά πρέπει να υπερσχύσουν απέναντι στη λογική της σύγκρουσης. Αυτές οι προσεγγίσεις προετοιμάζουν το έδαφος για μια μακρόχρονη και ισότιμη επίλυση των ζητημάτων στο Αιγαίο, που θα είναι αποδεκτή και από τις δύο πλευρές. Πρέπει να σεβόμαστε τα εύλογα δικαιώματα και των δύο μερών και πρέπει ο ένας να μπαίνει στη θέση του άλλου. Πρέπει να επικεντρωθούμε σε αυτό από το οποίο όλοι έχουμε να κερδίσουμε, αποφεύγοντας μαξιμαλιστικές προσεγγίσεις».

Ο κ. Γκιουλ αναφέρθηκε στις προοπτικές που ανοίγονται στην ανάπτυξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων στην οικονομία, στην ενέργεια και άλλους τομείς κι επισήμανε: «Με όλες αυτές τις θετικές εξελίξεις πρέπει να παραμείνουμε προσεκτικοί απέναντι σε ανατρεπτικά στοιχεία που είναι έτοιμα να ανατρέψουν το θετικό κλίμα. Να μην πέσουμε στην παγίδα των περιθωριακών ομάδων, οι οποίες θέλουν να προκαλέσουν. Η διατήρηση και η ενίσχυση της θετικής ατμόσφαιρας στις σχέσεις μας θα ωφεληθεί τις χώρες μας και την ευρύτερη περιοχή. Αυτό το θετικό κλίμα θα συμβάλει σε μια μακρόχρονη και αμοιβαία αποδεκτή διευθέτηση του Κυπριακού με βάση τις πραγματικότητες στο νησί».

Μικρά Ασία: Εποποία και καταστροφή

ΤΟΥ ΜΑΝΟΥ ΧΑΜΑΡΑΚΗ

ΕΝ ΕΙΔΕΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Αναμφισβήτητη η Μικρασιατική Καταστροφή για τη νεοελληνική ιστορία αποτελεί τη μεγαλύτερη τραγωδία που υπέστη ο Ελληνισμός μετά την Άλωση της Πόλης, το μοιραίο εκείνο έτος του 1453. Εντός ολίγων μήνων εκατομμύρια Ελλήνων της μικρασιατικής γης και της Αν. Θράκης αναγκάστηκαν να ξεριζωθούν εγκαταλείποντας την πατρογονική τους γη. Παράλληλα, τρεις χιλιάδες χρόνια λαμπρής ελληνικής παρουσίας στη Μικρά Ασία έληξαν άδοξα με τη φυγή των απογόνων εκείνων των Ελλήνων που ήδη από τα τέλη της δεύτερης προ Χριστού χιλιετίας είχαν αποικήσει τα μικρασιατικά παράλια, δημιουργώντας ακμαία οικονομικά και πνευματικά κέντρα. Ωστόσο, η Μικρασιατική εμπλοκή αποτέλεσε –έστω και προσωρινά– τον μεγαλύτερο θρίαμβο που κατήγαγε η Ελλάδα εις βάρος της παροδοσιακής της αντιπάλου, της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Έτσι, μετά τη Βαλκανική εποποία και την απελευθέρωση του κυρίως κορμού της Βαλκανικής Χερσονήσου από τον ελληνικό στρατό, ακολούθησε η απελευθέρωση της Αν. Θράκης, η απόβαση στα παράλια της Μικράς Ασίας και η προέλαση προς τα ενδότερα με τους συνοδευόμενους πανηγυρισμούς των αλύτρωτων ελληνικών πληθυσμών από τη μια και το τρομακτικό για τους Τούρκους σύνθημα «Yunanlar geliyor»¹ από την άλλη.

Εντούτοις, παρά τις φαινομενικές και εντέλει πρόσκαιρες επιτυχίες του στρατού, τα σύννεφα της επικείμενης καταστροφής είχαν ήδη αρχίσει να διαγράφονται στον ολοένα και μουντότερο για τους Έλληνες ουρανό. Έτσι, πριν προλάβει να παρέλθει ένα έτος από τη σύμπτυξη των τριών Σωμάτων στρατού στη γραμμή Εσκή-Σελίρ-Κιουτάχεια-Αφιόν Καραχισάρ, περιήλθε η καταστροφή. Το οριστικό και μοιραίο πλήγμα δόθηκε την αποφράδα μέρα της 13ης Αυγούστου με το περιβόητο ρήγμα της Εξέχουσας του Αφιόν.

Μολοταύτα, για να κατανοηθεί πλήρως η Μικρασιατική εμπλοκή και η συνυφασμένη μ' αυτήν καταστροφή δεν αρκεί μόνο να εξετασθούν οι ιδιαίτερα κρίσιμοι μήνες ανάμεσα στο τέλος των επεκτατικών επιχειρήσεων τον Σεπτέμβριο του 1921 και τον Αύγουστο του επόμενου έτους, όποτε εκδηλώθηκε η μεγάλη επίθεση του «Σταχτή Λύκου».² Για να κατανοηθεί επαρκώς η τραγωδία της Μικρασιατικής εκστρατείας πρέπει να εξετασθεί το παρασκήνιο του διασημότατου πολεμικού εγχειρήματος αυτού –πράγμα ανέφικτο για τις περιορισμένες γραμμές ενός δημοσιογραφικού άρθρου. Παρόλ' αυτά, θα επιχειρήσω να πραγματοποιήσω μία όσο το δυνατόν λιγό-

τερο επιδερμική ανάλυση, παρουσίαση και αποτίμηση των σημαντικότερων γεγονότων που οδήγησαν στο μαύρο έτος του '22.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ – ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Μολοντί οι μνήμες τόσο του ελληνικού λαού όσο και της βασιλικής Αυλής από τη βαλκανική σύγκρουση εναντίον Τουρκίας και Βουλγαρίας ήταν ακόμη νωπές και παρ' ότι και οι δύο αυτές χώρες είχαν συνταχθεί στο στρατόπεδο των Κεντρικών Αυτοκρατοριών (Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Ιταλία) από το πρώτο έτος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, το ξέσπασμα του δικαίως επονομαζόμενου Μεγάλου Πολέμου συνοδεύτηκε από ένα αντίστοιχο ξέσπασμα εσωτερικού πολέμου στην Ελλάδα που, παρόλο που δεν πήρε ποτέ τη μορφή ανοιχτής εμφύλιας σύγκρουσης και είχε ελάχιστα θύματα, αποτέλεσε ουσιαστικά μία εμφύλια διαμάχη. Ο εσωτερικός πόλεμος αυτός αφορούσε τη διαφωνία των κυρίαρχων πολιτικών μερίδων της Ελλάδας σχετικά με το ποια στάση όφειλε να τηρήσει η χώρα απέναντι στις δύο εμπόλεμες παρατάξεις.

Από τη μία μεριά, το κυβερνών κόμμα των Φιλελευθέρων υπό την προεδρία του Ελευθέριου Βενιζέλου αξίωνε την ένταξη της Ελλάδας στη Συμμαχία της Εγκάρδιας Συνεννόησης (Entente Cordiale, Entente=συνεννόηση γαλλιστί, δηλαδή τις εξής χώρες: Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) λόγω της διορατικής πρόβλεψης του Βενιζέλου ότι η Αντάντ (Entente) θα υπερισχύσει των Κεντρικών Δυνάμεων χάρη στην υπεροχή του αγγλικού στόλου έναντι του γερμανικού. Ωστόσο, ο κυριότερος λόγος για τον οποίο ο Βενιζέλος και το στρατιωτικό του επιτελείο –όπως, άλλωστε, και η πλειοψηφία του ελληνικού λαού– θεώρησαν απολύτως αναγκαία την προσχώρηση της Ελλάδας στη συμμαχία της Αντάντ ήταν το γεγονός πως τόσο η Βουλγαρία όσο και η Οθωμανική Αυτοκρατορία³ ανήκαν στο στρατόπεδο των Δυνάμεων του Άξονα (Κεντρικές Δυνάμεις), ήτοι οι προ ενός έτους πολέμιοι της Ελλάδας. Κοντολογίς, οι Βενιζελικοί ακολουθούσαν πιστά το λαϊκό γνωμικό «Ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου».

Από την άλλη, ο θρόνος και η φιλοβασιλική αντιπολίτευση υποστήριζαν απροκάλυπτα τη Γερμανία και τις συμμάχους της. Ο ίδιος ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ο ΙΒ' (όπως συνήθιζαν να τον αποκαλούν οι θαυμαστές του, τάχα ως διάδοχο του Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου) ήταν φίλα προσκείμενος στις Δυνάμεις του Άξονα λόγω της γερμανικής στρατιωτικής εκπαίδευσης που είχε λάβει και, ιδιαιτέρως, των συγγενικών δεσμών που τον συνέδεαν με τον Κάιζερ Γουλιέλμο Β'

της Γερμανίας – ο Έλλην βασιλιάς είχε νυμφευθεί την αδερφή του Κάιζερ, Σοφία. Εξάλλου, είχε δηλώσει ανοιχτά σε μία επιστολή που έστειλε στον Βενιζέλο πως ενώ γνώριζε πως συνέφερε την Ελλάδα να συμμαχήσει με τους Αγγλογάλλους, αντιπασσώταν σθεναρά σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο για να μην θυμώσει τον γαμπρό του: «διά να μην χαλάσω (τας σχέσεις μου) προσωπικώς με τον Αυτοκράτορα εις τον αιώνα τον άπαντα».⁴ Ακόμη, ο επικεφαλής του στρατιωτικού του επιτελείου Ιωάννης Μεταξάς, που επηρέαζε σε μεγάλο βαθμό τις κρίσεις του βασιλιά, πίστευε ακράδαντα στο αίτημα της γερμανικής πολεμικής μηχανής. Καθ' ότι, όμως, γνώριζαν πως μία σύμπραξη με τις Κεντρικές Δυνάμεις και επομένως με την Τουρκία και τη Βουλγαρία ήταν εκ των πραγμάτων ανέφικτη, δεδομένου ότι και οι δύο εποφθαμιούσαν πολλά από τα ελληνικά εδάφη και δεν θα δίσταζαν εν καιρώ πολέμου με οποιαδήποτε πρόφαση να τα καταλάβουν, αρκούσαν σε μία στάση ουδετερότητας εκ μέρους της Ελλάδας.

Εντούτοις τα γεγονότα και οι τρέχουσες εξελίξεις πρόλαβαν οποιαδήποτε κοινή απόφαση που μπορούσε ενδεχομένως να παρθεί ανάμεσα στους διαφωνούντες Βενιζέλο και Κωνσταντίνο. Βούλγαροι Κομιτατζήδες,⁵ επωφελούμενοι την απόβαση συμμαχικών δυνάμεων στην Αν. Μακεδονία, οργανώθηκαν στις ήδη υπάρχουσες από την εποχή του Μακεδονικού αγώνα αντάρτικες ομάδες και λυμαίνονταν όλης της περιοχής. Δεν ήταν, όμως, μόνο άτακτοι Βούλγαροι που δρούσαν –υποβοηθούμενοι από την αδράνεια του ελληνικού στρατού που τηρούσε ουδετερότητα– επί ελληνικού εδάφους. Τακτικός βουλγαρικός στρατός διενήργησε επιθέσεις κατά καιριών ελληνικών θέσεων και αιχμαλώτισε το Δ' Σώμα Στρατού που παραδόθηκε αμαχητί –ο σωματάρχης του δεν είχε λάβει, όπως είχε, ανώτερη διαταγή– και στάλθηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στο Γκαίρλιτς της Γερμανίας, όπου και παρέμεινε μέχρι το

τέλος του πολέμου. Την παρούσα κατάσταση επιδείνωσε η παράδοση από τη φιλοβασιλική κυβέρνηση⁶ του οχυρού Ρούπελ στους Βουλγάρους μαχητές, γεγονός που είχε αρκετά δυσμενή απήχηση στον στρατό και στις λαϊκές τάξεις. Επιπλέον, η ελληνική κυριαρχία στη Βόρεια Ελλάδα φαινόταν να κινδυνεύει κι από τους ίδιους τους συμμάχους, με τους Ιταλούς να προελαύνουν ως τα Ιωάννινα (ως γνωστόν οι Ιταλοί είχαν ανέκαθεν βλέψεις τόσο σε Βόρεια όσο και σε Νότια Ήπειρο) και τους Σέρβους να απαιτούν από τους Γάλλους να μεταφερθεί η έδρα της κυβέρνησης τους στη Θεσσαλονίκη – αίτημα αρκετά πιθανό να ικανοποιηθεί. Γράφει περί αυτού ένας μελετητής της περιόδου αυτής:

«Εν τω μεταξύ η Θεσσαλονίκη διέτρεχε άλλον κίνδυνο. Οι Σέρβοι που τα στρατεύματα των είχαν αρχίσει να μεταφέρονται στο μακεδονικό μέτωπο, εζήτουν να γίνη η Θεσσαλονίκη έδρα της κυβερνήσεως τους. Με τους Γάλλους πρόθυμους για κάθε παραχώρηση προς τους Σέρβους και τον Σαράιγ⁷ έξαλλο επί τόπου δυνάστη, υπήρχε άμεσος κίνδυνος η Θεσσαλονίκη να μετατραπή σε πρωτεύουσα του σερβικού έθνους!»

Συνεχίζεται

ΠΗΓΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καργάκος Ι. Σαράντος, *Η Μικρασιατική εκστρατεία (1919-1922): Από το έπος στην τραγωδία*, εκδ. REAL MEDIA A.E.
Μικρούδης Δ. Γεώργιος, *Το Μετέωρο βήμα στη Μικρασία: 1919-1922*, εκδ. Νεφέλη.
Σταμπουλίδης Λ. Αναστάσιος, *Πόντος: Οι Ρίζες μας*, εκδ. Ινφογνώμων.
Τζανακάρης Ι. Βασίλης, *Εάλω η Σμύρνη*, εκδ. Μεταίχμιο.
Τζανακάρης Ι. Βασίλης, *Σμύρνη 1919-1922. Αριστέιδης Στεργιάδης εναντίον Χρυσοστόμου*, εκδ. Μεταίχμιο.
Τζανακάρης Ι. Βασίλης, *Στο όνομα της προσφυγιάς*, εκδ. Μεταίχμιο.
«Η Μικρασιατική Καταστροφή», ένθετο στην εφημερίδα *Τα Νέα*.

1. Yunanlar geliyor (τουρκ.): Οι Έλληνες έρχονται.

2. Χαρακτηρισμός που αποδίδεται στον Ατατούρκ.

3. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία ήταν χρόνια σύμμαχος της Γερμανίας, η οποία είχε βαλθεί να τη μετατρέψει σε προτεκτοράτο της. Έτσι, εταιρεία γερμανικών συμφερόντων κατασκεύασε τη σιδηροδρομική γραμμή της αυτοκρατορίας (τη λεγόμενη «Γραμμή του Β.Β.Β.», δηλαδή Βερολίνο-Βυζάντιο-Βαγδάτη) και Γερμανοί στρατιωτικοί σύμβουλοι είχαν αναλάβει την αναδιοργάνωση των ενόπλων δυνάμεων, όπως ο αντισυνταγματάρχης Κολμάρ φον ντερ Γκολτς ή Γκολτς Πασάς και ο στρατηγός Λίμαν φον Σάντερς. Οι δυο τελευταίοι «είχαν συμβουλευθεί τους Νεότουρκους πως αν ήθελαν να είναι αφέντες στα εδάφη τους θα έπρεπε να εκδιώξουν τους Έλληνες και τους Αρ-

μενίους και να εγκαταστήσουν καθαρώς αμιγές μουσουλμανικό στοιχείο» (Αρης Κυριαζής, *Παλιννόστηση στις γλυκές πατρίδες: 1918-1922*, εκδ. Φανάριον 2003, σσ. 25-26).

4. Σαράντος Ι.Καργάκος: «Η Μικρασιατική εκστρατεία (1919-1922), Από το Έπος στην Τραγωδία», σ.98.

5. Η λέξη σημαίνει τους Βουλγάρους αντάρτες που οργανωμένοι από την Ανώτατη Μακεδονική Επιτροπή (Κομιτέτ) αγωνίζονταν για την ένωση της Μακεδονίας με τη Βουλγαρία.

6. Ο Βενιζέλος είχε εντωμεταξύ παραπτηθεί τον Φεβρουάριο του 1915 και τον διαδέχτηκε μία σειρά από φιλομοναρχικούς κυβερνητικούς σχηματισμούς.

7. Γάλλος στρατηγός που είχε αναλάβει τη διοίκηση της Στρατιάς της Ανατολής.

α-Πολίτης

Η αναζήτηση της ετερότητας μέσα από το τοπίο του βάθους¹: Δεν Ξεχνώ!

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΑΛΕΚΤΟΡΙΔΗ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΜΥΛΩΝΑ, ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΠΕΡΜΠΕΡΑΚΗ

Αξέχαστοι συμμαθητές οφείλω στην απουσία σας που η μοίρα όρισε και ο μύθος έπλασε να μιλήσω και για εσάς (ως εκπλήρωση άφατης υπόσχεσης...) που ο «Χορός»,² ο οποίος διά των συγκυριών συνδιαμορφώσαμε διανύει στο διηνεκές το ταξίδι του, με απρόσμενες απώλειες, μέχρι την αναπόφευκτη, οριστική και αμετάκλητη «επανασύνδεση» μας.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

Περάσανε πενήντα χρόνια από την αποφοίτησή μας από την 12η επιστημονικού του Ζωγραφείου και την αφετηρία της ακαδημαϊκής περιόδου της γενιάς μας. Πενήντα έτη από τότε που ζήσαμε τις απολυτήριες και τις εισαγωγικές εξετάσεις, τις αγωνίες και αναμονές αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα πρώτα χτυποκάρδια για τα «ματοτσίνια της».³ Ανυποψίαστοι για τα γεγονότα που θα ακολουθήσουν απολαμβάνουμε τη θαλασσινή αλμύρα συνδυασμένη με το άρωμα του πεύκου να μεγαθύνουν την ολύμπια αναμονή του έρωτα στη διαδρομή Χάλκη-Πρίγκηπο με το βαπόρι *Fenerbahçe*.

Ο εκ των υστέρων αναπόφευκτος αναστοχασμός στα συμβάντα της νιότης μας ενδέχεται να αντιμετωπιστεί με καχυποψία και μεμψιμοιρία εστιάζοντας στα «κακώς κείμενα» ή με κατανόηση και συγκατάβαση απέναντι στα γεγονότα που ζήσαμε τότε, δηλαδή να επιλέξουμε την παρανοϊκή ή την επανορθωτική ανάγνωση της πραγματικότητας.⁴

Τα χρόνια εκείνα ανακαλύπταμε τον Καζαντζάκη μετά την προβολή τις ταινίας «Ζορμπάς»,⁵ τις απογευματινές αναπολήσεις στη μουσική του «It's five o'clock»,⁶ τον Σαββόπουλο σιγοτραγουδώντας «μια η άνοιξη, ένα το σύννεφο...» από το κασετόφωνο⁷ και τα μακριά μαλλιά στο rock musical «Hair»... εξωσχολικές ενατενήσεις εν είδη αντιλόγου στο πιεστικό πρόγραμμα εξτρά μαθηματικών του Στεργίου, τις εργασίες από τον τόμο Λογοτεχνία από τα Κείμενα,⁸ τις ασκήσεις Φυσικής του Αλεξανδρίδη... πάντα στον καμβά του «Ne Mutlu Turkum diyene!» και τον έλεγχο του μήκους της φαβορίτας μας...

Το πρωί του Σαββάτου 20 Ιουλίου 1974 ήρθε η απότομη και βίαιη μετάβαση από την ανεμελιά της νιότης στην αβεβαιότητα της επόμενης μέρας. Εκείνο το πρωί μας ξύπνησαν τα εμβλήματα της εθνικής υπερηφάνειας του Mehmetcik, καθώς ο Τουρκικός στρατός εισβάλλει στην Κύπρο.⁹ Ξετυλιγόταν το σχέδιο «Αττίλας» της Τουρκίας για να θυμίζει παγκοσμίως την καταγωγή του έθνους.

Αναπόφευκτα τα πενήντα χρόνια της αποφοίτησής μας συνυφαίνονται με την άδοξη και δραματική πτώση της επτάχρονης δικτατορίας των συνταγματαρχών που, η δημαγωγία του υπερεθνικισμού και αντικομμουνισμού των μοιραίων ηγετών της, οδήγησε στη μεγάλη εθνική προδοσία. Προκάλεσαν την εισβολή νομιζοντας «αφελώς» ότι το πραξικόπημα και η απόπειρα δολοφονίας του Προέδρου της Κύπρου Μακαρίου θα αντιμετωπιζόταν χωρίς αντίποινα. Η ιταμή αποχώρηση των ολίγων ανθρώπων της δικτατορίας έφερε τη Δημοκρατία στην Ελλάδα και αμέσως κυριάρχησε ο άνεμος ελευθερίας που τόσα χρόνια στερήθηκαν οι Έλληνες.¹⁰

Εμείς αισθανόμασταν «όμηροι» τις πρώτες μέρες που ακολούθησαν τις ραγδαίες εξελίξεις και αναρωτιόμασταν: «Άραγε θα ξεσπάσει πόλεμος Ελλάδος-Τουρκίας;» και τι θα συνέβαινε στους 18άρηδες Ρωμιούς σε μια τέτοια περίπτωση;

Τότε άλλαξαν πολλά στην καθημερινότητα των Ρωμιών της Πόλης. Όντας νωπές οι μνήμες των Σεπτεμβριανών του 1955 και των Απελάσεων του 1964, η εισβολή στην Κύπρο αναστάτωση για μια ακόμη φορά την ελληνική κοινότητα. Αλλάξαν τα σχέδια με μαυρισμένα τα παράθυρα των σπιτιών για συσκότιση τις νύχτες και βγάζοντας εισιτήρια μετανάστευσης για σπουδές στην Αθήνα, ασχέτως των επιτυχιών μας στα πανεπιστήμια της Πόλης. Θυμόμαστε το ταξίδι με το πούλμαν, τη στάση στη Ραιδεστό, το φτερούγισμα της καρδιάς καθώς περάσαμε τα σύνορα από τους Κήπους, την ανακουφιστική υποδοχή από συγγενείς και φίλους στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη...

Όπως στην «Ορέστεια» του Αισχύλου οι Ερινύες μετατρέπονται σε Ευμενίδες, έτσι κι εμείς αναγκαστήκαμε να αλλάξουμε τις διαθέσεις μας αλλά οι όψεις μας έμειναν ταργαμένες. «Οι Ερινύες προστατεύουν τη μνήμη, τον φόβο, τις ενοχές των συγκρούσεων που έχουν προηγηθεί».¹¹

Μεταβλήθηκαν απότομα τα σχέδια, οι επιλογές, οι συνθήκες αλλά η αίσθηση της αβεβαιότητας μας κυριεύει μέχρι σταδιακά να συμβιβαστούμε με τη νέα αρχή και να πορευτούμε στις νέες συνθήκες.

Κάποιοι συσπειρωθήκαμε στα πέριξ της Φοιτητικής Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών. Τάσος Ιωαννίδης, Σάββας Τσιλένης, Γιώργος Ιωαννίδης, Φώφη Κετσετζόγλου, Ζήνος Παναγιωτίδης, Νίκος Μπιλέρης μας υποδέχτηκαν με ποικίλες «αναρτήσεις»... Εμπνευσμένοι από τους ανέμους ελευθερίας και δημοκρατίας που έπνεαν στη μεταπολίτευση της Ελλάδος, αρχίσαμε να ασκούμε στην άγνωστη μέχρι πρότινος ανεμπόδιστη δυνατότητα να μιλάμε ελληνικά και ενίοτε να κάνουμε τον σταυρό μας χωρίς να φοβόμαστε την όποια αποδοκιμασία. Το διάστημα 1975-1977 (έτυχε να Προεδρεύω στο ΔΣ) οργανώσαμε εκδηλώσεις Ναζίμ Χικμέτ, Αζίζ Νεσίν και εκδράμαμε να γνωρίσουμε τη δεύτερη μας πατρίδα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών μας και με τη σταθεροποίηση των σχέσεων Ελλάδος-Τουρκίας συχνά πηγαίνονερχόμασταν στην Κωνσταντινούπολη, ενώ ταυτόχρονα «ξεναγίσαμε» συμφοιτητές μας Ελλαδίτες στο Πατριαρχείο, στις αρκετές εν λειτουργία εκκλησίες που βαπτιστήκαμε (κι όχι σε τζαμιά!), στα Πριγκιπώνησα...

Από τη γενιά μας ελάχιστοι σπούδασαν στην Πόλη, οι υπόλοιποι στην Ελλάδα. Σή-

μερα τρεις από την εποχή μας ζούνε στην Πόλη, ο Μητροπολίτης Ικονίου Θεόκλητος, ο Άρης Τσοκώνας (καθηγητής-συγγραφέας), ο Δημήτρης Παπίνης (π. Διευθυντής της Ολυμπιακής).

Η προαναγγελθείσα έκδοση λευκώματος με δεδομένα των γυμνασιακών χρόνων, καθώς επίσης ορισμένα συμβάντα, στιγμές από τις συναντήσεις μας που ακολούθησαν μέχρι σήμερα, στοχεύουμε να είναι έτοιμη στη γιορτή του Νοεμβρίου στο Ζωγράφειο. Την αδυναμία έκδοσης λευκώματος τη χρονιά της αποφοίτησής μας, (μια συνήθεια που δυστυχώς ανακόπηκε το 1962), θα τη μετατρέψουμε σε προνόμιο. Το λεύκωμα των αποφοίτων 1974 θα είναι διασταλμένο στο χρόνο που μεσολάβησε από τότε μέχρι σήμερα!

Διδαχτήκαμε χωρίς τότε να μπορέσουμε να κάνουμε τη σύνδεση με την αλληλουχία γεγονότων που ζήσαμε το καλοκαίρι του '74 την ποίηση του Αισχύλου ο οποίος «...ερμηνεύει τα άγρια πάθη της ψυχής, το μίσος ή την αλαζονεία, καθώς φιλοσοφώντας πάνω στους αρχαίους μύθους συνάγει υψηλά ηθικά διδάγματα».¹²

Όπως στην τραγωδία «Ορέστεια»,¹³ όπου ο Χορός-Λαός περνάει από τα διάφορα στάδια, καταπίεση-απώλεια-εξέγερση-ήττα, έτσι αναλογικά πριν πενήντα χρόνια οι γεωπολιτικές των ισχυρών δυνάμεων στην περιοχή προκάλεσαν τον πόλεμο στην Κύπρο και τις συνέπειές του στους ηττημένους. Η αντίσταση απέναντι στην αδικία, η αναζήτηση δικαίωσης διαταράσσουν την ευταξία όπως την αντιλαμβάνονται οι ισχυροί. Το «Σύμφωνο ειρήνης» επιβάλλεται ως σύμφωνο συμβίβα-

σμού. Η Αθήνα στην εμβληματική σκηνοθεσία του Τερζόπουλου από τον θρόνο της, που συμβολίζει την Ισχύ της Εξουσίας, χρησιμοποιεί όλες τις πρακτικές για να επιβάλλει τη λήθη των εχθροπραξιών, την εξαγορά της εξέγερσης με προνόμια. Η Αθήνα, όπως ακριβώς και η σύγχρονη πολιτική ελίτ, χρησιμοποιεί περίτεχνα το ψέμα, την παραπληροφόρηση, την παραπλάνηση, τη δολιότητα. Η συνθηκολόγηση φαίνεται καθώς επιβάλλεται με «βίαιη πειθώ»¹⁴ να είναι η μόνη λογική και συμφέρουσα λύση στους ηττημένους της ιστορίας. Η Αθήνα δηλώνει στις Ερινύες ευθαρσώς ότι ο Δίας της έχει εμπιστευτεί το κλειδί του δωματίου όπου φυλάγεται ο Κεραυνός. Σκεφτείτε τους ηγέτες που χρησιμοποιούν την προνομιακή σχέση τους με ...κάποιον Δία. Ο Τερζόπουλος στη μοναδική σκηνοθετική οπτική του προχωρά ακόμη πιο εμφαιτικά και «πυροβολεί» μέχρι τελικής υποταγής των όσων επιμένουν να αμφιβάλλουν για την απονομή «δικαιοσύνης», όπως ακριβώς την αντιλαμβάνεται η κάθε «Αθήνα», σε κάθε εποχή. Οι ήχοι πολυβόλων παραπέμπουν στην Παλαιστίνη, στην Ουκρανία...

Κάποτε ρώτησα τον ζωγράφο Κυριάκο Κατζουράκη σχετικά με το έργο του «Όνειρο της Υρμίνης μεσημέρι στην Αθήνα» του 1997 (το έργο απεικονίζει τον εφιάλτη της βίας στις σχέσεις των ανθρώπων και το όνειρο διαφυγής), μου είπε: Η κατάρα των Ατρείδων.

Η Άρρητη Κατάρα των Ατρείδων!
«...όχι ο θάνατος δεν με φοβίζει τόσο, όσο ο φόβος του θανάτου, όταν πέφτει απότομα στα πρόσωπα που αγαπώ...».¹⁵

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

1. «Μέθοδος ψυχοσωματικής εκπαίδευσης ρόλων που στηρίζεται στην απελευθέρωση φυσικής ενέργειας του ηθοποιού με σκοπό την ανάδυση του σώματος ανοίγοντας πρωτόγνωρους ηχητικούς, σωματικούς, ενεργειακούς άξονες...». Θ. Τερζόπουλος, Η επιστροφή του Διονύσου, Θέατρο Άττις 2015.
2. Αποφοιτήσαμε συνολικά 46 μαθητές από το Ζωγράφειο τη σχολική χρονιά 1973-1974, εκ των οποίων 25 από τη 12η Επιστημονική, 10 από το Φιλολογικό και 12 το Εμπορικό τμήμα, αναδρομικά διαπιστώνουμε ότι αποτελέσαμε τον «Χορό» εκείνης της εποχής με πρωταγωνιστές τους δασκάλους μας, Μούτσουλο, Κασαπίδη, Γεωργιάδη, Αλεξανδρίδη... Διευθυντή τον Φραγκόπουλο και υποδιευθυντή τον Αγυμίτη και τους γονείς μας... Το Ζωγράφειο που συμπλήρωσε 130 χρόνια από την ίδρυσή του είχε διανύσει τότε το 80 έτος της διαδρομής του...
3. «Δελφίνι-Δελφινάκι» του Μ. Λοΐζου/Α. Παπαδόπουλου, LP «Σταθμός» 1968.
4. «Παρανοϊκή ή επανορθωτική ανάγνωση» Eve K. Sedgwick το 4ο κεφ. από *Touching Feeling*, 2003 ελλ. Έκδ. Τοποβάρος 2023.
5. «Zorba the Greek» ταινία του Μ. Κακογιάννη βασισμένη στο *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* του Ν. Καζαντζάκη. Η μουσική Μ. Θεοδωράκη έγινε παγκόσμια επιτυχία ως συρτάκι και αποτέλεσε μουσικό μοτίβο των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004. Στην ταινία έπαιξαν οι Α. Κουίν, Άλαν Μπέιτς, Είρ. Παπιά, Σ. Μουστάκας. Απέσπασε τρία βραβεία Όσκαρ

- το 1964, με σημαντικότερο το Όσκαρ Β' Γυναικείου Ρόλου για την ερμηνεία της Λίλα Κέντροβα, ως Μαντάμ Ορντάν.
6. «It's five o'clock» Aphrodite's Child (B. Παπαθανασίου, Ντέμης Ρούσσος, Α. Σιδεράς) 1969.
7. «Μη μιλάς άλλο για αγάπη» από το πρώτο LP «Το Φορτηγό», Δ. Σαββόπουλος 1966. Μεταξύ των τραγουδιών οι Πλανόδιοι, οι Μάγοι, η Ζωζώ, η Μαϊμού, το Μπουλούκι, η Συννεφούλα, το Δέντρο, Βιεννάμ Γιε Γιε, Ήλιε Ήλιε Αρχηγέ, τα Κορίτσια, οι Παλιοί μας Φίλοι.
8. Α' τόμ. 1963, Β' τόμ. 1965 έργο επιλεγμένων κειμένων της Στέλας Μαυρέα.
9. *Η Ανοχύρωτη Πολιτεία: Κύπρος 1960-1974*, Ν. Κρανιδιώτη, 2 τόμ., εκδ. Εστίας 2008.
10. *Οι ΗΠΑ, η δικτατορία των συνταγματαρχών και το Κυπριακό 1967-1974*, Σ. Ριζά, εκδ. Πατάκη 2004.
11. «Ο Χορός της Ετερότητας και η Εξέγερση του Σώματος» Μ. Σικιτάνο, πρόγραμμα «Ορέστεια» 2024.
12. «Χαρακτήρας της ποιήσεως του Αισχύλου», Α. Γεωργοπαπαδάκου *Ελληνική Γραμματολογία* εκδ. Μόλχο 1968. Βιβλίο που μας δίδαξε ο Σταύρος Μούτσουλος.
13. «Ορέστεια, Αγαμέμνων-Χορηφόροι-Ευμενίδες» Αισχύλου, μετ. Ε. Βαροπούλου, Σκηνοθεσία Θ. Τερζόπουλου, βοηθός σκηνοθέτη Σάββας Στρούμπος, σύμβουλος δραματολογίας Μαρία Σικιτάνο πρώτη παράσταση 12/7/2024.
14. «Για τα όρια της βίας» Furio Jesi-Giorgio Agamben, Αλληλογραφία, εκδ. Ελευθεριακή Κουλτούρα 2024.
15. «Υακίνθη» Δ. Καψάλη από την *Προσωπογραφία*, εκδ. Άγρα 1998.

Μικρό παιδί επισκεπτόμουν συχνά στο Beykoz την αδελφή της γιαχιάς μου, τη θεία Βασιλική, η οποία διατηρούσε καφενείο δίπλα στο τέμενος της περιοχής, που ονομάζεται 10 βρύσες. Θυμάμαι το τραγικό δυστύχημα, το οποίο ξεκίνησε μετά από σύγκρουση δύο δεξαμενόπλοιων που μετέφεραν πετρέλαιο διά μέσου του Βοσπόρου, ενός ελληνικού και ενός γιουγκοσλαβικού. Τα θαλάσσια ρεύματα, αρκετό χρόνο μετά τη σύγκρουση, μετέφεραν τα δυο πλοία προς τις ακτές καταστρέφοντας ότι έβρισκαν μπροστά τους. Τη θλιβερή ιστορία μου θύμισε ένας συμπατριώτης μας, ο οποίος εργαζόταν τότε σε εταιρία τροφοδοσίας πλοίων. Την ιστορία δημοσίευσε το 2019 η ιστοσελίδα Post Beykoz και σας την παρουσιάζουμε.

Στάθης Αρβανίτης

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ στον Βόσπορο το 1960

Ο πολύ γνωστός στο Beykoz, Rafet Şişmanoğlu γιος του Mansur Şişmanoğlu, ενός από τους πυροσβέστες εκείνης της περιόδου, μας θύμισε και μας εξιστόρησε τη μεγαλύτερη πυρκαγιά πλοίων στην ιστορία της Τουρκίας, που σημειώθηκε στα ανοικτά του Beykoz της ανατολικής πλευράς του Βοσπόρου το 1960.

Ο Rafet Şişmanoğlu, γιος του τότε ήρωα Mansur Şişmanoğlu, ο οποίος εργαζόταν στην Πυροσβεστική Υπηρεσία Θαλάσσης της Στένης (İstinye) την εποχή του συμβάντος, και η

κόρη του Emine Aydin, διηγήθηκαν τη μεγάλη καταστροφή στον δημοσιογράφο Mehmet Simsek της εφημερίδας *Aksam*. Ήταν ακριβώς πριν από 64 χρόνια. Το ημερολόγιο έδειχνε 14 Δεκεμβρίου 1960 και οι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης έπεσαν να κοιμηθούν χωρίς να γνωρίζουν τι θα τους συμβεί λίγες ώρες αργότερα. Οι κάτοικοι του Βοσπόρου

ξύπνησαν γύρω στις 2:30 από μια τρομερή έκρηξη. Το απόλυτο σκοτάδι της χειμωνιάτικης νύχτας φωτίστηκε. Η θάλασσα πήρε κυριολεκτικά φωτιά! Μαζί με την έκρηξη, μπάλες φωτιάς εμφανίστηκαν στα ανοιχτά της Kanlıca, υψώθηκαν στον ουρανό και οι κάτοικοι των δύο πλευρών ξύπνησαν από τον τρομακτικό κραδασμό. Μπορούσαν να βλέπουν την άλλη πλευρά σαν να ήταν φωτισμένη από το φως της ημέρας. Η περιοχή ήταν φωτισμένη χωρίς να χρειάζεται να ανατείλει ο ήλιος.

Το γεγονός έγινε γνωστό πολύ γρήγορα. Το υπό ελληνική σημαία πετρελαιοφόρο

πλοίο World Harmony συγκρούστηκε με το υπό γιουγκοσλαβική σημαία πετρελαιοφόρο Peter Zoranic.

ΔΥΟ ΘΗΡΙΩΔΗ ΠΛΟΙΑ ΣΤΟ ΣΤΕΝΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

Η τρομερή αυτή καταστροφή εκτυλίχθηκε ως εξής: Το 33 χιλιάδων τόνων ελληνικό δεξαμενόπλοιο World Harmony, ιδιοκτησίας Σταύρου Νιάρχου, με καπετάνιο τον Αριστείδη Μπαρτσή, είχε αναχωρήσει από τον Πειραιά άδαιο κατευθυνόμενο προς το λιμάνι Novorossiysk της Ρωσίας για να φορτώσει καύσιμα. Το γιουγκοσλαβικό δεξαμενόπλοιο Peter Zoranic, βάρους 26 χιλιάδων τόνων, είχε αναχωρήσει από το λιμάνι Tuapse της Ρωσίας, κατευθυνόμενο μέσω των Στενών του Βοσπόρου στο Αμβούργο φορτωμένο με 12.000 τόνους βενζίνη και 10.000 τόνους πετρέλαιο. Τα δύο δεξαμενόπλοια συναντήθηκαν μεταξύ Kanlıca και İstinye, ένα από τα στενότερα περάσματα του Βοσπόρου. Το γιουγκοσλαβικό τάνκερ επρόκειτο να περάσει δεξιά σύμφωνα με τους κανόνες ναυσιπλοΐας, οπότε έκανε σήμα στο άλλο και ζήτησε προτεραιότητα. Το ελληνικό δεξαμενόπλοιο όμως, δεν είδε το σήμα και συνέβη το μοιραίο. Τα δυο δεξαμενόπλοια συγκρούστηκαν και η πλώρη του Peter Zoranic κτύπησε το μέσον του κύτους του World Harmony. Ξέσπασε φωτιά στο γιουγκοσλαβικό δεξαμενόπλοιο, που γρήγορα επεκτάθηκε και στο ελληνικό δεξαμενόπλοιο και το φοβερό σενάριο αυτής της καταστροφής έγινε πραγματικότητα. Μετά από τη σύγκρουση, τα καύσιμα στη δεξαμενή του Peter Zoranic πήραν φωτιά.

ΚΙΝΗΘΗΚΑΝ ΣΑΝ ΑΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ ΒΑΡΚΕΣ

Ορισμένοι από τα πληρώματα των δύο πλοίων πανικοβλήθηκαν και ρίχτηκαν στη θάλασσα προσπαθώντας να φτάσουν στην ακτή. Το ελληνικό δεξαμενόπλοιο, που υπέστη σημαντικό πλήγμα στο κύτος του, βρισκόταν ακόμη σε κίνηση. Το τραχύ ρεύμα του Βο-

σπόρου έσερνε τα δύο ακυβέρνητα δεξαμενόπλοια σε μια ξέφρενη πορεία ελεύθερων ναρκών. Το γιουγκοσλαβικό δεξαμενόπλοιο πλησίασε λίγες μέρες αργότερα το μεγάλο επιβατικό τουρκικό πλοίο Tarsus, που ήταν δεμένο περιμένοντας να γίνει ο δεξαμενισμός του στο ναυπηγείο της İstinye, προτού ξεκινήσει το ταξίδι του για την Αμερική. Οι γιγάντιες φλόγες του Peter Zoranic μετέδωσαν τη φωτιά στο κατάστρωμα του τουρκικού πλοίου και το κατέστησαν αγνώριστο. Στην πραγματικότητα, το σκαρί του πλοίου Tarsus λειτουργήσε σαν εμπόδιο αποτρέποντας μια μεγαλύτερη καταστροφή. Αν δεν ήταν το Tarsus, τότε το δεξαμενόπλοιο Peter Zoranic, παρασυρμένο και φλεγόμενο, θα μπορούσε να χτυπήσει τις επαύλεις της παραλίας και η φωτιά να εξαπλωθεί στην ακτή.

ΤΟ ΒΕΥΚΟΖ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΤΙΝΑΧΘΕΙ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

Ενώ καίγόταν το επιβατικό πλοίο Tarsus, τα δεξαμενόπλοια World Harmony και Peter Zoranic παρασύρθηκαν από τα ρεύματα προς τη Μαύρη Θάλασσα και πλησίασαν τον κόλπο του Beykoz. Οι κάτοικοι μαζεύτηκαν στην παραλία και παρακολουθούσαν με ανησυχία αυτήν τη σπάνια, στην παγκόσμια ιστορία, καταστροφή. Οι ακτές του Βοσπόρου είχαν βαφτεί στο βαθυκόκκινο χρώμα της αυγής. Η θερμοκρασία από τις φλόγες έγινε αισθητή ακόμη και στα σπίτια που βρίσκονταν στους λόφους του Beykoz. Αν τα δεξαμενόπλοια είχαν προσαράξει, οι δύο δεξαμενές βενζίνης της περιοχής ήταν εύκολο να πάρουν φωτιά και να ανατινάξουν όλη την πόλη! Επικρατούσε μια απειλητική κατάσταση για τις ανθρώπινες ζωές. Στη θάλασσα διακρίνονταν σιλουέτες ανθρώπων που είχαν πηδήξει από τα πλοία, κολυμπώντας απεγνωσμένα για να βγουν στη στεριά. Ψαράδες από το Beykoz κωπηλατώντας προσπαθούσαν να φτάσουν και να σώσουν τους ανθρώπους από τη θάλασσα, ώστε να μεταφερθούν στα νοσοκομεία. Το ρολόι

Ο Mansur Şişmanoğlu κάνει το ναμάζι του, ενώ πίσω του φλέγονται τα δεξαμενόπλοια. Η φωτογραφία κέρδισε το 1ο βραβείο ως φωτογραφία της χρονιάς 1961.

έδειχνε 5:00, όταν το ταλαιπωρημένο από τη φωτιά σκαρί του Peter Zoranic προσάραξε στα ανοιχτά του Beykoz, στην περιοχή Selviburnu. Στο πλοίο δεν φαινόταν να υπάρχουν σημάδια ζωής και οι φλόγες εξακολουθούσαν να υψώνονται και μαύρα σύννεφα σκοτείνιαζαν την πρωινή φωτεινότητα. Το ελληνικό δεξαμενόπλοιο βρισκόταν πολύ κοντά στην προβλήτα του Beykoz, μεταφερόμενο πέρα δώθε από τα ρεύματα. Λίγες ώρες αργότερα προσάραξε στην προβλήτα, αφού δεν μπορούσε να κινηθεί. Επειδή όμως ο κίνδυνος συνεχιζόταν, εκκενώθηκε το παραθαλάσσιο πάρκο δίπλα στην προβλήτα του Beykoz, όπως και τα σπίτια στην παραλία.

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ ΕΖΗΣΑΝ ΕΝΑΝ ΤΡΙΜΗΝΟ ΕΦΙΑΛΤΗ

Σύμφωνα με γιουγκοσλαβικές πηγές της περιόδου, από το δεξαμενόπλοιο Peter Zoranic έχασαν τη ζωή τους 21 άτομα. Ο ναύτης Bernardo Maricevis, ο οποίος βρισκόταν στο δεξαμενόπλοιο, λέει ότι όσοι έπεσαν στη θάλασσα, περίπου 200 μέτρα μακριά από την ασιατική ακτή, δεν τα κατάφεραν γιατί ο δυνατός άνεμος τους έσπρωξε προς τη φωτιά. Όσοι όμως ήταν πλησιέστερα στην ευρω-

παϊκή πλευρά του Βοσπόρου κατάφεραν να φτάσουν στην ακτή και να σωθούν. Τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης, από την άλλη, κατέγραψαν ότι πέθαναν 28 ναύτες από το World Harmony, μεταξύ των οποίων ο καπετάνιος και η σύζυγος του δευτέρου καπετάνιου. Από το δυστύχημα αυτό χύθηκαν στα νερά του Βοσπόρου περίπου 20.000 τόνοι πετρελαίου. Τα πτώματα ξεβράστηκαν στις ακτές μετά από μέρες. Η πυρκαγιά διήρκεσε 56 ημέρες και κατέστρεψε τον Βόσπορο. Οι κάτοικοι του Βοσπόρου έζησαν για περίπου 3 μήνες με μεγάλη αγωνία.

ΠΟΛΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΕΒΑΛΑΝ ΚΑΙ ΑΡΚΕΤΟΙ ΕΧΑΣΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑ

Ένας από τους μάρτυρες εκείνης της περιόδου περιγράφει: «Βλέπαμε το φλεγόμενο δεξαμενόπλοιο από τον επάνω όροφο του ξύλινου σπιτιού της γιαγιάς μου και πιστέψτε με, η ζέστη από τα πλοία χτυπούσε το σπίτι». Ένας άλλος μάρτυρας περιγράφει κάτι ακόμα πιο ενδιαφέρον: «Τα πλοία παρασύρθηκαν στο Beykoz με νοτιοδυτικούς ανέμους και καίγονταν εκεί για 2 μήνες. Όταν τη νύκτα γινόντουσαν εκρήξεις, η νύκτα έμοιαζε με μέρα. Εκείνη την εποχή, πολλές εγκυμονούσες απέβαλαν. Πολλοί δε άνθρωποι πέθαναν από καρδιακή προσβολή. Ο παππούς είπε: «Αν πεθάνω σε 40 μέρες, θα είναι από αυτό. Πέθανε στις 15 Ιανουαρίου».

Άλλος κάτοικος του Beykoz περιγράφει τις προετοιμασίες για την απομάκρυνσή τους

λόγω της καταστροφής: «Η μητέρα μου είχε ετοιμάσει μερικά ρούχα και είδη έκτακτης ανάγκης σε ένα δέμα. Το δέμα ήταν έτοιμο για λίγο καιρό».

ΕΝΤΟΝΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΜΕ

Μαρτυρίες στα ελληνικά ΜΜΕ της περιόδου αποκαλύπτουν το μέγεθος της καταστροφής. Τα λόγια του πιλότου, που πετούσε σε ύψος 3.000 μέτρων την ώρα της έκρηξης, είναι ανατριχιαστικά: «Η περιοχή συνέχιζε να φωτίζεται από τις φλόγες και τις εκρήξεις. Ήταν σαν να έριχναν χιλιάδες βόμβες στον Βόσπορο. Νόμιζα ότι η Κωνσταντινούπολη θα καεί εντελώς». Ένας Τούρκος ψαράς περιέγραψε σε ελληνική εφημερίδα αυτά που είδε: «Υπήρχαν φλόγες 50 μέτρων στη θάλασσα και πυκνός μαύρος καπνός κάλυπτε τα δύο πλοία. Όλο το πετρέλαιο από το γιουγκοσλαβικό δεξαμενόπλοιο χύθηκε στη θάλασσα και κήκε ολοσχερώς. Εν ριπή οφθαλμού, η γύρω περιοχή φωτίστηκε σαν να είχε ανατείλει ο ήλιος. Βλέποντας τις φλόγες οι κάτοικοι του Βοσπόρου ήταν πανικόβλητοι, μην ξέροντας τι να κάνουν».

ΒΙΩΣΑ ΤΗΝ ΚΟΛΑΣΗ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΕΘΑΝΩ

Ο λόγος στον 23χρονο Έλληνα Ευάγγελο Πανταζή, ο οποίος επέζησε τραυματισμένος και έδωσε συνέντευξη σε άλλη ελληνική εφημερίδα: «Ήμουν στην πρύμνη του πλοίου όταν αισθάνθηκα δυνατό τράνταγμα. Πήγα στο κατάστρωμα, όπου ο καπετάνιος έλεγε στο πλήρωμα να πηδήξουν αμέσως στη θάλασσα για να σώσουν τη ζωή τους. Πήδηξα αμέσως και κολύμπησα αρκετά μέχρι να βγω στη στεριά. Αυτό που είδα ήταν τρομακτικό, βίωσα την κόλαση πριν πεθάνω».

«ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΣΑΣ ΤΗ ΔΩΣΩ ΜΕ ΜΙΑ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ»

Ο γιος του πυροσβέστη Mansur Şişmanoğlu, ο Rafet, αφηγείται τη συνέχεια της ιστορίας της φωτογραφίας: «Χρόνια μετά τη φωτιά, ο

αείμνηστος πατέρας μου έφερε μια μέρα την εφημερίδα *Tercüman*. “Κοιτάξτε, τι επιλέχθηκε για φωτογραφία της χρονιάς. Εμφανίζεται και ο πατέρας σας”. Κοιτάξαμε, είδαμε μια όμορφη φωτογραφία. Ο πατέρας μου έδειχνε τη φωτογραφία σε όλους. Αργότερα η φωτογραφία εξαφανίστηκε. Εκείνη την εποχή, βολτάραμε στην περιοχή Babiali (δρόμος στο Sirkeci με γραφεία εκδοτικών οίκων και εφημερίδων) με τη σύζυγό μου Zülal Şişmanoğlu, η οποία κάποια στιγμή πρότεινε: “Ας κάνουμε έκπληξη στον μελλοντικό πεθερό μου. Ας ζητήσουμε τη φωτογραφία από την εφημερίδα *Tercüman*”. Πήγαμε. Δεν θα ξεχάσω ποτέ, όταν εξηγήσαμε το θέμα στη γραμματέα. Μας απάντησε: “Ας δούμε αν μπορεί να σας δώσει τη φωτογραφία ο κύριος Sabahattin”. Θυμάμαι ότι της είπα: “Δεν ήρθαμε για να ζητήσουμε δικαιώματα”. Ο κ. Sabahattin στη συνέχεια μου είπε: “Θα σου κάνω μια ερώτηση. Αν μου απαντήσεις σωστά, θα σου δώσω τη φωτογραφία”. Ήμασταν περιεργοί τι θα ρωτούσε. Μας ρώτησε αν ο πατέρας μου είναι καλά. Όταν του είπα ότι ο πατέρας μου είναι εν ζωή, μας είπε κάτι που δεν θα ξεχάσω ποτέ: “Όλοι οι άνθρωποι αναζητούν αυτά τα πράγματα μετά τον θάνατο. Ευχαριστώ πολύ και μπράβο σας”. Μπήκε στον σκοτεινό θάλαμο, ετοίμασε ένα αντίγραφο της φωτογραφίας μας και την έδωσε. Μας είπε επίσης ότι η φωτογραφία στάλθηκε στην Ένωση Δημοσιογράφων της Τουρκίας, στο Πυροσβεστικό Μουσείο Κωνσταντινούπολης και σε Ισλαμικές χώρες.

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΜΟΥ RAFET ΒΡΗΚΕ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η Emine Aydın, κόρη του πυροσβέστη Mansur Şişmanoğlu, θυμάται εκείνες τις ημέρες σαν να ήταν χθες. Μας λέει: «Ήμουν παιδί. Ξύπνησα με τη φωνή της μητέρας μου που έλεγε, καίγονται πλοία στον Βόσπορο». Σηκωθήκαμε και είδαμε ότι δύο μεγάλα πετρε-

λαιοφόρα πλοία έπλεαν φλεγόμενα. Το Tarsus καιγόταν μπροστά στα ναυπηγεία της İstinye. Ο φόβος μας ήταν μεγάλος. Ο χώρος που σήμερα βρίσκεται ο Δήμος, τότε ήταν οι εγκαταστάσεις της εταιρείας πετρελαίου Shell. Στην περιοχή Çubuklu του Βοσπόρου υπήρχαν δεξαμενές καυσίμων. Όλοι φοβόμασταν τον θάνατο, γιατί αν τα πλοία πλησίαζαν τις αποθήκες καυσίμων, στο Beykoz μπορεί να γινόταν μια τεράστια έκρηξη. Η φωτιά κράτησε μέρες. Τελικά, ένα από τα πλοία ήρθε και άραξε κοντά στο εργοστάσιο πετρελαιοειδών της Sokoni, κοντά στο Παλάτι (Αναφέρεται στο Beykoz Mecidiye Kasrı). Θυ-

μάμαι καίγονταν εκεί για περίπου 50 μέρες. Ο πατέρας μου, εκείνα τα χρόνια, ήταν μηχανικός στην πυροσβεστική θαλάσσης της İstinye. Ήταν όλοι σε επιφυλακή με τα πυροσβεστικά οχήματα. Όταν τέλειωνε η βάρδια του πήγαινε στη βαπορόσκαλα και έκανε νανάζ. Παρέδωσε τη βάρδια επιφυλακής του σε έναν φίλο του, όταν έγινε η έκρηξη του карабиού πίσω του. Στη φωτογραφία φαίνεται ο καπνός και η κατάσταση του πλοίου εκείνη την ώρα. Η φωτογραφία τραβήχτηκε από τον κ. Sebahattin Can για την *Tercüman* και κέρδισε το πρώτο βραβείο εκείνης της χρονιάς. Αργότερα, ο αδερφός μου πήγε στην οδό Babiali και ζήτησε από τον κ. Sebahattin Can τη φωτογραφία. Μας έμεινε σε ανάμνηση εκείνου του χρόνου».

Η ΠΟΖΑ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ ΤΟ 1ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η πυρκαγιά στα δεξαμενόπλοια, η οποία κράτησε 52 ημέρες, έφερε στη επικαιρότητα άλλον έναν σημαντικό ήρωα, την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κωνσταντινούπολης. Οι πυροσβέστες, εκείνες τις μέρες της φωτιάς, πάλεψαν νυχθημερόν με τη βοήθεια της τότε τεχνολογίας και έφεραν γαλήνη στις καρδιές των κατοίκων της Κωνσταντινούπολης. Ο κ. Mansur Şişmanoğlu, κάτοικος του Beykoz και εργαζόμενος στην Πυροσβεστική Υπηρεσία του İstinye, είναι ένας από τους αφανείς ήρωες που εργαζόταν σκληρά. Ο κ. Mansur Şişmanoğlu, βαθιά θρησκευόμενος, δεν παρήλειπε την καθημερινή του προσευχή μετά την εκτέλεση του καθήκοντος. Η προσευχή του καταγράφηκε σε φωτογραφία του ρεπόρτερ Sebahattin Can της εφημερίδας *Tercüman*, ο οποίος παρακολουθούσε την πορεία της φωτιάς καθημερινά. Το φωτογραφικό στιγμιότυπο του κ. Can κρίθηκε άξιο για το 1ο Βραβείο «Φωτογραφίας της Χρονιάς» το 1961.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΗΔΕΙΑ
Την πολυαγαπημένη μας σύζυγο, μητέρα, πεθερά και γιαγιά
ΙΩΑΝΝΑ ΦΡΑΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
κηδεύσαμε στις 10 Ιουλίου 2024.
Η τεθλιμμένη οικογένεια
ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ
Το μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της πολυαγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, πεθεράς και γιαγιάς
ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
θα τελεστεί στον Ιερό Ναό Αγίου Ανδρέα (στην οδό Λευκωσίας, Πλατεία Αμερικής) το Σάββατο 10 Αυγούστου 2024, μετά τη Θεία Λειτουργία.
Η τεθλιμμένη οικογένεια

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ
Την Κυριακή 25 Αυγούστου 2024 και ώρα 9:30 π.μ. θα τελέσουμε ετήσιο μνημόσυνο στον Ιερό Ναό Αγ. Αλεξάνδρου Παλ. Φαλήρου για την ανάπαυση της ψυχής του πολυαγαπημένου μας πατέρα, παππού και γαμπρού
ΣΕΡΑΦΕΙΜ-ΚΑΡΑΔΗΜΟΥ ΤΣΟΛΑ
Εκ Κωνσταντινουπόλεως
Τα τέκνα Γιώργος και Μαίρη, Νίκος και Λίτσα
Τα εγγόνια Σεραφεΐμ, Χριστίνα, Οδυσσέας, Σταύρος
Η κουνιάδα Ευανθία
Οι λοιποί συγγενείς

ΚΗΔΕΙΑ
Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα, παππού και συγγενή
ΠΕΤΡΟ ΔΗΜΑ
κηδεύσαμε τη Δευτέρα 22 Ιουλίου 2024 και ώρα 10. 30 π.μ. από τον Ιερό Ναό Μεταμόρφωσης Σωτήρος Αλίμου. Η ταφή έγινε στο Κοιμητήριο Βούλας (Κρεμαστός Λαγός).
Η σύζυγος Νεφέλη
Τα τέκνα Βικτωρία, Ευθύμιος
Η εγγονή Μαρία-Σαββίνα
Οι λοιποί συγγενείς

E-MAIL & SITE: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr

www.tsoukatou.gr

ΘΕΣΜΙΚΗ ΟΙΜΩΓΗ
«Ὁ θρήνος ἀπαλύνει τὸν πόνον» (Seneca)
ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. **ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Γνωστόν ὅτι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὰ μνημεῖα τῆς, σὺν τοῖς ἄλλοις, «ὀμιλοῦν» τ.ἔ. ἔχουν καὶ συμβολικὴν σημασίαν, ἢ ὁποῖα αὐξάνει στεντορίως, ὅταν συνδέεται πρὸς θεσμούς καὶ ἀποτελεῖ ἐκφραστὴν αὐτῶν. Ὑπάρχουν δὲ διάφοροι μορφαὶ τῆς, ὅπως τῆς ἰσχύος, τῆς ἀναμνήσεως κ.ἄ.¹
Οὕτως π.χ. ἦτο φοβερόν τὸ ὅτι πρὸ τετραετίας ἐγένετο παρὰνάλωμα τοῦ πυρός ὁ περίφημος ναὸς τῆς Notre Dame τῶν Παρισίων, ὅπου γενικότερον δὲ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἡ κατάστασις τῆς θρησκείας, εἰδικότερον τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς, ἔχει ἀποβεῖ ὅλως δυσάρεστος. Αὕτη δὲ θεωρεῖται ὡς ἡ ἀρχαιότατη θυγάτηρ τῆς Μητρὸς Ρωμαιοκαθολικῆς.

Οἱ γοτθικοὶ ναοὶ μέ τὴν λεπτότητα καὶ θηλυκότητά των, τὰ καλλιτεχνικὰ αὐτὰ κειμήλια, δημιουργήματα τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος, ἦσαν ὅπως τὰ προσκυνήματα, αἱ Μυστικιστικά, οἱ ἱεραπόστολοι, οἱ περίφημοι ποιηταὶ, οἱ φιλόσοφοι, οἱ θεολόγοι τῶν Συνόδων καὶ ἐργάται-ιερεῖς ἡ ὑπερφάνεια τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Πάντα δὲ ταῦτα μαρτυροῦν ὅτι εἰς αὐτὴν κυριαρχεῖ τὸ πνεῦμα Θεοῦ, ὅμως τοῦτο φαίνεται νὰ τὴν ἐγκατέλειπεν (G. Couchet, D.H-Léger, Z.-L. Sghlegel κ.ἄ.) Οὕτως ἐξ ἀντιπροσωπευτικῶν διερωτήσεων καὶ τῶν πορισμάτων ἐπισκοπικῶν συνελεύσεων ἐξάγεται, ὅτι κατὰ τὸ 2023, 29% τῶν Γάλλων ὁμολογοῦν τὴν πίστιν τῶν πρὸς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐνὼ πρὸ 12 ἐτῶν ἦσαν 30% περισσότεροι. Οἱ συνιστῶντες τὰς ἰσχυροτέρας «ὁμολογίας» εἶναι οἱ ἀθεῖσται καὶ σκεπτικισταὶ πρὸ ἀκόμῃ τῶν Μουσουλμάνων. Εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς συμμετέχουν 2% τῶν πιστῶν, ἐνὼ πρὸ 56 ἐτῶν ἦσαν 16%. Ὡσαύτως ἐμειώθησαν οἱ ἱερεῖς. Τὸ 2022 ἐχειροτονήθησαν 130, 800 ἀπεβίωσαν, περίπου δὲ τὸ ἡμισυ αὐτῶν ἦσαν νεότεροι τῶν 75 ἐτῶν.

Αἱ κοινότητες ἡμποροῦν νὰ ἐπιζήσουν μέ τὴν βοήθειαν 2.000 κυρίως ἀφρικανῶν ἱερέων. Εἰς τὰ χωρία ὑπάρχει εἰς ἱερεὺς διὰ 20 ἐνορίας -ὅπως πῶς ἐν Γερμανίᾳ- πολλοὶ λόγῳ τῆς πιέσεως (stress) εἶναι ἀσθενεῖς, εὐρίσκονται εἰς κατάθλιπιν, διακατέχονται ὑπὸ τάσεων αὐτοκτονίας, εἶναι ἀλκοολικοὶ καὶ παχύσαρκοι. Ὅλῃγος μόνον θεολόγοι ἐργάζονται εἰς τὰς κοινότητας, λαμβάνουν ἀρμόζοντα μισθὸν παρὰ τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἡ Ἐκκλησία ζεῖ, ἐκτὸς τῶν φόρων, μέ συνεισφοράς. Ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὰς συνεπειὰς χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κράτους.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει βιώσει ἰδεολογικὰς ἐπιθέσεις καὶ νῦν βανδαλισμοὺς ναῶν ὑπὸ ἀγνώστων. Ὅμως αὕτη ὑποφέρει καὶ ἐσωτερικῶς ὡς ἱδρυμα ἐκ καταχρήσεων, τ.ἔ. ἐκ τῆς διαλύσεως τοῦ «σώματος τοῦ Χριστοῦ».

Ὁ D.H. Léger ὁμιλεῖ περὶ «βαρέως σεισμοῦ» ἐν αὐτῇ. Εἶναι ἡ κρίμησις τῶν θεμελίων μέ τὰς συνεχεῖς σεξουαλικὰς καταχρήσεις καὶ βίας ὑπὸ ἱερέων καὶ ἐνίων μοναζουσῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἐκπληκτικὸς. Αἰταιεῖται λοιπὸν οὐχὶ ἐπιδιόρθωσις ἀλλ' ἀνανέωσις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συστήματος. Τὰ θύματα

ἐλάμβανον ἀποζημιώσεις μεγάλας, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐσήμαινεν πτώχευσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἀθεράπευτος δὲ θὰ ἦτο ἡ καταστροφὴ τῆς ἀξιοπιστίας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, καίτοι σήμερον πολλὰ ταμποῦ τοῦ παρελθόντος θεωροῦνται ὡς παρωχημένα, φυσικὰ καὶ σύννομα πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου! Δυστυχῶς δε καὶ ἐπίσκοποι τινες, κυρίως τῆς Δύσεως, συμμερίζονται τὴν ἀποψιν ταύτην.

Ἀπὸ τοῦ 1980 ὅμως ἐχάρησαν οἱ Ἐπίσκοποι μέ τὰς νέας κοινότητας. Αὗται ἐδείκνυν ὡς λαϊκὰ πρωτοβουλία ὑπὸ κληρικὴν ἐπιτήρησιν μίαν χαρισματικὴν πεντηκοστιανὴν ὁρμὴν, πάντοτε φιλικὴν, μειδιῶσαν, ἀλλ' αὐστηρῶς ρωμαϊκὴν. Οἱ ἱερεῖς τῶν μετὰ ζωστικοῦ περιήρχοντο κηρύττοντες τὰς ἀκτὰς κολυμβήσεως τῆς Côte d' Azur ἢ ἐμελπον ὡς ἱεραπόστολοι εὐσεβῆ ἄσματα εἰς τὰ Champs Elysées τῶν Παρισίων. Ἐντυπωσιακοὶ ἦσαν οἱ τίτλοι τῶν κοινοτήτων: «Θεοφάνεια», «Ἐμμανουήλ» κ.ἄ.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῶν πρὸς στήριξιν καὶ αὐθεντίαν τὰ εὐσεβῆ μέλη τῶν ἐπίστευον, ὅτι εὗρον τὸν ὁδηγὸν τῆς ψυχῆς των. Πολλὰ ὅμως ὑπῆρξαν θύματα τῶν κληρικῶν «πατέρων» αὐτῶν τοὺς ὁποίους νῦν ἐνάγουν!

Εἰς τὸ θέμα τῶν διαφθορῶν καὶ τῆς καλύψεως αὐτῶν ἐμπλέκονται καὶ πολλοὶ Καρδινάλιοι ὁλκῆς καὶ οὐχὶ μόνον, ἐκβληθέντες ἐκ τοῦ ἀξιώματος τῶν ὡς ἀναξιόπιστοι.

Οὕτως ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἀπέβη χῶρος συλλογῆς δεξιῶν συντηρητικῶν, ὡς οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Πίου καὶ ἡ κοινότης τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου, πολεμίου τοῦ γάμου τῶν ὁμοφυλοφύλων, τῶν ἐκτρώσεων κ.ἄ.

Ὡς πολιτικὴ παράδοσις ὁ Καθολικισμὸς παραμένει σημαντικὸς, καὶ οἱ καθεδρικοὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναὶ θὰ ἔχουν τὸ ποίμνιον των. Πρέπει ὅμως οἱ ἐν δράσει Χριστιανοὶ νὰ ἐκλέξουν ἂν θὰ παραμείνουν ὡς μία ἀνοικτὴ μειονότης ἢ δεξιοφρονοῦσα αἵρεσις.²

1. G. Bandmann, Mittelalterliche Architektur als Bedeutungsträger, Berlin 1951. Α. Παπᾶ, Χαλκηδόνος, Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, *Απογευματινὴ* 29.8 (2023) 3.
2. C. Modehn, Die Katastrophen – Kirche, Publik – Forum 10 (2023) 38-39. H. Häring, Fehltbar, *Ἔργ.* μνημ. 7 (2014) 6-9. Α. Παπᾶ, Χαλκηδόνος, Περὶ τὴν ἀξιοπιστίαν τῶν θρησκειῶν, *Ὁ Πολίτης* 7.3. (2023) 3 C. Hoyeau, Der Verrat der Seefenführer, Herder 2023.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΟΣ

PIZES

ΔΙΕΓΗΜΑΤΑ

ΛΕΜΒΟΣ

Αθλητικά Νέα

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

Σε προηγούμενο φύλλο της εφημερίδος μας είχαμε αναφέρει τις λεπτομέρειες αλλά και τις δυσκολίες με τις αντιδράσεις στην δημιουργία του Παγκοσμίου Κυπέλλου ποδοσφαίρου, σε διάφορες συσκέψεις και συζητήσεις στην ΦΙΦΑ (FIFA), από τον Δεκέμβριο του 1928. Καταλυτικός ήτο ο ρόλος του Γάλλου Jules Rimet, ο οποίος θεωρείται ο πνευματικός πατέρας αυτού του κυπέλλου μαζί με τον επίσης Γάλλο H. Delaunay. Τελικά, η πρότασις διά την ανάγκη ξεχωριστής παγκοσμίου διοργανώσεως ποδοσφαίρου, πέραν των αγώνων στις Ολυμπιάδες όπου επιβάλλεται ο ερασιτεχνισμός από την Δ.Ο.Ε., έγινε δεκτή τον Μάιο του 1928 παρά την αντίρρησην πέντε Ευρωπαϊκών χωρών. Ένα χρόνο αργότερα στην Βαρκελώνη αποφασίσθη να αναλάβει η Ουρουγουάη το πρώτο Παγκ. Κύπελλο ως αντιστάθμισμα στην μικρή, και με πληθυσμό μικρότερο του εκατομμυρίου, χώρα της Λατινικής Αμερικής διά τις δύο κατακτήσεις της στο ποδόσφαιρο των Ολυμπ. αγώνων 1924 και 1928 ως επίσης και λόγω των 100 ετών από την ανεξαρτησία της το 1930. Όμως, το ξεκίνημα του Παγκ. Κυπέλλου δεν ήτο πολύ εύκολο. Αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες έδειξαν να το υποτιμούν και δεν εδέχθησαν να στείλουν στην Ουρουγουάη τις εθνικές τους ομάδες, επικαλούμενες το μακράς διαρκείας ταξίδι με πλοίο και την μεγάλη ταλαιπωρία των αποστολών, ή ακόμη καθαρά οικονομικούς λόγους.

Έτσι, εδήλωσαν αποχή η Γερμανία, η Ιταλία, η Ουγγαρία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Τσεχοσλοβακία, η Ελβετία, η Πολωνία, η Αυστρία και οι Βρετανικές χώρες, οι οποίες ακόμη δεν ήσαν μέλη της ΦΙΦΑ. Αντιθέτως, οκτώ ομοσπονδίες της Αμερικανικής ηπείρου ανταπεκρίθησαν στην πρόσκληση της ΦΙΦΑ: Αργεντινή, Βραζιλία, Βολιβία, Χιλή, Μεξικό, Παραγουάη, Περού και Η.Π.Α. Εν όψει του κινδύνου μεταβολής της διοργανώσεως από παγκόσμιο σε Αμερικανική, έγινε παράτασις των υποψηφιοτήτων με ταυτόχρονη «πίεσιν» του J. Rimet στις Ευρωπαϊκές ομοσπονδίες. Τέσσερα κράτη, η Γαλλία, το Βέλγιο, η Ρουμανία και η Γιουγκοσλαβία ενέδωσαν και απεφάσισαν να συμμετέχουν. Έτσι, μαζί με τις προαναφερθείσες 12 ομάδες, την διοργανώτρια Ουρουγουάη και τις Ιαπωνία και Σιάμ από την Ασία, αλλά και την Αίγυπτο από την Αφρική, που είχαν δηλώσει συμμετοχή, το σχέδιο ήτο η διεξαγωγή του κυπέλλου με 16 ομάδες. Όμως, οι δύο ομάδες από την Ασία

απεσύρθησαν η δε αποστολή της Αιγύπτου... έχασε το πλοίο, με συνέπεια τελικά να μείνουν 13 ομάδες. Ως εκ τούτου δεν έγιναν προκριματικοί αγώνες.

Στο ΠΡΩΤΟ Παγκόσμιο Κύπελλο το οποίο διεξήχθη από 13 Ιουλίου έως 30 Ιουλίου 1930 εδημιουργήθησαν τέσσερες όμιλοι, ένας με 4 ομάδες και τρεις με 3 ομάδες, υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν θα υπήρχαν δύο Ευρωπαϊκές ομάδες στον ίδιο όμιλο. Ο πρώτος του κάθε ομίλου προεκρίνετο στους αγώνες playoff ή knock-out που, ουσιαστικά, ήταν ημιτελικοί οπότε μετά υπήρχε μόνον ο τελικός. Ύστερα από την κλήρωσιν που επραγματοποιήθη στο Μοντεβιδέο μετά την άφιξιν όλων των ομάδων, προέκυψαν οι κάτωθι τέσσερες όμιλοι των αγώνων: Α' Όμιλος: Γαλλία, Μεξικό, Αργεντινή και Χιλή, Β' Όμιλος: Γιουγκοσλαβία, Βραζιλία και Βολιβία, Γ' Όμιλος: Ουρουγουάη, Περού, και Ρουμανία, Δ' Όμιλος: Παραγουάη, Η.Π. Αμερικής και Βέλγιο.

Τους αγώνες εφίλοξενησαν τα στάδια Estadio Centenario το οποίο, σημειωτέον, κατασκευάσθη διά το Παγκ. Κύπελλο, το Estadio Pocitos και το Estadio Parque Central, της πρωτεύουσας Μοντεβιδέο. Όσον αφορά τους διαιτητές, τέσσερες ήταν από την Ευρώπη (δύο Βέλγοι, ένας Γάλλος και ένας Ρουμάνος) και ένδεκα από την Λατινική Αμερική, εκ των οποίων έξι από την Ουρουγουάη.

Τα αποτελέσματα της φάσεως των ομίλων ήταν ως εξής: Α' όμιλος: Γαλλία-Μεξικό 4-1 με τα τέρματα των Laurent στο 19' (πρώτο τέρμα στην ιστορία του Παγκ. Κυπέλλου), Langiller στο 40' και Maschinot στο 43' και στο 87' διά την Γαλλία και Carreno στο 70' διά το Μεξικό, Αργεντινή-Γαλλία 1-0 με τέρμα του Monti στο 81', Χιλή-Μεξικό 3-0 με τέρματα των Vidal στο 3' και στο 65' και του M. Rosas στο 52' με αυτογκόλ, Χιλή-Γαλλία 1-0, με τέρμα του Subiabre στο 67', Αργεντινή-Μεξικό 6-3 με τέρματα των Stabile στο 8', στο 17' και στο 80', Zumelzu στο 12' και στο 55' και Varallo στο 53' διά την Αργεντινή και M. Rosas στο 42' με πέναλτυ και στο 65' και Gayon στο 75' διά το Μεξικό, Αργεντινή-Χιλή 3-1 με τέρματα των Stabile στο 12' και στο 13', M. Evaristo στο 51' διά την Αργεντινή και Subiabre στο 15' διά την Χιλή. Η τελική βαθμολογία του ομίλου ήτο: Αργεντινή 6 βαθμ., Χιλή 4, Γαλλία 2 και Μεξικό 0. Στην επομένη φάσιν η Αργεντινή.

Β' Όμιλος: Γιουγκοσλαβία-Βραζιλία 2-1 με τέρματα των Timanic στο 21' και Bek στο 30'

Η εθνική ομάδα της Ουρουγουάης που κατέκτησε τον τίτλο.

διά την Γιουγκοσλαβία και Peguihno στο 62' διά την Βραζιλία, Γιουγκοσλαβία-Βολιβία 4-0 με τέρματα των Bek στο 60' και στο 67', Marjanovic στο 65' και Vujadinovic στο 85', Βραζιλία-Βολιβία 4-0 με τέρματα των Moderato στο 37' και στο 73' και Peguihno στο 57' και στο 83'. Η βαθμολογία του ομίλου διεμορφώθη ως εξής: Γιουγκοσλαβία 4 βαθμ., Βραζιλία 2 και Βολιβία 0. Προκρίνεται η Γιουγκοσλαβία.

Γ' Όμιλος: Ρουμανία-Περού 3-1 με τέρματα των Desu στο 1', Stanciu στο 79' και Kovacs στο 89' διά την Ρουμανία και De Souza στο 75' διά το Περού, Ουρουγουάη-Περού 1-0 με τέρμα του Castro στο 65', Ουρουγουάη-Ρουμανία 4-0 με τέρματα των Dorado στο 7', Scarone στο 26', Anselmo στο 31' και Cea στο 35'. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο ως εξής: Ουρουγουάη 4 βαθμ., Ρουμανία 2 και Περού 0. Προκρίνεται η Ουρουγουάη.

Δ' Όμιλος: Η.Π.Α-Βέλγιο 1-0 με τα τέρματα των McGhee στο 23', Florie στο 45' και Patenaude στο 69', Η.Π.Α.-Παραγουάη 3-0 με τέρματα του Patenaude στο 10', στο 15' και στο 50', Παραγουάη-Βέλγιο 1-0 με τέρμα του V. Pena στο 40'. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο ως εξής: Η.Π.Α 4 βαθμ., Παραγουάη 2 και Βέλγιο 0. Οι Η.Π.Α στην επομένη φάσιν.

Στα ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ (Αγώνες knock-out ή Playoff), στον πρώτο ημιτελικό στο στάδιο Estadio Centenario του Μοντεβιδέο με διαιτητή τον Βέλγο J. Langenus η Αργεντινή νίκησε τις Η.Π.Α. 6-1 με τα τέρματα των Monti στο 20', Scopelli στο 56', Stabile στο 69' και στο 87' και Peucelle στο 80' και στο 85', ενώ διά τις Η.Π.Α. το τέρμα επέτυχε ο Brown στο 89'. Στον δεύτερο ημιτελικό και πάλι στο ίδιο στάδιο με διαιτητή τον G.A. Rego από την Βραζιλία, η Ουρουγουάη νίκησε την Γιουγκοσλαβία 6-1 με τα τέρματα των Cea στο 18', στο 67' και στο 72', Anselmo στο 20' και στο 31' και Iriarte στο 61'. Το τέρμα της Γιουγκοσλαβίας εσημείωσε ο Vujadinovic στο 4'.

Ο μεγάλος ΤΕΛΙΚΟΣ, τον οποίον παρηκολούθησαν 93.000 θεαταί (επίσημως 68.346), διεξήχθη στις 30 Ιουλίου 1930 στο Estadio Centenario μεταξύ της Ουρουγουάη και της Αργεντινής με διαιτητή τον Βέλγο J. Langenus, ο οποίος όμως ηρνεύτο έως και ολίγες ώρες πριν τον αγώνα, φοβούμενος διά την ζωή του λόγω πιθανών επεισοδίων μεταξύ των φανατικών οπαδών των δύο γειτονικών χωρών.

Τελικά επείσθη όταν η ΦΙΦΑ (FIFA) παρείχε τις απαραίτητες εγγυήσεις, μεταξύ των οποίων και ένα πλοίο έτοιμο διά αναχώρησιν αν εχρειάζετο να... αποδράσει. Όσον αφορά το αποτέλεσμα του αγώνος ο οποίος εθεωρείτο, τρόπον τινά, ως η ρεβάνς του τελικού του ποδοσφαίρου των Ολυμπιακών αγώνων του 1928 η, πρακτικά γηπεδούχος, Ουρουγουάη ενίκησε 4-2 με τα τέρματα των Dorado στο 12', Cea στο 57', Iriarte στο 68' και Castro στο 89', ενώ διά την Αργεντινή τα τέρματα εσημείωσαν ο Peucelle στο 20' και ο Stabile στο 37' και έτσι η Ουρουγουάη, η οποία ήτο μία από τις καλύτερες ομάδες της εποχής, να κατακτά το πρώτο Παγκόσμιο Κύπελλο της ιστορίας, εορτάζοντας με πανηγυρικό τρόπο τα 100 έτη της ανεξαρτησίας της.

Όσον αφορά τους πρώτους σκόρερ του Παγκ. Κυπέλλου ήταν ο G. Stabile (Αργεντινή) με 8 τέρματα, ο P. Cea (Ουρουγ.) με 5 τέρμ., ο B. Patenaude (Η.Π.Α.) με 4 τερμ. και οι C. Peucelle (Αργεντ.), Peguihno (Βραζιλία), P. Anselmo (Ουρουγ.) και I. Bek (Γιουγκοσλ.) με 4 τέρματα.

Συνολικά, επετεύχθησαν 70 τέρματα σε 18 αγώνες, δηλ. 3.89 τέρματα ανά αγώνα. Αριθμός ο οποίος δεν είναι αρκετά αντιπροσωπευτικός λόγω του μικρού αριθμού των συμμετεχόντων ομάδων και των ολίγων αγώνων. Σημειωτέον ότι ουδεμία ισοπαλία υπήρξε σε όλους τους αγώνες.

Ως καλύτερος ποδοσφαιριστής του Παγκ. Κυπέλλου 1930 επελέγη ο Jose Nasazzi της Ουρουγουάη. Τέλος, στην καλύτερη ενδεκάδα αυτού του κυπέλλου εψηφίσθησαν οι κάτωθι: Τερματοφύλακες: E. Balesteros (Ουρουγ.), Αμυντικοί: J. Nasazzi (Ουρουγ.), M. Ivkovic (Γιουγκοσλ.), Μέσοι: L. Monti (Αργεντ.), A. Ghestido (Ουρουγ.), J. L. Andrade (Ουρουγ.), Επιθετικοί: P. Cea (Ουρουγ.), H. Castro (Ουρουγ.), H. Scarone (Ουρουγ.), B. Patenaude (Η.Π.Α.) και G. Stabile (Αργεντ.).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα
Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται **εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER**

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

**ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ****ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ**

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61

(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο)

Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα

Τηλ./Fax: 210-98 28 894

Κινητό: 697-2201044

Τηλ.: 22910 55019

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΠΕΤΡΟΣ Α. ΑΛΤΣΙΤΖΟΓΛΟΥ

Ιδιωτικό Παθολογικό

ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Δ/ντής Αιμοδ. εργαστηρίου ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΘ.

τ. Δ/ντής Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου

Καρδιολογικού - Καρδιοχειρουργικού Κέντρου

"HERZZENTRUM K.W.K." Παν/μίου DUSSELDORF

Λεωφόρος Αγ. Δημητρίου 19, Αγ. Δημήτριος

Τ. 210 98.38.601, Κ. 6944.33.20.68

E. altsipe@otenet.gr

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ**ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ**

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδεμ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών

& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7

Τηλ. 6937 191322

haciargiro.ac@gmail.com

211 4134859

Dr ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-ΜΟΥΖΑΚΑ

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών

Χειρουργός-Γυναικολόγος, Χειρουργός-Μαστολόγος

• Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας

• Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην

European Commission Initiative for Breast Cancer

• Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες

στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού

• Δ/ντης Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας

• Πρόεδρος του 21st SIS World Congress

on Breast Cancer & Breast Healthcare

Λ. Βασ. Σοφίας 124Β, 115 26 Αθήνα • Τηλ.: 210 77 71 246

Φαξ: 210 77 16 834 • E-mail: lydiamouzaka@yahoo.gr

www.mastologos.gr

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΕΚΙΑΡΟΓΛΟΥ - ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ

**ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΤΟΥ

ΛΕΜΒΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΤΟΥ

Και με μαντίλα για το Αγίασμα Βεφά

ΟΥΡΑ ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΔΗΜΟΥ Εκπαιδευτικός

Πρώτη του μήνα σήμερα και το Αγίασμα του Βεφά γέμισε και πάλι με κόσμο. Κυρίως γυναίκες κάθε ηλικίας, αλλά με εντυπωσιακή αναλογία νέων κοριτσιών, πολλές φορώντας μαντίλα που κάλυπτε χαλαρά τα μαλλιά τους, όπως οι γυναίκες των σλαβικών εκκλησιών, περίμεναν υπομονετικά στη σειρά για να μπουν στο μικρό ναό που φιλοξενεί την πηγή. Μοντέρνες, καλοντυμένες, όμορφες κρατούσαν όλες στο χέρι ένα μικρό τάμα που είχαν προμηθευτεί από τους πάγκους που στήνουν οι μικροπωλητές στο πεζοδρόμιο έξω από την αυλόπορτα του αγιάσματος.

ΤΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ...
Τάματα για κάθε περίπτωση, κάθε ανάγκη και κάθε πόθο. Άλλο για υγεία, άλλο για αγάπη κι έρωτα, άλλο για επαγγελματική επιτυχία, άλλο για απόκτηση σπιτιού ή καλοτυχία αυτοκινήτου, άλλο για σχολική πρόοδο. Όλα μικρά, στο χρώμα του χρυσού με ένα κόκκινο φιογκάκι για στόλισμα.

Με το μικρό αυτό τάμα και την ελπίδα χαραγμένη στο πρόσωπό τους έμπαιναν στον κήπο και με υπομονή στέκονταν στη σειρά που σχηματίζονταν για την είσοδο στο ναό. Καμιά δεν σκουντούσε, καμιά δεν διαμαρτύρονταν. Κι αφού περνούσαν το κατώφλι όδευαν άλλες για τις εικόνες που βρίσκονταν στους τοίχους, άλλες για το υπόγειο όπου είναι η πηγή κι άλλες προς τον ιερέα που τις ευλογούσε μία μία και πάλι στη σειρά.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΕΝ ΑΚΟΥΣΑ...
Ελληνικά δεν άκουσα να μιλά καμιά τους. Μόνο ένα συνεχές «τικ τικ τικ» ακουγόταν μέσα στο ναό. Κάθε μία τους, με το που έφτανε μπροστά στην εικόνα, χτυπούσε με το τάμα της το προστατευτικό τζάμι άλλοτε κάνοντας το σχήμα του σταυρού κι άλλοτε στοχεύοντας στα χέρια, τα πόδια, τα μάτια, το κεφάλι του αγίου. Η διαδικασία

σία μπορούσε να κρατήσει ακόμα και κάποια λεπτά καθώς η κυκλική κίνηση των χτυπημάτων επαναλαμβανόταν πολλές φορές κι έκλεινε με μια εικονική προσπάθεια ξεκλειδώματος του λουκέτου βρισκόταν κάθε φορά μπροστά στην εικόνα. Οι υπόλοιπες περίμεναν υπομονετικά τη σειρά τους. Αυτό μπορούσε να γίνει ξανά και ξανά σε πολλές εικόνες. Ακόμα και στο κουβούκλιο με τους σχεδιασμένους σταυρούς που καλύπτει το άνοιγμα πάνω από την πηγή χτυπούσαν με το μικρό κλειδάκι ή όποιο άλλο τάμα κρατούσαν.

Ο παράξενος αυτός συνδυασμός ανθρώπων έμοιαζε τις στιγμές εκείνες να βρίσκεται σε διαδικασία μέθεξης. Έμοιαζε να καταβάλει προσπάθεια να επικοινωνήσει την επιθυμία του, την λαχτάρα ή τον πόνο του με το υπέρτατο ον. Για τον καθένα μπορεί να έχει άλλο όνομα, μπορεί να έχει κι άλλη μορφή. Οι υπερδυνάμεις όμως που του αποδίδουν είναι ίδιες και στην περίπτωση του Βεφά είναι η ικανοποίηση των επιθυμιών του καθενός.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΗΝΙΑΣ
Το νερό της Παναγίας του Βεφά μπορεί να έχει χάσει την καθαρότητά του και να είναι απαγορευτική η πόση του, οι πιστοί όμως δεν χάνουν την ελπίδα τους κι επιστρέφουν ξανά και ξανά στην εκκλησία που ονομάζουν Ayin Birinci Kilisesi (εκκλησία της Πρωτομηνίας). Μπορεί το βυζαντινό όνομα της περιοχής να ξεχάστηκε εδώ και αιώνες, μπορεί ο αρχικός ναός να καταστράφηκε με την άφιξη των Οθωμανών, μπορεί 29 μήνες το μήνα να μένει σιωπηλό το Αγίασμα της Κοίμησης της Θεοτόκου στη γειτονιά του Βεφά, κάθε πρώτη όμως του μήνα αποκτά και πάλι ζωή και χαρίζει έστω και ψήγματα αισιοδοξίας σε όσους διαβούν την πόρτα του.

Στην όμορφη αυλή της Παναγίας με τον καταπράσινο κήπο αυτό το ζεστό πρωινό του καλοκαιριού ήταν σαν έβρισκαν καταφύγιο στις σκιές του όλοι αυτοί που αναζητούσαν μια παρηγοριά στην ψυχή τους. Εξάλλου ο πόνος της ψυχής δεν γνωρίζει όρια και ταυτότητες. Απλά ζητά παρηγοριά κι ελπίδα.

EdoTourkia.gr

ΠΕΙΡΑΓΜΑΤΑ στην Πρίγκηπο

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Μετά το πρώτο αφήγημα, όπου σας παρουσίασα τον Πριγκηπιανό τσιγκούνη Γιώργο Τσάλα, σήμερα θα σας διηγηθώ ένα δεύτερο περιστατικό, που του έκαναν νεαροί του νησιού και όχι από μικροί μαθητές.

Το καλοκαίρι, όπως ανέφερα και στο προηγούμενο τεύχος, ο Τσάλας κοιμόταν τα μεσημέρια με τη ζέση βάζοντας σταυρωτά τα χέρια του επάνω στον μπροστινό πάγκο του επαγγελματικού, κόκκινου χρώματος, ψυγείου, ροχαλίζοντας του καλού καιρού. Κατά καιρούς οι νεαροί του νησιού περίμεναν την ευκαιρία για να του κάνουν πλάκα, μια και ο ίδιος δεν είχε ούτε έναν φίλο, αλλά ούτε παιδιά πάρα μόνο την καλοκάγαθη σύζυγο του την κ. Βάσω.

Τότε τα χρόνια εκείνα η κ. Βάσω του ετοίμαζε τα πρωινά ένα τεράστιο μπουκάλι σπιτική πορτοκαλάδα και ένα στο ίδιο σε μέγεθος μπουκάλι με σπιτική λεμονάδα. Αυτά τα είχε σε εμφανή σημείο επάνω στον μπροστινό πάγκο ψυγείου. Όποιος, λοιπόν, ήθελε να πει έναν από τους δύο χυμούς, ο ίδιος κούναγε το μπουκάλι για να ανακατευτεί ο χυμός και του το σέρβιρε σε ένα γυάλινο ποτήρι.

Μια μέρα, ενώ κοιμόταν στον πάγκο, ένας νεαρός συνεννοήθηκε με τον διπλανό Τούρκο υπάλληλο του φαρμακείου, τον Adeem, και έριξαν μέσα στα μπουκάλια κάτι χαπάκια άγνωστης φόρμουλας χωρίς να τους πάρει είδηση, αφού κοιμόταν του καλού καιρού.

Μετά από λίγο πηγαίνει ένας νεαρός από την παρέα, συνεννοημένος με τους άλλους δύο, τον Ξυπνά και του ζητάει πορτοκαλάδα. Όπως ήταν ο Τσάλας νυσταγμένος, κουνάει την μπουκάλια και του γεμίζει ένα ποτήρι.

Ο νεαρός τότε, με σοβαρότητα, του λέει: «Κύριε Γιώργο πορτοκαλάδα σας ζήτησα, όχι βυσσινάδα». Ανοίγει τα μάτια του και έκπληκτος βλέπει και τα δύο μπουκάλια να έχουν χυμό χρώματος βυσσινί. Το τι έγινε εκείνη την ώρα, όταν κατάλαβε την πλάκα που του έστησαν οι νεαροί, οι οποίοι καθόντουσαν απέναντι στα μπαχτσεδάκια και γέλαγαν βλέποντας τη σκηνή, δεν λέγεται.

Έβριζε μέχρι την άλλη ημέρα, αυτούς που υποπτευότανε. Τον νεαρό φαρμακοποιό Adeem όμως δεν τον υποπτεύτηκε τότε, μέχρι που ένα βράδυ ο ίδιος του έβαλε στον πάγκο κάτι σταγόνες από ένα φάρμακο με το όνομα Bromour, το οποίο βρόμαγε πολύ άσχημα για αρκετό καιρό.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ οροφωδιαμέρισμα, πλησίον Ηλεκτρικού Σταθμού Καλλιθέας, 100 τ.μ., με αποθήκη και θέση πάρκινγκ. Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών.
Τηλ.: 6948387658, 6977000052

Εξ Ίμβρου...

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ BEALES

Καλοκαίρι, καιρός αίθριος και ζωντανεύουν οι εξοχές, εποχή που γιορτάζουν τα ξωκλήσια και τα ξωκλησάκια, τ' Αγιασματάκια του Άη Γιάννη τη μια μέρα, της Αγίας Κυριακής μian άλλη, της Αγίας Μαρίνας λίγες μέρες αργότερα. Κάθε παραμονή το απόγευμα, την ώρα που ο ήλιος έπαιρνε την απόφασή να αρχίσει την καθημερινή του διαδρομή και ένας εσπερινός με τη Λειτουργία την άλλη μέρα το πρωί. Αχ αυτός ο νόστος!

Πάνε και έρχονται οι μέρες και πάει καιρός που πέρασε το φετινό Χριστός Ανέστη με τις ευωδιαστές πασχαλιές να προβάλλουν τα πλούσια φουντωτά κεφαλάκια τους ανάμεσα από τα πυκνά φυλλώματα στους μπαξέδες, στις αλλέες και στις άκρες του δρόμου. Άδειασαν οι φοντανιέρες από τα καλογουλισμένα κόκκινα αυγά στη μέση του τραπέζιου. Οι ευχετήριες κάρτες βρίσκονται ακόμα πάνω στο τραπέζι του καθιστικού και ξεχωρίζει αυτή που είναι πάνω στην στοίβα. Δείχνει την Εικόνα της Ανάστασης. Από τον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στους Αγίους Θεοδώρους της Ίμβρου.

Τρέχει ιμβριώτικο αίμα στις φλέβες μου, αφού το Σχοινούδι, το αγαπημένο χωριό του πατέρα μου –μετά τα Θεραπειά– κατέχει το ένα τέταρτο της καταγωγής μου από τη γιαγιά μου Δέσποινα του Χαράλαμπου. Εξου το πατρικό/πατρωνυμικό της, Χαράλαμπους, πριν παντρευτεί τον παππού μου, Κων-

σταντίνο και πάρει το δικό του επίθετο, Πούλια.

Αφορμή για να φέρω στη σκέψη μου το ουράνιο νησί, Gokce Ada, όπως λέγεται στα Τουρκικά τώρα –όχι και πολύ άδικα, αφού η φύση οδηγούμενη από το χέρι του Θεού το λούζει με ουράνιο φως– έδωσε αυτή η ευχετήρια κάρτα για το Πάσχα –η πιο σημαντική από όλες τις άλλες– με φωτογραφία της φορητής Εικόνας που σκέπτομαι αφού την «κορνιζάρω» να την τοποθετήσω στα Εικονίσματα. Θα βρεθεί χώρος.

Πηγαίναμε συχνά στην Ίμβρο όταν ήμουν μικρή. Με το βαπόρι. Άραζε πρώτα στο Τσανακκαλέ και ύστερα μέχρι τα ανοιχτά του νησιού. Πλευρίζαν μεγάλες βάρκες/ ψαρόβαρκες/ μαούνες για να μας παραλάβουν. Η θάλασσα φουρτουνιασμένη με τα κύματα να ανεβοκατεβαίνουν και με το κάθε ανέβασμά τους, ανέβαινε και η βάρκα και με το ανέβασμά της έβγαине ο κάθε επιβάτης από το καράβι και έμπαινε στη βάρκα. Έβγα-έμπα στο τσак και ο Άη Νικόλας προστάτης.

Εμάς μας περίμενε ο Γιώργος, ένας γεροδεμένος Ιμβριώτης, που η σύζυγός του ήταν Θεραπειανή. Στεκόμασταν στην άκρη-άκρη της σκάλας περιμένοντας τη θάλασσα, που δεν χωράτευε, να κάνει το κέφι της. Αποβιβαζόταν πρώτος ο μπαμπάς μου για να επιβιβαστεί στη βάρκα, «Γιώργο, το παιδί» φώναζε η μαμά μου έντρομη. Με άρπαζε ο Γιώργος στην αγκαλιά του με τη σιγουριά που μόνο οι θαλασσόλυκοι έχουν, αφού παλεύουν με τα θυμωμένα κύματα νύχτα-μέρα και, ώσπου να το καλοκαταλάβω, με παρέδινε σώα και αβλαβή στα χέρια του μπαμπά μου. Μετά ερχόταν η σειρά του σαστισμένου, κατατρομαγμένου και καταβρεγμένου Φλοξ –το κυνηγετικό σκυλί μας– και ακολουθούσε η μαμά μου. Σε λίγη ώρα με πλαφ και πλουφ και με ήρεμη θάλασσα πια, φτάναμε στη στεριά. Φοβισμένη, κλαμένη, κουρασμένη, έπεφτα στην αγκαλιά της Πατούς που μας περίμενε στην παραλία.

Στο Σχοινούδι, μέναμε στο σπίτι του «Πασά», δηλαδή του κυρ-Μουχάλη και της κυρά-Μποτής. Είχαν πολλά παιδιά, τον Παναγιώτη που έφυγε από τη ζωή νεαρός ακόμα, τον Στέλιο και τον Νικόλα, δυο κοριτσά-

κια, ίσως και κανένα άλλο αγόρι και την Πατούς, την αγαπημένη μου Παρασκευούλα, που με ντάντευε και με πρόσεχε σαν να ήμουν γυαλικό της βιτρίνας. Δεν είχαμε συγγένεια με αυτήν την οικογένεια, αλλά η αδελφή της γιαγιάς μου, η Κωνσταντινιά, ήταν νουνά σε ένα ή δυο από τα παιδιά των Πασάδων και ας πούμε, μισοσυγγενεύαμε.

Στην πλατεία του χωριού «έζησα» το πρώτο μου μεγάλο Πανηγύρι, που ακόμα το θυμούμαι –και ο λόγος του «Π» κεφαλαίο– με μουσικές και όργανα, χορούς και τραγούδια. Μέσα στο θέρος, κάποια Εκκλησία θα είχε τη γιορτή της, μαζεύτηκε κόσμος πολὺς γύρω γύρω από τους μουσικούς, σαν ένα πελώριο «γύρω-γύρω όλοι», οι πάντες δηλαδή και στη μέση, αντί για τον Μανώλη που λέει το παιδικό τραγουδάκι, οργανοπαίχτες, βιολάρηδες και μια αρμαθιά άλλοι.

Καλή εφεύρεση/έμπνευση να κολληθούν οι δυο λέξεις παν και αγείρω για να δημιουργηθεί μια άλλη, η πανήγυρις, και μεταξύ άλλων και αυτή: πανηγύρι, όνομα ουσιαστικό ουδέτερο, σύμφωνα με το λεξικό και τη γραμματική. Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι, συνήθιζαν να αγείρονται, να μαζεύονται όπως λέμε στην απλή καθημερινότητά μας, κυρίως σε θρησκευτικές επετείους και γιορτές. Έτσι δεν κάνουμε και σήμερα; Μαζεύομαστε στην Εκκλησία, Πανήγυρις Πανηγύρεων ονομάζουμε το Πάσχα, «φαιδρώς πανηγυρίζων ...» την Ιεράν Πανήγυριν της Θεομήτορος...» ψάλλουμε στις καταβασίες και στους ειρμούς του Ακαθίστου Ύμνου.

Και τα γνωστά, «Ο πανηγυρίζων Ι. Ναός της Αγίας τάδε, του Αγίου τάδε» και διαβάζουμε στην Απογευματινή και στα Κοινοτικά Δελτία, «Πανηγυρικός Εσπερινός μετά Αρτοκλασίας...».

Πανταχού παρούσα η Αρτοκλασία, που λέγεται και Εορτή από μερικούς, ή ακόμα και Πεντάρτι από άλλους, Δανείστηκαν τη λέξη (όχι την αρτοκλασία) και άλλες γλώσσες και λαοί, Panegyric στα Αγγλικά, Panayir στα Τουρκικά και από χέρι σε χέρι βρέθηκε και σε διάφορες Βαλκανικές χώρες και γλώσσες επειδή, όπως είπαμε παραπάνω, οι δύο λέξεις ενώθηκαν με κάποια δεσμά –ποιος να ήταν άραγε ο κουμπάρος;– και απέκτησαν αμέτρητα τέκνα.

Συνεχίζεται

